

Strategia Lublin 2030

Sprawozdanie z przeprowadzonych działań konsultacyjnych dotyczących projektu dokumentu Strategii Lublin 2030 wraz ze sporządzoną prognozą oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii

1. Przedmiot sprawozdania

Przedmiotem sprawozdania jest opis przebiegu drugiego etapu konsultacji społecznych, przeprowadzonych w ramach realizacji projektu „Wymyślmy wspólnie Lublin. Partycypacyjnie tworzymy inteligentną Strategię Lublin 2030”, w których mieszkanki i mieszkańcy oraz przedstawiciele instytucji/organizacji wyrażali swoje uwagi dotyczące projektu Strategii Rozwoju Lublina na lata 2022–2030 oraz Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Lublin 2030. Sprawozdanie podsumowuje przeprowadzone działania komunikacyjne i konsultacyjne, a także prezentuje zestawienie zgłoszonych uwag. Pierwszy etap konsultacji społecznych został przeprowadzony przez Wydział Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin na przełomie maja i czerwca 2021 r. Jego przedmiotem były kierunki rozwoju Gminy Lublin, stanowiące założenia do projektu Strategii Lublin 2030, podsumowane w Raporcie Końcowym z prac Tematycznych Grup Roboczych. Ich wyniki przedstawia „Sprawozdanie z I etapu konsultacji społecznych kierunków rozwoju Gminy Lublin, stanowiących założenia do projektu Strategii Lublin 2030, zrealizowanych przez Urząd Miasta Lublin”, które dostępne jest na Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Lublin oraz stronie www.2030.lublin.eu.

2. Formalna podstawa konsultacji

Formalną podstawę przeprowadzenia konsultacji stanowi Uchwała nr 861/XXVI/2021 Rady Miasta Lublin z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021–2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji. Konsultacje Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Lublin 2030, odbywały się w oparciu o art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

3. Założenia konsultacji

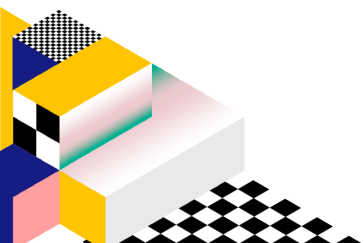
Celem drugiego etapu konsultacji społecznych było włączenie mieszkanki i mieszkańców w proces tworzenia Strategii Lublin 2030 oraz zebranie uwag do udostępnionego publicznie projektu Strategii Rozwoju Lublina na lata 2022–2030 oraz do Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Lublin 2030.

Komórką organizacyjną Urzędu Miasta Lublin odpowiedzialną za przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu Strategii Lublin 2030 był Wydział Strategii i Przedsiębiorczości.

W ramach konsultacji społecznych trwających od 15 listopada do 20 grudnia 2021 r., które odbywały się w trybie korespondencyjnym, zdalnym oraz stacjonarnym, mieszkanki i mieszkańcy Lublina mogli wziąć udział w spotkaniach otwartych, przeprowadzonych w formie debat i wysłuchań publicznych, a także zgłosić swoje uwagi za pośrednictwem dedykowanego formularza. Spotkania z mieszkankami i mieszkańcami uzupełniły spotkania dedykowane Radnym Rady Miasta Lublin, Członkom Rad Dzielnic oraz Radnym Młodzieżowej Rady Miasta Lublin. Dokument opiniowały i konsultowały równolegle: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie, Lubelski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Zarząd Województwa Lubelskiego, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, samorzady tworzące Lubelski Obszar Metropolitalny.

4. Komunikacja konsultacji

Głównym punktem referencyjnym integrującym wszystkie informacje dotyczące procesu i przebiegu konsultacji społecznych była strona internetowa www.2030.lublin.eu, na której w wersji elektronicznej dostępne były objęte konsultacjami dokumenty. Na stronie opublikowane zostały także informacje na temat zasad prowadzenia konsultacji i zbierania uwag oraz szczegółowy harmonogram debat, wysłuchań publicznych i pozostałych spotkań.

Konsultacjom społecznym w całym okresie ich trwania towarzyszyły rozbudowane działania komunikacyjne realizowane przez Wydział Strategii i Przedsiębiorczości we współpracy z Kancelarią Prezydenta. Ich celem było dotarcie do możliwie szerokiego grona interesariuszy oraz zogniskowanie uwagi mieszkańców na możliwości odniesienia się do dokumentu, a tym samym wpływu na politykę rozwoju miasta. W komunikacji wykorzystane zostało szerokie spektrum kanałów i narzędzi promocyjnych:

- ekspozycja plakatów promujących konsultacje w autobusach, na przystankach autobusowych oraz na tzw. trójnogach i nośnikach typu Citylight zlokalizowanych w najważniejszych ciągach pieszych Śródmieścia; grafiki informacyjne były także wyświetlane na monitorach w autobusach miejskich oraz na ekranach obiektów sportowych MOSiR „Bystrzyca” w Lublinie;
- emisja 200 spotów reklamowych w 3 lubelskich rozgłośniach radiowych (*Radio Free, Radio Puls, Radio Lublin*);
- publikacja 7 artykułów prasowych poświęconych Strategii Lublin 2030 w 4 lokalnych dziennikach (*Kurier Lubelski, Gazeta Wyborcza, Dziennik Wschodni, Nowy Tydzień*);
- publikacja kilkudziesięciu wysokozasięgowych postów na profilach *Strategia Lublin 2030, Miasto Lublin, Obywatelski Lublin, Akademicki Lublin, Przedsiębiorczy Lublin, Klaster Lubelska Medycyna, Kreatywny Lublin*; informacje na temat konsultacji były publikowane również na miejskich stronach internetowych (www.lublin.eu, www.biznes.lublin.eu);
- dystrybucja informacji prasowych do lokalnych mediów o kolejnych etapach/działaniach związanych z prowadzonymi konsultacjami społecznymi;
- informacja prasowa w dniu opublikowania ogłoszenia o konsultacjach społecznych.

Równoległe, Fundacja Pole Dialogu, podmiot współpracujący przy realizacji debat tematycznych i wystuchań publicznych, przeprowadził kampanię informacyjną, której celem było zachęcenie społeczności Lublina do wzięcia udziału w debatach tematycznych oraz wysłuchaniach publicznych, poświęconych Strategii Lublin 2030. Narzędzia komunikacji zostały dobrane tak, by dopuścić do wyrażenia swojej opinii wszystkie zainteresowane osoby i podmioty/organizacje. Przy promocji debat położono nacisk na ukazaniu różnorodności projektu Strategii Lublin 2030 w celu zainteresowania instytucji i organizacji o odmiennych profilach działalności (jak edukacja, klimat, kontrola obywatelska) poruszonymi tematami. Przy komunikacji wystuchań publicznych nacisk położono na komunikaty typu *call to action*, które dotyczyły włączenia się i zabrania głosu. Przy promocji wydarzeń zastosowano nieco zróżnicowane kanały dotarcia dla debat i inne dla wysłuchania publicznego:

- materiały informacyjne publikowane na stronie www.2030.lublin.eu;
- papierowe zaproszenie rozesłane do 240 osób;
- grafiki zgodne z SIW Strategii Lublin 2030, wykorzystane podczas wydarzenia oraz promocji internetowej;
- zaproszenie skierowane do lokalnych mediów wraz z krótką informacją prasową;
- 30” reklama w *Radio Free* – 20 emisji;
- promowane posty z grafikami na portalu Facebook (kanał Strategia Lublin 2030);
- posty niepromowane z grafikami/linkami na portalu Facebook (kanał Strategia Lublin 2030);
- identyfikatory rozdawane podczas wydarzenia;
- graficzna agenda spotkania;
- baner reklamowy 750x250 mm na portalu *Dziennik Wschodni* – 10 000 odsłon dziennie;
- transmisja publiczna dwóch dni debat tematycznych na portalu YouTube.

5. Przebieg konsultacji

Zgłaszanie uwag do konsultowanych dokumentów

Zgłaszanie uwag trwało od 15 listopada do 20 grudnia 2021 r. Zgłoszenia zbierane były w formie pisemnej przy pomocy ustrukturalizowanego formularza konsultacyjnego, traktowanego jako podstawowe narzędzie pozyskiwania uwag. Formularz wraz ze szczegółowymi informacjami dotyczącymi trybu składania uwag był dostępny na stronie www.2030.lublin.eu przez cały okres trwania konsultacji, w formacie aktywnej ankiety online, jako edytowalny plik „.docx” oraz w formacie „.pdf”. Wydrukowane formularze były także dostępne do pobrania w placówkach Biur Obsługi Mieszkańców Urzędu Miasta Lublin. Uwagi można było zgłaszać:

- wypełniając formularz w formie online na stronie www.2030.lublin.eu;

- przesyłając wypełniony i podpisany elektronicznym podpisem kwalifikowanym lub podpisem zaufanym formularz na adres e-mail: 2030@lublin.eu;
- pozostawiając wypełniony i podpisany formularz w placówce Biura Obsługi Mieszkańców;
- przesyłając wypełniony i podpisany formularz pocztą tradycyjną na adres: Urząd Miasta Lublin, Wydział Strategii i Przedsiębiorczości, plac Litewski 1, 20-080 Lublin.

Formularz można było także wypełnić anonimowo. Jednak skutkiem niepodania danych był brak możliwości bezpośredniego kontaktu w celu skonsultowania lub wyjaśnienia przekazanych uwag, a także brak możliwości udzielenia bezpośredniej odpowiedzi w związku ze zgłaszanymi uwagami.

Uwagi zgłoszone po terminie, tj. po 20 grudnia 2021 r., lub z pominięciem wymaganej formy zgłoszenia w postaci formularza, nie zostały rozpatrzone w sposób analogiczny do uwag zgłoszonych prawidłowo i w terminie. Uwagi te znalazły się mimo to w zestawieniu uwag i zostały przeanalizowane, a w przypadku zasadności uwzględnione.

Deбаты tematyczne

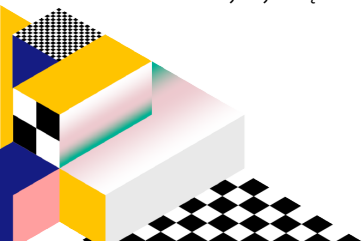
Deбаты tematyczne zostały zrealizowane przez Fundację Pole Dialogu w trybie stacjonarnym, w formie 2 odrębnych spotkań które odbyły się w dniach 1 i 2 grudnia 2021 r. w godz. 12:00–20:00 w sali konferencyjnej Hotelu Arche przy ul. Zamojskiej 30 w Lublinie. Spotkania były otwarte i bezpłatne dla wszystkich osób, które zarejestrowały się uprzednio przy pomocy formularza dostępnego na stronie internetowej www.2030.lublin.eu. Osoby zarejestrowane otrzymały pełny program wydarzenia oraz szczegóły logistyczne wydarzenia. Organizatorzy uwzględnili także szczególne potrzeby osób z niepełnosprawnościami, które zostały poproszone o zaznaczenie takiej opcji w formularzu. W związku z sytuacją sanitarno-epidemiologiczną spotkania odbyły się w reżimie sanitarnym – z zachowaniem bezpiecznych odległości oraz obowiązkiem noszenia maseczek przez cały czas trwania wydarzeń.

Deбаты stanowiły okazję do przybliżenia chętnym mieszkankom i mieszkańcom Lublina treści Strategii oraz stworzenia przestrzeni do pogłębionej dyskusji i zadawania pytań na temat obszarów rozwojowych. Każdego dnia odbywało się oddzielne spotkanie – każde z nich przybliżało inne zagadnienia związane ze Strategią Lublin 2030. W poszczególnych dniach wyróżniono dwie ścieżki uczestnictwa: pierwsza dla mieszanek i mieszkańców, których obowiązki zawodowe umożliwiały udział w wydarzeniu w ciągu godzin pracy; druga dla mieszanek i mieszkańców, którzy woleli spotkać się i porozmawiać o dokumencie po swoich aktywnościach zawodowych. Pozwoliło to na zaproszenie do rozmowy zarówno środowisk aktywistycznych, jak i osoby niezaangażowane intensywnie w życie społeczne miasta. Osoby, które nie były w stanie osobiście uczestniczyć w debatach miały możliwość oglądania i zadawania pytań w formie online, poprzez transmisję spotkań na kanałach YouTube, tłumaczonych na Polski Język Migowy.

Każdą ścieżkę, każdego dnia rozpoczynały prezentacje o procesie tworzenia Strategii Lublin 2030 i jej założeń w wykonaniu przedstawicieli Urzędu Miasta Lublin. W ramach paneli dyskusyjnych 1 grudnia rozmawiano m.in. o roli uczelni w Lublinie, wspieraniu przedsiębiorczości w mieście, sektorze kreatywnym, kulturze, sporcie, turystyce oraz sytuacji młodych. Z kolei 2 grudnia tematami paneli były współpraca metropolitalna w aglomeracji lubelskiej, urbanistyka, zieleń miejska, zrównoważony rozwój oraz społeczne zaangażowanie miasta i współpraca z NGO. Wyjątek stanowiła sesja A.1 „O misji, wizji i celach horyzontalnych rozwoju miasta – dlaczego nie powinniśmy skupiać się wyłącznie na obszarach rozwojowych?“, która z uwagi na swój kluczowy charakter wprowadzający do rozważań o planowaniu strategicznym została powtórzona zarówno na początku pierwszego, jak i drugiego dnia spotkań.

Łącznie w debatach tematycznych udział wzięło blisko 90 osób. Podczas spotkań ze strony ekspertów i uczestników padło wiele istotnych pytań oraz wniosków dotyczących założeń projektu Strategii Lublin 2030.

Szczegółowe podsumowanie debat tematycznych, tj. agenda spotkań, linki do nagrań poszczególnych spotkań oraz szczegółowa transkrypcja rozmów panelowych wraz z głównymi тезami przedstawionymi podczas sesji, znajduje się w repozytorium na stronie internetowej www.2030.lublin.eu.

Wysłuchania publiczne

Wysłuchania publiczne zostały zrealizowane w dniach 9–11 grudnia 2021 r. przez Wydział Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin we współpracy z Fundacją Pole Dialogu w trybie zdalnym. Wydarzenia w formie trzech spotkań z mieszkańcami w ramach formuły wysłuchania publicznego odbyły się w trybie online. W tym celu wykorzystana została aplikacja Zoom Webinar. Wszystkie części wysłuchania były transmitowane na dedykowanych kanałach YouTube oraz w portalu Facebook wraz z opcją zadawania pytań w czasie wydarzenia oraz z tłumaczeniem na Polski Język Migowy.

Wysłuchanie publiczne jest jedną z metod prowadzenia konsultacji społecznych dotyczących ważnych rozstrzygnięć w sferze polityk publicznych. W trakcie wysłuchania publicznego wszystkie instytucje i osoby zainteresowane przedmiotem konsultacji uznające, że mają do przekazania istotne argumenty w przedmiocie, wygłaszają swoje stanowiska względem konsultowanych treści czy zagadnień. Omawiane zagadnienia zostały przyporządkowane do bloków tematycznych odpowiadającym 5 obszarom rozwojowym Strategii Lublin 2030. Zgodnie z przyjętymi zasadami, wystąpienie mówców nie mogło trwać dłużej niż 8 minut (ze względu na niską liczbę zgłoszeń zasada ta nie była rygorystycznie przestrzegana), a kolejność wystąpień była losowana. Mówcy wybierali w formularzu zgłoszeniowym preferowany blok tematyczny, którego dotyczyło ich wystąpienie. Każdy dzień wysłuchania planowany był na minimum trzy godziny, choć jego ostateczna długość była krótsza ze względu na liczbę mówców. Podczas wysłuchania przedstawiciele Urzędu Miasta Lublin przysłuchiwali się wypowiedziom mówców, a dodatkowo drugiego i trzeciego dnia wzięli udział w odwróconym wysłuchaniu, podczas którego mieli okazję odpowiedzieć na pytania, które padły w trakcie wysłuchania oraz na te, które zostały sformułowane *ad hoc* w czasie transmisji wysłuchania.

W 3 dniach wysłuchań publicznych głos zabrało 8 zarejestrowanych uczestników. W spotkaniach udział wzięło również 14 przedstawicieli reprezentujących komórki organizacyjne Urzędu Miasta Lublin.

Szczegółowe podsumowanie wysłuchań publicznych, tj. agenda wydarzenia, linki do nagrań poszczególnych bloków tematycznych oraz szczegółowa transkrypcja wypowiedzi mówców, znajduje się w repozytorium na stronie internetowej www.2030.lublin.eu.

Spotkanie z Radnymi Rad Dzielnic

Spotkanie odbyło się w dniu 3 grudnia 2021 r. i zostało zrealizowane przez Wydział Strategii i Przedsiębiorczości przy wsparciu Referatu ds. Samorządności (Kancelaria Prezydenta) w trybie stacjonarnym w Ratuszu. W związku z sytuacją sanitarno-epidemiologiczną spotkanie odbyło się w reżimie sanitarnym – z zachowaniem bezpiecznych odległości oraz obowiązkiem noszenia maseczek przez cały czas trwania spotkania. Tematem spotkania było przedstawienie głównych założeń oraz struktury dokumentu projektu Strategii Lublin 2030 oraz zachęcenie Radnych do zgłaszania uwag. W spotkaniu wzięło udział 4 Członków Rad Dzielnic.

Spotkanie z Radnymi Rady Miasta Lublin

Spotkanie odbyło się w dniu 8 grudnia 2021 r. i zostało zrealizowane przez Wydział Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin w trybie stacjonarnym w Ratuszu. W związku z sytuacją sanitarno-epidemiologiczną spotkanie odbyło się w reżimie sanitarnym – z zachowaniem bezpiecznych odległości oraz obowiązkiem noszenia maseczek przez cały czas trwania spotkania. Tematem spotkania było przedstawienie głównych założeń oraz struktury dokumentu projektu Strategii Lublin 2030 oraz zachęcenie Radnych do zgłaszania uwag. W spotkaniu wzięło udział 1 Radny Rady Miasta Lublin.

Spotkanie z Młodzieżową Radą Miasta Lublin

Spotkanie odbyło się w dniu 13 grudnia 2021 r. i zostało zrealizowane przez Wydział Strategii i Przedsiębiorczości przy wsparciu Biura Rady Miasta i Kancelarii Prezydenta w trybie stacjonarnym w Ratuszu. Tematem spotkania było przedstawienie głównych założeń oraz struktury dokumentu projektu Strategii Lublin 2030 oraz zachęcenie

Radnych do zgłaszania uwag. W trakcie spotkania odbyła się sesja pytań i odpowiedzi oraz dyskusja nad uwagami. W spotkaniu wzięło udział 25 Radnych Rady Miasta Lublin.

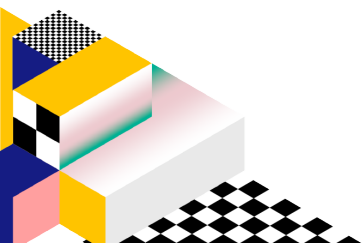
6. Wyniki konsultacji

W ramach konsultacji społecznych uwagi wobec projektu dokumentu Strategii Lublin 2030 zgłosiło łącznie 59 osób fizycznych oraz organizacji. Z pominięciem formularza zgłoszeniowego, uwagi złożyły 4 osoby i instytucje. Dodatkowo 2 formularze wpłynęły po terminie. Uwagi złożyło 31 osób fizycznych i 28 instytucji/organizacji. Wpłynęło 13 formularzy w formie anonimowej. W trybie online wpłynęło 36 formularzy, a 17 formularzy wpłynęło za pośrednictwem poczty elektronicznej. Za pośrednictwem skrzynki ePUAP wpłynęły 3 formularze wpłynęły, a kolejne 2 formularze wpłynęły w formie papierowej. Wszystkie formularze zostały zarejestrowane w systemie obsługi spraw i dokumentów Mdok. Nie złożono żadnych formularzy w Biurze Obsługi Mieszkańców Urzędu Miasta Lublin.

Zestawienie wszystkich uwag wniesionych w konsultacjach społecznych wraz ze stanowiskiem Urzędu Miasta Lublin zawiera załącznik nr 2 „Zestawienie uwag z drugiego etapu konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Lublina na lata 2022-2030 oraz Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Lublin 2030”. Zestawienie jest wiernym odzwierciedleniem wniesionych uwag.

7. Załączniki

1. Zestawienie uwag z konsultacji społecznych projektu Strategii Lublina 2030 oraz Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Lublin 2030.

Urząd Miasta Lublin
Wydział Strategii i Przedsiębiorczości
Plac Litewski 1, 20-080 Lublin
tel.: 81 466 25 00
e-mail: biznes@lublin.eu
2030@lublin.eu
www.2030.lublin.eu

Projekt „Wymyślmy wspólnie Lublin. Partycypacyjnie tworzymy inteligentną Strategię Lublin 2030” realizowany jest przez Gminę Lublin w ramach konkursu dotacji „Human Smart Cities. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców” zorganizowanego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Funduszu Spójności – Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014–2020 oraz z budżetu państwa.

Strategia Lublin 2030

Zestawienie uwag z konsultacji społecznych projektu Strategii Lublin 2030 oraz Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Lublin 2030

1. Uwagi zgłoszone poprawnie w terminie, poprzez formularz wymagany procedurą

Wszystkie uwagi znajdujące się w zestawieniu przytoczone zostały w oryginalnym brzmieniu.

Lp.	Wnoszący uwagę			Stanowisko Urzędu Miasta Lublin wobec uwagi	
	Zapis wymagający zmiany	Proponowane brzmienie zapisu	Uzasadnienie proponowanej zmiany	Akceptacja	Komentarz
(...) (Wydział Funduszy Europejskich)					
1.	Str. 21 - W związku ze zmianami demograficznymi należy również rozwijać formy opieki dla osób wymagających całodobowego wsparcia, np. poprzez pobyt w domach pomocy społecznej, przy jednoczesnym promowaniu i rozwijaniu pozainstytucjonalnych form wsparcia jako najbardziej pożądanych.	„W związku ze zmianami demograficznymi należy również rozwijać formy opieki dla osób wymagających całodobowego wsparcia, np. poprzez pobyt w domach pomocy społecznej, przy jednoczesnym promowaniu i rozwijaniu pozainstytucjonalnych form wsparcia jako najbardziej pożądanych.”	Przesłanki deinstytucjonalizacji mają zarówno charakter ekonomiczny (koszt opieki stacjonarnej), jak i społeczny (preferencje klientów). Nie bez znaczenia są również wytyczne Komisji Europejskiej wskazujące kierunki współczesnego myślenia o usługach społecznych. Komisja Europejska propaguje odchodzenie od instytucjonalnych form wsparcia na rzecz opieki świadczonej w środowisku funkcjonowania seniora. Wydaje się, że także Strategia 2030 powinna wskazywać preferencję dla tego typu opieki.	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Fragment wniosków z diagnoz syntetyzuje diagnozę zawartą w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2021-2030. Cel operacyjny 3 na str. 95 tego dokumentu koncentruje się na opiece instytucjonalnej osób wymagających całodobowego wsparcia i wskazuje na wsparcie instytucjonalne. Proponowany zapis preferujący opiekę pozainstytucjonalną dla tej grupy seniorów jest zatem sprzeczny z zapisami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2021-2030. Zapis ten jest elementem diagnozy, a nie sformułowanym celem, a swoją treścią nie zaprzecza potrzebie deinstytucjonalizacji oraz nie daje preferencji dla opieki instytucjonalnej. Postulat potrzeby wzmocnienia pozainstytucjonalnych form opieki wpłynął natomiast na zmianę zapisu zadania C.2.k.11. Brzmienie zapisu w Strategii Lublin 2030: <i>Rozbudowa oferty usług i dóbr dla osób w wieku senioralnym, w tym usług świadczonych w środowisku funkcjonowania seniora.</i>
2.	Str. 21-22 - Słabością istniejącego systemu wsparcia są: niska dostępność opieki wychowawczej dla opiekunów, uboga oferta zajęć dla dzieci i młodzieży w okresie wakacyjnym, niewystarczająco rozwinięte e-usługi oraz wysokość środków na szkolenie kadry. Manka-	„Słabością istniejącego systemu wsparcia są: niska dostępność opieki wychowawczej dla opiekunów, uboga oferta zajęć dla dzieci i młodzieży w okresie wakacyjnym, niewystarczająco rozwinięte e-usługi oraz wysokość środków na szkolenie kadry. Manka-	Wskazane zagadnienia są od lat przedmiotem dyskusji na poziomie władz miasta. W kontekście placówki edukacyjnej rozwiązanie może stanowić rozbudowa Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych im. Prof. Zofii Sękowskiej w Lublinie.	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Fragment wniosków z diagnoz syntetyzuje diagnozę zawartą w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2021-2030 w rozdziale 3.5. Zmiana zapisu pod

	nym, niewystarczająco rozwinięte e-usługi oraz wysokość środków na szkolenie kadry. Mankamentem miasta jest również niewystarczająca dostępność przestrzeni miejskich, w tym budynków użyteczności publicznej.	mentem miasta jest również niewystarczająca dostępność przestrzeni miejskich, w tym budynków użyteczności publicznej, niewystarczająca infrastruktura umożliwiająca pracę z uczniem niepełnosprawnym oraz brak placówki świadczącej pomoc osobom z niepełnosprawnościami po zakończeniu przez nich edukacji."			wpływem uwagi przyjęła treść zgodną z diagnozą zawartą na s. 150. Brzmienie zapisu w Strategii Lublin 2030: <i>Słabością istniejącego systemu wsparcia są: niska dostępność opieki wytchnieniowej dla opiekunów, uboga oferta zajęć dla dzieci i młodzieży w okresie wakacyjnym, niewystarczająco rozwinięte e-usługi oraz wysokość środków na szkolenie kadry. Mankamentem miasta jest również niewystarczająca dostępność przestrzeni miejskich, w tym budynków użyteczności publicznej, oraz brak ośrodka zapewniającego kompleksowe wsparcie edukacyjne, rewalidacyjne oraz rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.</i>
3.	Str. 54 - Zapewnić nowoczesną infrastrukturę (zarówno dla edukacji szkolnej, jak i pozaszkolnej oraz nieformalnej) odpowiadającą potrzebom wszystkich mieszkańców.	„Zapewnić nowoczesną infrastrukturę (zarówno dla edukacji szkolnej, jak i pozaszkolnej oraz nieformalnej) odpowiadającą potrzebom wszystkich mieszkańców, z uwzględnieniem kształcenia specjalnego.”	W planach inwestycyjnych miasta znajduje się stworzenie nowoczesnego ośrodka szkolenia specjalnego, w którym prowadzona byłaby edukacja z uwzględnieniem szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnością. Uwzględnienie tego rodzaju zapisu jest z jednej strony zasadne w kontekście wysokiej jakości kształcenia dla każdej z grup, a z drugiej może mieć pozytywny wpływ na możliwości aplikacyjne Gminy Lublin w przyszłości.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Kierunek wskazany w zapisie jest już uwzględniony w zapisach dokumentu w części C (C.3.5 i C.3.k.3).
4	Str. 57-63 – Rozdziały A.2 i A.3.	Połączenie rozdziałów.	Wydaje się, że rozdziały związane z rolą uczelni w rozwoju miasta są nieadekwatnie rozbudowane w stosunku do innych zagadnień związanych z jego zadaniami. Choć nie można nie docenić tego aspektu, zasadnym jest przemyślenie czy nie warto byłoby połączyć rozdziałów w jeden jako pokrewne merytorycznie, a rozważyć rozbudowanie kwestii związanych z budową/rozbudową/przebudową dróg na terenie miasta, transportem, gospodarowaniem odpadami czy spraw związanych z ochroną środowiska.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Obszar rozwojowy A Lublin kreatywny, akademicki i przedsiębiorczy jest już pewną syntezą kontynuującą dotychczasowe dwa obszary rozwojowe Strategii Lublin 2020 (C. Przedsiębiorczość i D. Akademickość). Rozwinięcie tematów infrastrukturalnych jest możliwe w strategii, programie, planie sektorowym.
5.	Str. 58 - Zadania i projekty kluczowe	„Promowanie i inicjowanie współpracy wyższych szkół oferujących kształcenie zawodowe z prowadzonymi tego rodzaju naukami szkołami średnimi.”	Wydaje się, że w tym punkcie wśród planowanych działań powinny być bardziej wzmocnione elementy związane ze współpracą lubelskich szkół zawodowych z uczelniami. Jest to o tyle istotne, że ma być wdrażany program Study in Lublin 2.0, który nie tylko powinien się skupiać na przyciągnięciu studentów	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Treść uwagi znajduje odzwierciedlenie w dotychczasowych zapisach Strategii: A.1.4, A.1.5, A.1.k.6 oraz piątej synergii w celu A.1.

			spoza Lublina ale także zatrzymać mieszkańców miasta i regionu. Fakt studiowania na lubelskich uczelniach 75% absolwentów lubelskich szkół zawodowych powinien wzmocnić i wygenerować działania związane z wykorzystaniem potencjału absolwentów na lokalnym rynku pracy. Stąd proponowana treść zapisu.		
6.	Str. 91 - c. liczba kolizji i wypadków drogowych na 1000 mieszkańców.	Wykreślić.	Wskazane w zamierzeniach, zadaniach, projektach kluczowych, zaleceniach i synergiach aktywności nie obejmują spraw związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego, a jedynie bardzo ogólnie traktuje o bezpieczeństwie. Nie wydaje się zatem zasadne, aby jednym z kluczowych wskaźników i mierników jakościowych była liczba kolizji i wypadków drogowych, a raczej inny wskaźnik, który miałby coś wspólnego z zaproponowanymi działaniami.	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Wskaźnik został przeniesiony do celu B.2. i koresponduje z nowym, dodanym kierunkiem działań B.2. Poprawić bezpieczeństwo ruchu drogowego. /wskaźnik usunięty z części C.2/.
7.	Str. 108 - c. dzienne wydatki turystów w Lublinie.	Rozważyć wykreślenie.	Czy istnieje rzeczywista możliwość monitorowania tak określonego miernika?	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uzyskanie takich danych jest możliwe dzięki badaniom ankietowym.
8.	C.1.1.	Budować systemy pomocy sąsiedzkiej, w ramach których tworzone są m.in. obiekty infrastruktury społecznej i przyjazne zazielenione przestrzenie publiczne, sprzyjające integracji mieszkańców, w tym przede wszystkim osób starszych i samotnych.	Wydaje się, że w kontekście rozwoju infrastruktury społecznej i aktywnego sąsiedztwa należy mieć na względzie także osoby z niepełnosprawnościami.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Kwestie dotyczące osób z niepełnosprawnościami akcentuje część C.3.
9.	C.2.	Miasto międzypokoleniowe.	Wskazanie działań ukierunkowanych także na zabezpieczenie potrzeb osób borykających się z różnymi formami niepełnosprawności a będących w różnym wieku mogą tylko wzmocnić zapisy ostatecznej wersji dokumentu, pozwalając jednocześnie na jej odbiór jako dokumentu mogącego stworzyć realne warunki do realizacji zawartych w nim celów.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Kwestie dotyczące osób z niepełnosprawnościami akcentuje część C.3.
10.	C.2.6.	Rozwijać infrastrukturę i usługi potrzebne ludziom młodym, rodzinom i seniorom, czyniąc Lublin „miastem dostępnym”.	Wydaje się, że w kontekście rozwoju infrastruktury i usług należy mieć na względzie także osoby z niepełnosprawnościami. Zwłaszcza jeżeli mówimy o infrastrukturze i usługach mających czynić Lublin „miastem dostępnym”.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Kwestie dotyczące osób z niepełnosprawnościami akcentuje część C.3.
11.	C.3.k.3.	Przebudowa i rozbudowa obiektów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych im. Prof. Zofii Sękowskią oraz doposażenie placówki, pozwalające na dostosowanie Ośrodka do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami i rozwój funkcjonalności placówki.	Należy posługiwać się ostateczną wersją tytułu w przedstawionym brzmieniu. Projekt zgłoszony przez Prezydenta Miasta Lublin do Strategii Województwa Lubelskiego do roku 2030 jako przedsięwzięcie strategiczne i priorytetowe.	Tak	Uwaga uwzględniona.

(...) (Biuro Partycypacji Społecznej)

12.	Strony: 74 i 75.	Zielonego Budżetu.	W Lublinie nie ma Zielonego Budżetu Obywatelskiego.	Tak	Uwaga uwzględniona.
13.	Strona 90.	Budować systemy wspierające tworzenie i podtrzymywanie więzi sąsiedzkich, opierającego się na otwartych i odformalizowanych oraz niezinstytucjonalizowanych przestrzeniach nazwanych „MAM - Miejsce Aktywności Mieszkańców”, wzorowanych na m.in. „Miejscach Aktywności Lokalnej”, wspieranego przez zazielenione przestrzenie publiczne „Miejsca dla Ciebie”.	Wiele polskich miast od kilkunastu lat rozwija sieć centrów aktywności sąsiedzkiej, które odchodzą od schematów domów kultury, bibliotek itp. Najbardziej znana sieć to warszawskie Miejsca Aktywności Lokalnej, których jest już ponad 100 w całym mieście czy wrocławskie Centra Aktywności Lokalnej, których obecnie jest 18. Miejsca takie są tworzone od lat w Gdańsku, Gdyni, Płocku, Krakowie, Nowym Sączu, Łodzi, Poznaniu oraz wielu innych miastach w kraju. Doświadczenia tych miast pokazują, że są to kluczowe miejsca dla tworzenia więzi społecznych we współczesnym, zatomizowanym i zanonimizowanym społeczeństwie, które jednocześnie poszukuje swojej tożsamości lokalnej. Koncepcja Miejsc Aktywności Mieszkańców została opracowana kilka lat temu przez PS.	Tak	Uwaga uwzględniona. Ostateczna wersja zapisu została przeredagowana w części C.
14.	Strona 90. Zadania i projekty kluczowe.	C.1.k.1. Partycypacyjne tworzenie „Planów dla Dzielnic”, realizujących wizję miasta 15-minutowego.	-	Tak	Uwaga uwzględniona.
15.	Strona 90. Zadania i projekty kluczowe.	C.1.k.4. Usprawnienie narzędzi i kanałów komunikacji pomiędzy Urzędem Miasta Lublin, przedstawicielami Rad Dzielnic i społecznościami lokalnymi. Realizacja tego zadania powinna uwzględniać dopasowanie kanałów komunikacji do potrzeb różnych grup odbiorców tak, by informacje o realizowanych działaniach były sprawnie komunikowane mieszkańcom za pośrednictwem Internetu oraz narzędzi lokalnych.	-	Tak	Uwaga uwzględniona..
16.	Strona 90. Zadania i projekty kluczowe.	C.1.k.9. Stworzenie systemu wspierania, w tym finansowego, inicjatyw sąsiedzkich.	-	Tak	Uwaga uwzględniona.
17.	Strona 90. Zadania i projekty kluczowe.	C.1.k.10. Tworzenie infrastruktury w nowo budowanych dzielnicach miasta, służącej budowie i podtrzymywaniu więzi społecznych, w szczególności poprzez otwieranie Miejsc Aktywności Mieszkańców.	-	Tak	Uwaga uwzględniona. Ostateczne brzmienie zostało zmodyfikowane – C.3.k.10.
18.	Strona 90. Zadania i projekty kluczowe.	C.1.k.12. Organizacja publicznych wydarzeń sąsiedzkich integrujących społeczność sąsiedzkie i budujących dumę z dzielnicy.	-	Tak	Uwaga uwzględniona.
(...) (Biuro Partycypacji Społecznej)					
19.	Strona 22 zapis: W zakresie zapewnienia bezpieczeństwa socjalno-bytowego, mocną stroną instytucjonalnego systemu	Strona 22. Korekta zapisu w sposób umożliwiający identyfikację konkretnej grupy cudzoziemców, jakiej dotyczy - cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.	Strona 22. Zapis ten jest mylący, ponieważ wskazuje na istnienie systemu zapewniania bezpieczeństwa socjalno-bytowego wszystkim grupom cudzoziemców, co nie ma	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Stworzenie Lubelskiej Polityki Integracji Międzykulturowej wskazano w zmienionym zadaniu C.1.k.2.

	wsparcia w mieście jest doświadczona kadra służb społecznych, różnorodność form pomocy, skuteczność w pozyskiwaniu środków finansowych ze źródeł zewnętrznych system pomocy osobom bezdomnym i cudzoziemcom (...).		miejsca w aktualnie funkcjonującym w Polsce systemie prawnym.		
20.	Strona 23. Sformułowane na podstawie diagnozy rekomendacje dotyczyły zapewnienia wsparcia materialnego (przez pracę socjalną i świadczenia) osobom w szczególnej sytuacji materialnej i bytowej, wzmacnianie działań ukierunkowanych na przezwyciężenie problemu bezdomności oraz organizacja systemowych działań na rzecz cudzoziemców, ze szczególnym uwzględnieniem działań integracyjnych.	Strona 23. Jak wyżej - rekomendacje te dotyczyły zapewne wyłącznie cudzoziemców objętych statusem uchodźcy lub ochroną uzupełniającą.	Strona 23: jak wyżej.	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Termin wielokulturowy zastąpiono terminem międzykulturowy. Ze względu na ogólnomiejski zakres Strategii Lublin 2030, poszukując równowagi między rozmiarem dokumentu, a jego szczegółowością przyjęto generalną zasadę, że zapisy o wysokim poziomie szczegółowości powinny znaleźć się w dokumentach – strategiach, programach lub politykach miejskich, w tym przypadku – zapisach Lubelskiej Polityki Integracji Międzykulturowej.
21.	Strona 59. Warunkiem utrzymania korzystnej sytuacji Lublina w zakresie jego pozycji na międzynarodowym rynku edukacyjnym jest recepcja i integracja studentów zagranicznych z miastem w różnych obszarach: na rynku pracy, w kulturze, sporcie i aktywności społecznej.	Strona 59. Zmiana zapisu na: recepcja umożliwiająca nabycie przez studentów i studentki zagraniczne wiedzy i umiejętności niezbędnych do samodzielnego poruszania się po rzeczywistości społecznej Lublina (lekcje języka polskiego, oprowadzanie po mieście, wiedza na temat praw i obowiązków a także możliwości związanych z funkcjonowaniem w mieście, wsparcie psychologiczne oraz opieka tutorska z ramienia uczelni) a także budowanie mechanizmów integracji studentów i studentek zagranicznych z miastem w różnych obszarach: na rynku pracy, w kulturze, sporcie, aktywności społecznej a także partycypacji społecznej, w tym samoorganizacji. Proponowane działania mogłyby być prowadzone systemowo w ramach Centrum Międzykulturowego.	Proponowane zapisy są zbyt lakoniczne w stosunku do realnych potrzeb, nie uwzględniają również kluczowego z punktu widzenia integracji elementu współdecydowania. Pisząc o cudzoziemcach i cudzoziemkach powinniśmy korzystać z zaplecza teoretycznego Programu Miast Międzykulturowych Rady Europy a także z wiedzy na temat dokonań innych ośrodków akademickich w Polsce i na świecie.	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Zmodyfikowano wskaźnik 1.a, uwzględniając zmianę zadania C.1.k.2.
22.	Strona 96. Zadania i projekty kluczowe: Dodanie punktu: Uruchomienie Lubelskiego Centrum Międzykulturowego jako przestrzeni budowania dialogu i powiązań pomiędzy różnorodnymi grupami mieszkańców i	Strona 96. Zadania i projekty kluczowe: Dodanie punktu: Uruchomienie Lubelskiego Centrum Międzykulturowego jako przestrzeni budowania dialogu i powiązań pomiędzy różnorodnymi grupami mieszkańców i mieszkanki Lublina. Dodanie punktu:	Realizowanie polityki włączania międzykulturowego bez stworzonej do tego celu instytucji oraz dokumentu wytyczającego ramy i priorytety działania, nie jest w pełni możliwe. Dysponujemy narzędziami dzięki Programowi Miast Międzykulturowych Rady Europy, zaś wieloletnia współpraca z partnerami spo-	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Stworzenie Lubelskiej Polityki Integracji Międzykulturowej wskazano w zmienionym zadaniu C.1.k.2. <i>Brzmienie zapisu w Strategii Lublin 2030:</i>

	mieszkanek Lublina. Dodanie punktu: Stworzenie Lubelskiej Polityki Integracji Międzykulturowej.	Stworzenie Lubelskiej Polityki Integracji Międzykulturowej.	łecznymi (od tego roku prowadzona w ramach Komisji Dialogu Obywatelskiego jest gwarantem sukcesu przedsięwzięcia, pod warunkiem, że prowadzone będzie ono kompleksowo i systematycznie.		<i>C.1.k.2. Stworzenie Lubelskiej Polityki Integracji Międzykulturowej, horyzontalnej polityki zarządzania różnorodnością i równością oraz polityki na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji i miejskiego programu edukacji włączającej.</i>
23.	Strona 117 Procesy metropolizacji są silnie związane z obecnością cudzoziemców, zagranicznych specjalistów i studentów czy migrantów w mieście. Dziś innowacje przełomowe na świecie powstają prawie wyłącznie w wielokulturowych środowiskach talentów. Lublin, posiadając relatywnie unikalny zasób studentów zagranicznych z ponad 100 państw na świecie, powinien w większym niż dotychczas zakresie realizować programy integracyjne - zarówno cudzoziemców i cudzożemek z miastem, jak i miasta z cudzoziemcami, nie zapominając o tym, że jest to zawsze proces dwutorowy, wymagający zaangażowania zarówno ze strony cudzoziemców, jak i społeczności przyjmującej. Konieczne jest więc zwiększenie wysiłków na rzecz zaangażowania społeczności przyjmującej (tzn. mieszkańców i mieszkanek Lublina) w proces budowania relacji ze społecznością cudzoziemską miasta, co wymaga zaprojektowania i wdrożenia opierającej się na realnej diagnozie stanu faktycznego i potrzeb polityki międzykulturowej miasta.	Strona 117: Procesy metropolizacji są silnie związane z obecnością cudzoziemców i cudzożemek w mieście - specjalistów, studentów, osób szukających w Lublinie schronienia. Nie od dziś wiadomo, że innowacje i przełomowe rozwiązania na świecie powstają w dużej mierze w międzykulturowych środowiskach talentów. Lublin, w którym edukację wyższą pobierają studenci zagraniczni z ponad 100 państw na świecie, powinien w większym niż dotychczas zakresie realizować programy integracyjne - zarówno cudzoziemców i cudzożemek z miastem, jak i miasta z cudzoziemcami, nie zapominając o tym, że jest to zawsze proces dwutorowy, wymagający zaangażowania zarówno ze strony cudzoziemców, jak i społeczności przyjmującej. Konieczne jest więc zwiększenie wysiłków na rzecz zaangażowania społeczności przyjmującej (tzn. mieszkańców i mieszkanek Lublina) w proces budowania relacji ze społecznością cudzoziemską miasta, co wymaga zaprojektowania i wdrożenia opierającej się na realnej diagnozie stanu faktycznego i potrzeb polityki międzykulturowej miasta.	Proponowana zmiana jest w zgodzie z polityką miasta w obszarze integracji międzykulturowej wynikającą z członkostwa w Programie Miast Międzykulturowych Rady Europy (ICC) oraz Zespołu ds. Migracji i Integracji Unii Metropolii Polskich. Współcześnie nie mówimy o wielokulturowości (zakładającej odrębne i nieprzenikające się ze sobą społeczności), lecz o międzykulturowości i korzyściach wynikających z budowania warunków do współpracy, współdziałania, przenikania wpływów a także kreowania rozwiązań będących wynikiem świadomego, wspólnego namysłu, który możliwy jest w sytuacji zaangażowania i uprawomocnienia obu stron. Pamiętać należy również, że cudzoziemcy w mieście nie są grupą jednorodną, dlatego procesy integracyjne powinny być prowadzone w oparciu o rzetelną diagnozę i politykę międzykulturową miasta, która przygotowywana jest między innymi przez Komisję Dialogu Obywatelskiego ds. miejskiego systemu integracji imigrantów i imigrantek w Lublinie.	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Termin wielokulturowy zastąpiono terminem międzykulturowy. Ze względu na ogólnomiejski zakres Strategii Lublin 2030, poszukując równowagi między rozmiarem dokumentu a jego szczegółowością przyjęto generalną zasadę, że zapisy o wysokim poziomie szczegółowości powinny znaleźć się w dokumentach - strategiach, programach lub politykach miejskich, w tym przypadku - zapisach Lubelskiej Polityki Integracji Międzykulturowej. Brzmienie zapisu w Strategii Lublin 2030: <i>Procesy metropolizacji są silnie związane z obecnością cudzoziemców, zagranicznych specjalistów i studentów czy migrantów w mieście. Dziś innowacje przełomowe na świecie powstają prawie wyłącznie w międzykulturowych zespołach talentów.</i>
24.	Strona 117: Jak ocenimy postęp realizacji celu? dodanie podpunktu do punktu 1: Realizacja zadań i projektów kluczowych: stworzenie polityki integracji międzykulturowej Miasta Lublin.	Strona 117: Jak ocenimy postęp realizacji celu? dodanie podpunktu do punktu 1: Realizacja zadań i projektów kluczowych: stworzenie polityki integracji międzykulturowej Miasta Lublin.	Uzasadnienie jw.	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Zmodyfikowano wskaźnik 1.a, uwzględniając zmianę zadania C.1.k.2. Brzmienie zapisu w Strategii Lublin 2030: <i>a. stworzenie Lubelskiej Polityki Integracji Międzykulturowej, horyzontalnej polityki zarządzania różnorodnością i równością oraz polityki na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji i miejskiego programu edukacji włączającej;</i>

(...) (Biuro Partycypacji Społecznej)

25.	Wizja - Lublin w 2030 roku to średniej wielkości polska i europejska metropolia , dobrze postrzegana w kraju i za granicą, wyróżniająca się jako ośrodek akademicki, miasto kultury i przestrzeń rozwoju nowoczesnej gospodarki. Lublin to miasto cieszące się uznaniem wielopokoleniowej i różnorodnej społeczności, skutecznie zarządzane, pełne zieleni i możliwości podejmowania różnorodnych aktywności miejsce do życia, w którym z satysfakcją i w sprzyjających warunkach można realizować swoje aspiracje edukacyjne, zawodowe i twórcze, wychowywać dzieci i starzeć się. Dumę lublinian buduje wyjątkowy klimat miasta, w którym każdy jest mile widziany.	Wizja - Lublin w 2030 roku to średniej wielkości polska i europejska metropolia, dobrze postrzegana w kraju i za granicą, wyróżniająca się jako ośrodek akademicki, miasto kultury i przestrzeń rozwoju nowoczesnej gospodarki. Lublin to miasto cieszące się uznaniem wielopokoleniowej i różnorodnej społeczności, skutecznie zarządzane, pełne zieleni i możliwości podejmowania różnorodnych aktywności. To miejsce, w którym osoba w każdym wieku, z satysfakcją i w sprzyjających warunkach może rozwijać się zgodnie ze swoimi potrzebami, spełniać swoje aspiracje edukacyjne, zawodowe, twórcze, rozwijać talenty i pasje. Dumę lublinian buduje wyjątkowy klimat miasta przyjaznego i dostępnego, w którym każda osoba jest mile widziana.	Wizja - uzupełnienie wizji miasta o wizję miasta dostępnego. Kwestie dostępności pojawiały się na większości spotkań partycypacyjnych: Miasto zielone, przyjazne, dostępne, włączające. O potrzebie dostępności do usług, infrastruktury, informacji, przestrzeni, przyjazności mówiły osoby w każdym wieku. Podobnie o potrzebie współdecydowania o mieście bez względu na wiek, sprawność, pochodzenie etc. W związku z tym, że dostępność jest ważnym elementem miasta dla osób w wieku senioralnym proponuję uwzględnić tę kwestie zamiast pisać o wizji miasta, w którym chcemy się starzeć. Możliwości rozwijania się, spełniania aspiracji edukacyjnych, zawodowych, twórczych oraz innych indywidualnych potrzeb w duchu dostępności i przyjazności dla osób w każdym wieku powinno zawierać w sobie potrzeby związane z potrzebami ze wszystkich etapów życia, dla dzieci, młodzieży, młodych dorosłych zakładających rodziny, oraz tych wybierających inny model życia, dla osób pracujących i osób, które decydują się przejść na emeryturę.	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Autorzy celowo wymieniają etapy życia mieszkańców aby zaadresować potrzeby różnych grup społecznych.
26.	A.1.2. Zapewnić wysoką jakość kształcenia kompetencji, w tym kompetencji przyszłości (m.in. kompetencji STEAM czy programowania), pozwalających na dostosowanie się do potrzeb zmieniającego się rynku pracy, a szczególności potrzeb rozwijających się w Lublinie specjalizacji gospodarczych - gałęzi nowoczesnego przemysłu i usług opartych na wiedzy.	A.1.2. Zapewnić wysoką jakość kształcenia kompetencji, w tym kompetencji przyszłości (m.in. umiejętności budowania relacji i komunikacji, współpracy w zespołach, w tym międzynarodowych, zdolność do adaptacji gotowość do nabywania wiedzy oraz krytycznego myślenia, kompetencji STEAM czy programowania), pozwalających na dostosowanie się do potrzeb zmieniającego się rynku pracy, a w szczególności potrzeb rozwijających się w Lublinie specjalizacji gospodarczych - gałęzi nowoczesnego przemysłu i usług opartych na wiedzy i umiejętnościach, opartych o analizę zasobów i potrzeb.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Zakres kompetencji przyszłości wyjaśnia druga w kolejności uwaga wskazana w zaleceniach i synergii, co w znacznej mierze pokrywa się z treścią proponowanej zmiany. Ponadto elementy tej sugestii odzwierciedlają już zapisy narracyjnego wstępu z postulowaną wizją przyszłości w kierunku działań A.1.5 oraz C.3.5.
27.	A.1.k.6. Stworzenie miejskich programów współpracy z uczelniami, biznesem i instytucjami kultury.	A.1.k.6. Stworzenie miejskich programów współpracy z uczelniami, biznesem i instytucjami kultury, sportu, nauki, rozwoju, instytucjami społecznymi, organizacjami pozarządowymi etc.	-	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Na podstawie uwagi oraz jej uzasadnienia zmieniono brzmienie zapisu kierunku działań A.1.4. W przypadku organizacji pozarządowych, instytucji społecznych czy instytucji sportu włączenie zagadnień współpracy ze szkołami może nie wiązać się z tworzeniem osobnych programów, ale

					włączaniem tych zagadnień do innych dokumentów sektorowych i programów (np. Programu współpracy Gminy Lublin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).
28.	A.1.k.8. Zrealizowanie programu grantowego na rzecz organizacji nieodpłatnych zajęć pozalekcyjnych (rozwijających uzdolnienia i zainteresowania oraz wyrównawczych) w szkołach i placówkach oświatowych.	A.1.k.8. Zrealizowanie programu grantowego na rzecz organizacji nieodpłatnych zajęć pozalekcyjnych (rozwijających uzdolnienia i zainteresowania oraz wyrównawczych) w szkołach i placówkach oświatowych oraz innych miejskich instytucjach.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Proponowane sformułowanie "innych miejskich instytucjach" jest nieprecyzyjne i może nadmiernie rozszerzyć katalog potencjalnych beneficjentów programu grantowego także o te podmioty, których główną misją nie jest kształcenie.
29.	A.1.k.10. Realizacja działań wzmacniających więzi młodych ludzi z miastem. Działania te powinny w szczególności stworzyć okazję do poznawania lubelskich firm (wzorem realizowanego projektu „Przedsiębiorcze dzieciaki”), ale również ośrodków kultury, organizacji społecznych i uczelni, ukazać możliwości rozwoju w Lublinie oraz wspierać start młodych przedsiębiorców.	A.1.k.10. Realizacja działań wzmacniających więzi młodych ludzi z miastem. Działania te powinny w szczególności stworzyć okazję do szerokokorozumianego poznawania miasta, w tym: poznawania lubelskich firm (m.in. wzorem realizowanego projektu „Przedsiębiorcze dzieciaki”), Urzędu Miasta Lublin, miejskich instytucji i społeczności (Szkolny Budżet Obywatelski i inne programy grantowe), organizacji pozarządowych i uczelni. Ukazać funkcjonowanie miasta, możliwości uczestnictwa i współpracy, możliwości rozwoju w Lublinie oraz wspierania startu młodych przedsiębiorców, osób zaangażowanych społecznie, zajmujących się sportem, kulturą oraz innymi obszarami rozwoju. Działania te powinny budować metody i narzędzia współpracy pomiędzy dziećmi, młodzieżą a osobami pracującymi w miejskich instytucjach, biznesie, na uczelniach, w organizacjach pozarządowych etc.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Powodem nieuwzględnienia uwagi są konsekwencje struktury Strategii i dążenie do unikania nadmiernego powielania się celów. Zgodnie z przyjętą logiką, cel A.1. jest powiązany przede wszystkim z wymiarem rozwoju gospodarczego miasta (obszar A), natomiast wymiar rozwoju społecznego odzwierciedla obszar C, przede wszystkim kierunki działań C.3.5, C.2.1 i C.2.4. Zapisy tych celów obejmują swoim zakresem zagadnienia wskazane w propozycji nowego sformułowania zadania A.1.k.10.
30.	Realizacja zadań i projektów kluczowych: punkt d) stworzenie miejskich programów współpracy z uczelniami, biznesem i instytucjami kultury;	Realizacja zadań i projektów kluczowych: punkt d) stworzenie miejskich programów współpracy z uczelniami, biznesem, miejskimi instytucjami i organizacjami pozarządowymi.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Brak zmiany jest konsekwencją sposobu uwzględnienia uwagi dotyczącej zadania A.1.k.6.
31.	Realizacja zadań i projektów kluczowych:	Analiza kluczowych wskaźników i mierników ilościowych dodać wskaźniki ilościowe,	Analiza kluczowych wskaźników i mierników ilościowych. Realizacja miejskich programów wymaga	Nie	Uwaga nieuwzględniona.

	punkt d) stworzenie miejskich programów współpracy z uczelniami, biznesem i instytucjami kultury;	roczne obrazujące realizację miejskich programów współpracy (1.d)), programu grantowego na rzecz organizacji nieodpłatnych zajęć pozalekcyjnych (1.f)), miejskiego programu rozwijania pozaszkolnych zainteresowań uczniów (1.g)) oraz działań wzmacniających więzi młodych ludzi z miastem	wskaźników do monitorowania mierników danych będących podstawą do ewaluacji i rozwijania tych programów.		Realizacja wskazanych zadań jest już monitorowana wskaźnikami ujętymi w grupie I, których logika jest wyjaśniona na s. 150. dokumentu. Monitorowanie realizacji tych zadań dodatkowo wskaźnikami ilościowymi nie zawsze jest możliwe ze względu na niemierzalny charakter niektórych działań, a czasem wymagałoby przyjęcia bardzo szczegółowych wskaźników lub mierników ilościowych - co nadmiernie komplikowałoby system monitorowania. Sposób podejścia jest szerzej wyjaśniany na s. 149 dokumentu (m.in. w punkcie 6).
32.	A.2. Akademycki Lublin – międzynarodowy ośrodek kształcenia i badań. Dodać punkt A.2.6.	Dodać punkt A.2.6. Wzmocnić partycypację młodzieży studenckiej i organizacji młodzieżowych, zapewnić uczestnictwo w podejmowaniu decyzji o mieście, wyrównywać szanse, w ramach działań Europejskiej Stolicy Młodzieży Lublin 2023 a następnie Polityki Młodzieżowej. dodać punkt A.2.k.12. Wspólne działania miasta, uczelni na rzecz rozwijania wiedzy o mieście i partycypacji młodzieży studenckiej w działaniach miastotwórczych.	Punkt A.2.6. Zwycięska aplikacja Lublina o tytuł europejskiej Stolicy Młodzieży Lublin 2023 zakłada działania dla grupy wiekowej 10 - 30 lat, a więc także dla młodzieży studenckiej i młodych dorosłych. W aplikacji ujęto szereg działań w obszarze akademickim i studenckim mających na celu zwiększenie partycypacji i synergii z miastem. Spuścizna programu ESM 2023 dla miasta i mieszkających w nim młodych ludzi za co najmniej pięć lat po tym, jak miasto otrzyma ten tytuł zakłada m.in. wdrożoną strategię polityki młodzieżowej spójną z głównymi dokumentami dotyczącymi strategii miasta, wiele lokalnych inicjatyw młodzieżowych prowadzonych przez młodych ludzi, dobrze rozwinięte partnerstwo pomiędzy miastem a organizacjami młodzieżowymi.	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Proponowane zapisy wpłynęły na zmianę zapisów zalecenia i synergii w celu C.2. Zapis w proponowanym kształcie nie znalazł się w części celu A.2, gdyż zgodnie z przyjętą konstrukcją Strategii, cel A.1 jest powiązany przede wszystkim z wymiarem rozwoju gospodarczego miasta (obszar A), natomiast wymiar rozwoju społecznego odzwierciedla obszar C. Wskazany zapis silnie koresponduje z celem kierunek działań C.2.1., który dotyczy młodych mieszkańców – także studentów. Ponadto wzmocnienie partycypacji dotyczy różnych grup mieszkańców oraz celów Strategii, co znalazło odzwierciedlenie w zapisie horyzontalnego celu nr 4.
33.	Dodać punkt A.2.k.12.	Dodać punkt A.2.k.12. Wspólne działania miasta, uczelni na rzecz rozwijania wiedzy o mieście i partycypacji młodzieży studenckiej w działaniach miastotwórczych.	Dodać punkt A.2.k.12. Młodzież studencka to często osoby przyjezdne, w tym studenci i studentki zagraniczne, w związku z tym warto rozwinąć programy umożliwiające jak najszerze poznanie miasta, jej społeczności i umożliwienie uczestnictwa w działaniach na partycypacyjnych, wspólnego działania na rzecz miasta i społeczności lokalnych.	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Proponowane zapisy wpłynęły na zmianę zapisów celu C.2. – dodanie zalecenia i synergii nr 1 Zapis w proponowanym kształcie nie znalazł się w części A.2, gdyż zgodnie z przyjętą konstrukcją Strategii, cel A.1. jest powiązany przede wszystkim z wymiarem rozwoju gospodarczego miasta (obszar A), natomiast wymiar rozwoju społecznego odzwierciedla ob-

					szar C. Synergia proponowanego zadania z celami A.2 i A.3 jest jednak odzwierciedlona w piątym punkcie zaleceń i synergii w celu A.2 oraz w piątym punkcie zaleceń i synergii w celu A.3, które zawierają treści dobrze korespondujące z proponowanym zapisem.
34.	Jak ocenimy postęp w realizacji celu? 2. Analiza kluczowych wskaźników i mierników ilościowych Dodać punkt f.	Jak ocenimy postęp w realizacji celu? 2. Analiza kluczowych wskaźników i mierników ilościowych. Dodać punkt f) dodać wskaźniki ilościowe, roczne obrazujące realizację inicjatyw studenckich w ramach programu/konkursu „Lublin Akademicki”.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Realizacja wskazanych zadań jest już monitorowana wskaźnikami ujętymi w grupie I, których logika jest wyjaśniona na s. 150. dokumentu. Monitorowanie realizacji tych zadań dodatkowo wskaźnikami ilościowymi nie zawsze jest możliwe ze względu na niemierzalny charakter niektórych działań, a czasem wymagałoby przyjęcia bardzo szczegółowych wskaźników lub mierników ilościowych – co nadmiernie komplikowałoby system monitorowania. Sposób podejścia jest szerzej wyjaśniany na s. 149 dokumentu (m.in. w punkcie 6).
35.	A.3. Synergia miasta i uczelni. Lublin akademicki, dzięki zakorzenieniu w tkance miasta, dzięki licznym wspólnym projektom i wizjonerskim działaniom, staje się stolicą studenckiej kultury, sportu i innowacyjnej przedsiębiorczości.	A.3. Synergia miasta i uczelni. Lublin akademicki, dzięki zakorzenieniu w tkance miasta, dzięki licznym wspólnym projektom i wizjonerskim działaniom, staje się stolicą studenckiej kultury, sportu, aktywności społecznej i obywatelskiej oraz innowacyjnej przedsiębiorczości.	A.3. Synergia miasta i uczelni. Zakorzenie w tkance miasta powinno przekładać się również na aktywność społeczną i obywatelską. Poczucie bycia częścią miasta przekłada się integrację.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Lublin akademicki, dzięki zakorzenieniu w tkance miasta, dzięki licznym wspólnym projektom i wizjonerskim działaniom, staje się stolicą studenckiej kultury, sportu, aktywności społecznej i obywatelskiej oraz innowacyjnej przedsiębiorczości.
36.	A.5. Kultura przedsiębiorczości i nowoczesna infrastruktura biznesu. Zadania i projekty kluczowe. A.5.k.1. Zapewnienie w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych wysokiej jakości oferty edukacyjnej w tematyce przedsiębiorczości, programowania i kompetencji cyfrowych.	A.5. Kultura przedsiębiorczości i nowoczesna infrastruktura biznesu. Zadania i projekty kluczowe. A.5.k.1. Zapewnienie w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych wysokiej jakości oferty edukacyjnej w tematyce kompetencji przyszłości, w tym z zakresu efektywnej komunikacji, współpracy w zespole, kreatywności, przedsiębiorczości, programowania i kompetencji cyfrowych.	A.5. Kultura przedsiębiorczości i nowoczesna infrastruktura biznesu zadania i projekty kluczowe. A.5.k.1. Wdrażanie kultury przedsiębiorczości jest powiązane z rozwijaniem kompetencji miękkich, w tym komunikacji, umiejętności współpracy w zespole, szeroko rozumianej kreatywności. Warto ująć te aspekty w realizowanych projektach, programach.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Proponowany katalog kompetencji jest już odzwierciedlony w zapisach A.1.2 oraz synergii 2 w celu A.1 dotyczącym wysokiej jakości kształcenia. Cel A.5 koncentruje się natomiast na problematyce przedsiębiorczości.
37.	B. Lublin zielony i zrównoważony urbanistycznie.	B. Lublin zielony i zrównoważony urbanistycznie.	-	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo.

	Realizacja zadań i projektów kluczowych: Dodać punkt h) Inwentaryzacja terenów zieleni w dzielnicach, wycena wartości zieleni miejskiej i wypracowanie planów nasadzeń w partycypacji z mieszkańcami i mieszkańcami.	Realizacja zadań i projektów kluczowych: Partycypacja w kontekście spójnego systemu zieleni miejskiej może wymagać wsparcia dzielnic w zakresie inwentaryzacji stanu istniejącego i planowania nasadzeń oraz działań edukacyjnych, na rzecz zwiększenia wiedzy i umiejętności w tym zakresie.			W obszarze B, celu B.1, w zaleceniach i synergiach dodano zapis „By to zrealizować należy przeprowadzić inwentaryzację już istniejącej zieleni we wszystkich dzielnicach Lublina i wyznaczyć tereny, które mogą taką funkcję pełnić w przyszłości.”
38.	B.2. Sieć zrównoważonego transportu. B.2.k.3. Uruchomienie aplikacji integrującej wszystkie środki transportu. Dostępność usług miejskich jest kluczowym czynnikiem wpływającym na ich jakość. W ostatnich latach pojawiło się dużo aplikacji, przy pomocy których można korzystać z infrastruktury i usług miejskich. Warto jednak postarać się by w zamian tworzenia odrębnych narzędzi zintegrować je w ramach jednej usprawnionej aplikacji.	B.2. Sieć zrównoważonego transportu. B.2.k.3. Uruchomienie aplikacji integrującej wszystkie środki transportu w minimum 3 wersjach językowych: polski, angielski, ukraiński z rozwiązaniami dostępności w rozumieniu (WCAG) w wersji 2.1. Dostępność usług miejskich jest kluczowym czynnikiem wpływającym na ich jakość. W ostatnich latach pojawiło się dużo aplikacji, przy pomocy których można korzystać z infrastruktury i usług miejskich. Z uwagi na działania mające na celu zachęcanie do studiowania w Lublinie studentów i studentki zagraniczne oraz obchody Europejskiej Stolicy Młodzieży Lublin 2023 należy jak najszybciej, w miejsce tworzenia odrębnych narzędzi, zintegrować je w ramach jednej usprawnionej aplikacji również z aplikacją turystyczną.	B.2. Sieć zrównoważonego transportu. B.2.k.3. W związku z działaniami mającymi na celu zapraszanie do Lublina młodzieży szkolnej i studenckiej należy stworzyć i uruchomić narzędzie zapewniające bardzo łatwy sposób pozyskiwania informacji na temat możliwości poruszania się po mieście oraz obsługi wszystkich narzędzi powiązanych z mobilnością. Ponadto wszystkie rozwiązania powinny spełniać wymogi dostępności treści internetowych (WCAG) w wersji 2.1 a nawet już wersji 2.2.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Jest to bardzo ważna kwestia i z uwagi na praktyki Urzędu Miasta Lublin odnoszące się do dostępności z pewnością będzie wdrożona jednak na tym etapie zapis ten jest zbyt szczegółowy. Wybór języka, jak i innych również ważnych parametrów, rozstrzygnięta będzie na etapie prac nad aplikacją.
39.	Dodać punkt B.2.6. Wdrożyć rozwiązania zapewniające bezpieczeństwo osób korzystających z transportu miejskiego oraz poprawiające bezpieczeństwo sieci komunikacyjnej.	Dodać punkt B.2.6. Wdrożyć rozwiązania zapewniające bezpieczeństwo osób korzystających z transportu miejskiego oraz poprawiające bezpieczeństwo sieci komunikacyjnej. Dodać do Zalecenia i synergie. Zapewnienie bezpieczeństwa na przystankach autobusowych, w autobusach oraz na przejściach i innych trasach komunikacyjnych jest jednym z warunków korzystania z niej chętniej przez społeczność Lublina. Mocniejsze oświetlenia przystanków, przejść dla pieszych, chodników w miejscach postrzeganych jako niebezpieczne, wypracowanie i uruchomienie systemu przywoływania pomocy na przystankach, w autobusach etc. oraz równoległe systematyczne realizowanie kampanii społecznych na rzecz bezpieczeństwa komunikacyjnego może wpłynąć na zwiększenie	Dodać punkt B.2.6. Wdrożyć rozwiązania zapewniające bezpieczeństwo osób korzystających z transportu miejskiego oraz poprawiające bezpieczeństwo sieci komunikacyjnej Dodać do Zalecenia i synergie. W ramach badań aktywności młodych ludzi w Lublinie oraz spotkań partycypacyjnych w ramach Lublin 2030 wielokrotnie pojawiały się głosy o potrzebie poprawy bezpieczeństwa zarówno na przystankach autobusowych, w autobusach oraz na przejściach i innych trasach komunikacyjnych. Były to zarówno kwestie związane z potrzebą lepszego oświetlenia przystanków, przejść dla pieszych, chodników w miejscach ale także np.: wypracowania i uruchomienia systemu przywoływania pomocy na przystankach, w autobusach etc.	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Uwaga uwzględniona została poprzez dodanie kierunku działań o brzmieniu: „B.2.2 Poprawić bezpieczeństwo ruchu drogowego.” Oraz zapis w zaleceniach i synergiach: „Nieodpowiednim aspektem kształtowania systemu mobilności miejskiej jest dbałość o bezpieczeństwo jego użytkowników. W tym obszarze należy skupić się na dwóch uzupełniających się komponentach – edukacji i kształtowaniu odpowiedzialnych zachowań oraz stosowaniu poprawiających bezpieczeństwo urządzeń i rozwiązań inżynierskich. Ważna jest z tego punktu widzenia poprawa bezpieczeństwa w okolicy szkół celem zachęcenia do budowania nawyków

		użytkowania transportu alternatywnego dla samochodów osobowych przez osoby obawiające się o swoje bezpieczeństwo, bezpieczeństwo swoich rodzin. Warunkiem jest również zapewnienie bezpiecznego poruszania się po ścieżkach i drogach rowerowych oraz chodnikach za pomocą urządzeń transportu osobistego. Bezpieczeństwa komunikacyjne do placówek i przy placówkach oświatowych może być realizowane poprzez ograniczenie prędkości, uspokojenie lub zamykanie ruchu. Całość działań powinna być realizowana równoległe z kampanią edukacyjno-informacyjną. Skuteczność zastosowanych rozwiązań powinny być poddawane corocznym badaniom i ewaluacji.	Druga bardzo ważną kwestią było zapewnienie bezpiecznego dojazdu dzieci i młodzieży za pomocą rowerów, hulajnog, deskorolek do placówek oświatowych, zapewnienie bezpiecznych ścieżek rowerowych, wyniesionych przejść, osób przeprowadzających przez przejście, bezpieczeństwa komunikacyjnego przy samych placówkach oświatowych, uspokojenie lub zamykanie ruchu, zapewnienie bezpiecznego przechowywania środków transportu osobistego w placówkach oświatowych. Jedynie przyjazne, dostępne i bezpieczne rozwiązania komunikacyjne mogą przyczynić się do zmniejszenia transportu samochodowego, a tym samym do poprawienia przepustowości systemu.		<i>odbywania podróży do i z szkoły w sposób alternatywny dla samochodu osobowego."</i>
40.	Zalecenia i synergie Idea miasta 15-minutowego zakłada tworzenie w jego strukturze wielofunkcyjnych i bardziej efektywnych jednostek urbanistycznych w celu podniesienia atrakcyjności obszarów miejskich i bardziej racjonalnego wykorzystania zasobów. Każdy mieszkaniec i mieszkanka miasta, bez względu na poziom sprawności powinna mieć dostęp do wszystkich najważniejszych dla niego usług w odległości 15 minut spaceru lub przejazdu rowerem, bez konieczności użycia samochodu. Stopniowa ewolucja miasta w tym kierunku, w tym ewolucja infrastruktury, przyczyni się do priorytetyzacji mikromobilności i podróży pieszych.	Zalecenia i synergie. Idea miasta 15-minutowego zakłada tworzenie w jego strukturze wielofunkcyjnych i bardziej efektywnych jednostek urbanistycznych w celu podniesienia atrakcyjności obszarów miejskich i bardziej racjonalnego wykorzystania zasobów. Każdy mieszkaniec i mieszkanka miasta, bez względu na poziom sprawności powinna mieć dostęp do wszystkich najważniejszych dla niego usług w odległości 15 minut spaceru lub przejazdu rowerem, bez konieczności użycia samochodu. Wszystkie rozwiązania mobilności, w tym budowy, remonty, modernizacje powinny być projektowane zgodnie ze standardami dostępności dla wszystkich, tj. na zasadach projektowania uniwersalnego. Skuteczność zastosowanych rozwiązań powinny być poddawane corocznej ewaluacji. Analiza kluczowych wskaźników i mierników ilościowych: Dodać h) Ilość wypadków komunikacyjnych na przejściach dla pieszych, na ścieżkach i drogach rowerowych oraz w sąsiedztwie szkół w podziale na grupy wiekowe: dzieci, młodzież, osoby dorosłe.	Zalecenia i synergie. Pełna dostępność infrastruktury i usług i usług komunikacyjnych powinna być priorytetem miasta przyjaznego swoim mieszkańcom i mieszkankom. Dlatego jak najszybciej powinny zostać opracowane i wdrożone Standardy dostępności infrastruktury, budynków i usług miejskich dla Miasta Lublin.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Kwestia dostępności została poruszona w innych częściach dokumentu tj.: „Przestrzeń bez barier, dostępna dla wszystkich możliwych użytkowników i atrakcyjna zarówno wizualnie, jak i funkcjonalnie, jest gwarancją jej użyteczności. Potrzebne jest zatem wypracowanie jednolitych standardów urbanistycznych i uniwersalnych zasad projektowania, które by to zapewniły.” oraz w kierunkach działań „B.3.1. Poprawiać jakość i dostępność przestrzeni publicznych.” i „B.3.2. Wyrównać różnice przestrzenne w dostępie do infrastruktury i usług publicznych z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego i wielofunkcyjności struktur urbanistycznych w duchu idei miasta 15 minutowego.” Zapisy te w sposób jasny wskazują na konieczność wdrożenia standardów dostępności dla wszystkich przestrzeni publicznych.
41.	B.3. Zrównoważony rozwój urbanistyczny Zalecenia i synergie.	B.3. Zrównoważony rozwój urbanistyczny Zalecenia i synergie. Dostęp do dobrej jakości infrastruktury technicznej oraz usług powinien być standardem.	B.3. Zrównoważony rozwój urbanistyczny Zalecenia i synergie. Ze względu na obecny brak bezpiecznych oświetlonych, dostępnych dla mieszkańców, mieszkańek,	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Oświetlenie drogowe, drogi rowerowe, chodniki są ważnymi elementami infrastruktury drogowej poprawiającej bezpieczeństwo i zawierają

	Dostęp do dobrej jakości infrastruktury technicznej oraz usług powinien być standardem. W formie urbanistycznej, jaką jest miasto, nie powinno dopuszczać się sytuacji braku dostępu do podstawowych mediów, komunikacji publicznej, dobrej jakości infrastruktury drogowej itp.	W formie urbanistycznej, jaką jest miasto, nie powinno dopuszczać się sytuacji braku dostępu do podstawowych mediów, komunikacji publicznej, dobrej jakości infrastruktury drogowej, rowerowej i pieszej z oświetleniem zapewniającym bezpieczeństwo.	szczególnie osób z niepełnosprawnościami i trudnościami z poruszaniem się chodników, ścieżek i dróg rowerowych warto nie pozostawiać kwestii zapewnienia bezpiecznej sieci komunikacji pieszej i rowerowej w domyśle (itp). Rady Dzielnic nie mają wystarczających środków dla rozwijania sieci komunikacyjnej rowerowej i pieszej, w tym do placówek oświatowych, kulturalnych i innych miejsc integracji społeczności lokalnej dlatego warto, żeby rozwiązania te były projektowane na etapie planowania przestrzennego, a środki na ich realizację były pozyskiwane w ramach projektów infrastrukturalnych.		się w określeniu „infrastruktura drogowa”, a nie w domyśle „itp.”. Rola Rad Dzielnic jest tu istotna z uwagi na wskazywanie potrzeb mieszkańców dzielnic i priorytetów inwestycyjnych. Finansowanie tych inwestycji rozpatrywane powinno być indywidualnie w zależności od charakteru i nie należy roli Rad Dzielnic pojmować w aspekcie źródła finansowania.
42.	Lublin jako lider Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego. Dodać punkt E.1.7. Zbudowanie pozycji Lublina jako regionalnego i krajowego lidera w realizacji polityki młodzieżowej	Lublin jako lider Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego. Dodać punkt E.1.7. Zbudowanie pozycji Lublina jako regionalnego i krajowego lidera w realizacji polityki młodzieżowej. Dodać punkt E.1.8. Zbudowanie wizerunku Lublina jako najbardziej przyjaznego młodzieży polskiego miasta, miejsca spotkań młodych ludzi z regionu, kraju, UE i Europy Wschodniej	Lublin jako lider Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego. Zbudowanie pozycji Lublina jako silnego regionalnego i krajowego lidera w realizacji polityki młodzieżowej zostało zadeklarowane przez Lublin w zwycięskiej aplikacji o tytułu Europejskiej Stolicy Młodzieży Lublin 2023.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Sugerowana intencja znajduje odzwierciedlenie w zapisie zadania E.2.k.10.
43.	C. Lublin otwarty, wielopokoleniowy, społecznie zaangażowany.	C. Lublin otwarty, wielopokoleniowy i społecznie zaangażowany. Wśród nich wymienić należy strategie, programy i plany na rzecz zapobiegania problemom społecznym, ochrony zdrowia, wsparcia psychicznego, opieki paliatywnej, odżywiania, szczepień, integracji mieszkańców z niepełnosprawnościami, wspierania rodziny, przeciwdziałania przemocy, profilaktyki uzależnień, aktywizacji seniorów, aktywności lokalnej, współpracy z organizacjami pozarządowymi, poprawy bezpieczeństwa mieszkańców oraz aktywizacji rynku pracy. W razie wystąpienia problemów z zakresu wymienionych obszarów, wypracowania i wdrażania kompleksowych rozwiązań na rzecz zapobiegania ich wystąpienia w przyszłości w przyszłości. Będzie to możliwe poprzez systematyczne badanie zasobów i potrzeb oraz ocenę realizowanych strategii, programów i planów oraz wdrażanie wniosków z ewaluacji.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Realizowane są cykliczne badania społeczne, prowadzony jest monitoring realizacji celów poszczególnych strategii (m.in. raport o stanie miasta).
44.	C.1.k.7.	Rozwój, renowacje i usprawnienie funkcjonowania lokalnych centrów społecznych takich jak targi, kluby, domy kultury, lokalne in-	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona.

		stytucje kultury, sportu, edukacji oraz uruchamianie lub wspieranie otwierania nowych miejsc aktywności lokalnej.			Oryginalny zapis jest na tyle „szeroki”, że uwzględnia także perspektywę tworzenia nowych miejsc integracji mieszkańców.
45.	Dodać punkt C.2.k.25.	Kontynuowanie działań rozpoczętych w ramach Europejskiej Stolicy Młodzieży Lublin 2023, w tym m.in.: badań zasobów i potrzeb młodych ludzi w Lublinie, rozwijanie młodzieżowego wolontariatu, sieci przestrzeni młodzieżowych, systemu grantów i stypendiów skierowanych do młodzieży, działań na rzecz wspierania aktywności społecznej młodzieży i młodzieżowych organizacji pozarządowych, rozwijania zainteresowań i pasji oraz wsparcia psychologicznego.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Wszystkie wymienione kwestie omawiają poszczególne zapisy Strategii, bądź są stałą praktyką miasta Lublin.
46.	Dodać punkt C.2.k.24.	Realizacja i rozwijanie Polityki Młodzieżowej.	-	Tak	Uwaga uwzględniona. Kwestia ta oraz kilka innych kontekstów sugerowanych przez autorkę zostało uwzględnione w postaci nowej treści. Brzmienie zapisu w Strategii Lublin 2030: <i>Polityka młodzieżowa miasta Lublin adresowana jest do szerokiej kategorii społecznej osób młodych. Uwzględnia potrzeby i adresuje ofertę do uczniów, studentów i absolwentów lubelskich szkół i uczelni. Opiera się na partnerstwie, wzmacnia partycypację, wspiera aktywność indywidualną i organizacyjną oraz wyraża się we wspólnym działaniu na rzecz młodych ale i całej społeczności lokalnej.</i>
47.	C.1.5.	Angażować społeczność placówek oświatowe w działania na rzecz lokalnych społeczności, rozwijając kompetencje społeczne i obywatelskie dzieci i młodzieży oraz kadry placówek.	-	Tak	Uwaga uwzględniona. Zapis w Strategii otrzymał nowe brzmienie.
48.	Dodać punkt C.2.k.23.	Rozwój infrastruktury i usług potrzebnym młodzieży i młodym dorosłym.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Kwestiom tym poświęcony jest opis ogólny części C.
49.	D.1. Miasto przemysłów kultury. Mieszkańcy oczekują znacznego poszerzenia i ulepszenia oferty spędzania czasu - dostępu w każdej dzielnicy do	D.1. Miasto przemysłów kultury Mieszkańcy oczekują znacznego poszerzenia i ulepszenia oferty spędzania czasu - dostępu w każdej dzielnicy do atrakcyjnej oferty kulturalnej, sportowej i możliwości	D.1. Miasto przemysłów kultury W czasie spotkań partycypacyjnych, konsultacji aplikacji Lublina o tytuł Europejskiej Stolicy Młodzieży Lublin 2023 młodzi ludzie wskazywali na brak prze-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Strategia adresuje postulowane kwestie.

	atrakcyjnej oferty kulturalnej, sportowej i możliwości spędzania czasu na świeżym powietrzu, z uwzględnieniem potrzeb różnych grup wiekowych, w szczególności seniorów, rodzin z dziećmi oraz osób z niepełnościami.	spędzania czasu na świeżym powietrzu, z uwzględnieniem potrzeb różnych grup wiekowych, w szczególności seniorów, rodzin z dziećmi, młodzieży oraz osób z niepełnościami w każdym wieku.	strzeni dedykowanych młodzieży i młodym dorosłym, brak atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu, zajęć rozwojowych. Jest to jedna z grup w dużej mierze dotychczasowo defaworyzowanych. Infrastruktura placów zabaw w większości przypadków jest dedykowana małym dzieciom, w wielu dzielnicach w ogóle nie ma miejsc gdzie mogłaby spotykać się młodzież. Szkoły są często zamykane. Zajęcia sportowe są płatne, zajęcia w domach kultury są dedykowane głównie dzieciom i osobom w wieku senioralnym. Młodsza młodzież 13 - 15 lat oczekuje też atrakcyjnej dla siebie oferty w dzielnicach, tak, żeby móc uczestniczyć w koncertach, turniejach, zajęciach plenerowych w sąsiedztwie.		
50.	Dodać punkt D.1.k.12. Opracowanie i realizacja Programu edukacji kulturalnej.	Dodać punkt D.1.k.12. Opracowanie i realizacja Programu edukacji kulturalnej.	Dodać punkt D.1.k.12. Opracowanie i rozwijanie Programu edukacji kulturalnej. Program jest elementem zwycięskiej aplikacji Lublina o tytuł Europejskiej Stolicy Młodzieży Lublin 2023. Uruchomienie i realizowanie takiego programu zapewnia edukację kulturalną społeczności Lublina a więc nie tylko wspieranie placówek oświatowych w realizowaniu edukacji ale także pomaga rozwijać świadomych odbiorców i odbiorczynie kultury a być może rozwijać umiejętności i talenty osób, które będą w przyszłości współtworzyły ofertę kulturalną miasta.	Tak	Uwaga uwzględniona. Brzmienie zapisu w Strategii Lublin 2030: <i>D.1.k.12. Opracowanie i rozwijanie programu edukacji kulturalnej jako elementu działań w ramach Europejskiej Stolicy Młodzieży Lublin 2023.</i>
51.	Cele horyzontalne Strategii Lublin 2030. Zwiększenie atrakcyjności Lublina jako miejsca do życia, a przez to stabilizacja potencjału ludnościowego miasta. Uzupełnić o informacje związane z Europejską Stolicą Młodzieży Lublin 2023.	Cele horyzontalne Strategii Lublin 2030. Zwiększenie atrakcyjności Lublina jako miejsca do życia, a przez to stabilizacja potencjału ludnościowego miasta. Uzupełnić o informacje związane z Europejską Stolicą Młodzieży Lublin 2023. Konieczność uwzględnienia tytułu Europejskiej Stolicy Młodzieży Lublin 2023 oraz wynikającej ze zwycięskiej aplikacji Lublina Polityki Młodzieżowej jako kluczowego elementu Strategii Lublin 2030 oraz istotnego czynnika rozwojowego miasta. Elementy związane z ESM Lublin 2023 zostały uwzględnione w Strategii natomiast należy wzmocnić ich znaczenie. Także ze względu na deklaracje programowe i finansowe Lublina zawarte w aplikacji, konieczność zainwestowania oraz pozyskania istotnych środków finansowych (łącznie 29732800, 00 PLN w okresie 2021 - 2024) na ich realizację.	-	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Uwagi wpłynęły na zmianę zapisów celu C.2 (nowe zalecenie i synergia nr 1 oraz zmodyfikowana nr 2). Ponadto, wiele z sugerowanych zapisów jest już odzwierciedlonych w zapisach Strategii. Ponadto, ze względu na okołomiejski zakres Strategii Lublin 2030, poszukując równowagi między rozmiarem dokumentu a jego szczegółowością przyjęto generalną zasadę, że zapisy o wysokim poziomie szczegółowości powinny znaleźć się w dokumentach – strategiach, programach lub politykach miejskich, w tym przypadku – w zapisach polityki młodzieżowej, której opracowanie zostało uwzględnione wśród zadań i projektów kluczowych w ramach celu C.2.

		<p>Tytuł Europejskiej Stolicy Młodzieży jest szczególnym wyróżnieniem nie tylko w skali lokalnej, czy regionalnej. To także wyróżnienie dla całego kraju i działanie o wymiarze europejskim. Tytuł jest przyznawany przez Europejskie Forum Młodzieży w celu wspierania rozwoju miast na rzecz osiągnięcia jakościowej zmiany wizerunku miasta - jako miejsca przyjaznego młodzieży:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Otwartego - zwiększającego inwestycje w młodzież - wspierającego młodych ludzi i organizacje młodzieżowe - zapewniającego uczestnictwo w podejmowaniu decyzji o mieście - przekonującego, że warto być aktywnym mieszkańcem/mieszkanką - stającego się przestrzenią międzynarodowych spotkań, sieciowania i wymiany dobrych praktyk łączące młodych ludzi - lidera polityki młodzieżowej. <p>Dlatego cele zawarte w zwycięskiej aplikacji Lublina o tytuł Europejskiej Stolicy Młodzieży powinny być zawarte bezpośrednio w Strategii Lublin 2030. Tworzenia miasta przyjaznego młodym ludziom ma szczególne znaczenie zarówno ze względu na obserwowane od lat wyzwania demograficznych naszego miasta ale także niepokojące, narastające problemy zdrowia psychicznego młodych ludzi. Problemy te znacząco pogłębiła pandemia COVID-19 oraz wynikająca z niej zdalna edukacja. Potwierdzają to liczne badania prowadzone w całym kraju. Tworzenie i realizowanie polityk mających na celu przyciąganie i inwestowanie w młodych ludzi z pomysłami to ogólnoswiatowa tendencja w rozwoju miast. Dlatego niezwykle ważne jest uwzględnienie w Strategii Lublin 2030 opracowania i realizowania w naszym mieście Polityki młodzieżowej. Zgodnie z informacjami z grudnia 2021 roku "Komisja Europejska, Parlament Europejski i Rada osiągnęły porozumienie w sprawie ogłoszenia roku 2022 Europejskim Rokiem Młodzieży." Uruchomione zostaną specjalne, dedykowane programy i środki finansowe, powiązania ze</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>Strategią miasta są tu kluczowe. https://www.miasta.pl/aktualnosci/rok-2022-europejskim-rokiem-młodzieży?fbclid=IwAR1eduaRe_I25nMiY-ZaDrHZoL10_rbJFThMBjFhvbvO_aRkA2D46A8Tep4</p> <p>Unia Metropolii Polskich, wiele miast, organizacji polskich i europejskich jest zainteresowanych współpracą z Lublinem w zakresie współrealizowane Europejskiej Stolicy Młodzieży. Te działania mają rozpocząć się od 2022 roku ale ich skutki, mają być trwałe po 2023 roku i wpływać dalej znacząco na rozwój Lublina. Europejską Stolicą Młodzieży pozostaniemy już na zawsze. Jeżeli potraktujemy to wyzwanie jako kluczowy bodziec rozwojowy na rzecz stworzenia miasta przyjaznego młodzieży to podjęcie tego wyzwania może dać nam miejsce w czołówce miast europejskich. W zwycięskiej aplikacji Lublina o tytuł Europejskiej Stolicy Młodzieży wprost odnoszono się do Strategii Miasta. “W jaki sposób program ten spełni kluczowe cele aplikacji i zapewni długoterminową spuściznę ESM 2023?</p> <p>Naszą wizją jest uczynienie z Lublina polskiej Stolicy Młodzieży jako najbardziej przyjaznego młodzieży miasta w Polsce, ale także lidera w realizacji polityki młodzieżowej nie tylko w Polsce, ale i w Europie Wschodniej. Chcemy to osiągnąć do 2030 roku (...) Konkretnie cele wewnętrzne (skoncentrowane na sytuacji wewnętrznej miasta):</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie spójnego i kompleksowego miejskiego systemu informacji młodzieżowej (strony internetowe, etykietowanie, aplikacje itp.) - otworzenie nowoczesnej, miejskiej przestrzeni młodzieżowej, która zaspokoi potrzeby młodych ludzi - stworzenie spójnej struktury polityki młodzieżowej miasta - opracowanie programu dla młodzieży - spójnej oferty Lublina dla młodych ludzi odpowiadającej na ich konkretne potrzeby, w tym niektórych istniejących mechanizmów i 			
--	--	---	--	--	--

		<p>programów, a także nowych (np. projekty młodzieżowe, portfolio kulturalne, możliwości wolontariatu i inne), opracowanych wspólnie z mieszkańcami i organizacjami.</p> <p>Konkretne cele zewnętrzne (skoncentrowane na środowisku zewnętrznym miasta)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lublin jako lider polityki młodzieżowej i dialogu między młodymi ludźmi a decydentami w Polsce - pierwsza w Polsce Europejska Stolica Młodzieży – jako szansa na przeprowadzenie „zmiany młodzieżowej” i stworzenie najbardziej przyjaznego młodzieży polskiego miasta. - „Centrum Kongresowe” dla młodych ludzi z UE i spoza niej: ze Wschodu i Zachodu, jako szansa i możliwości międzynarodowej współpracy na rzecz młodzieży (...) <p>Program ESM Lublin 2023 koncentruje i opiera się na trzech obszarach polityki EFM: Spójność - program jest szczegółowy, ale pozostaje w zgodzie z wizją, celem głównym i celami kluczowymi</p> <p>Wiarygodność - program jest realistyczny, tzn. wykonalny, ponieważ opiera się na wiarygodnych obliczeniach i zawiera szczegółowy i realistyczny budżet. Zobowiązanie długoterminowe - każde działanie jest zaprojektowane i opisane jako zobowiązanie długoterminowe na lata 2021-2024, a następnie jako część zobowiązania w ramach Strategii Lublin 2030”</p> <p>Całość aplikacji dostępna jest na stronie Urzędu Miasta Lublin https://lublin.eu/lublin/esm2023/</p> <p>W związku z powyższym wnoszę o uwzględnienie zapisów aplikacji w Strategii Miasta Lublin 2023 na poziomie wizji, misji, obszarów rozwojowych i celów.</p> <p>Uwagi ogólne: Dokument wymaga opracowania skróconej, przyjaznej wersji w języku niespecjalistycz-</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>nym. Jeśli ma być tak, jak założono na wstępie dokumentu "Strategia Lublin 2030 jest wspólnym dobrem społeczności Lublina." to powinna być ona możliwa do przeczytania i zrozumienia przez każdego mieszkańca i mieszkankę miasta oraz wszystkich innych zainteresowanych tematem osób. Warto też w części "Jak powstała Strategia Lublin 2030 i jak ją czytać?" napisać, że strategia jest skierowana do wszystkich użytkowników i użytkowników miasta i osób zainteresowanych jego rozwojem, bez względu na wiek, płeć, kraj pochodzenia, język, którym się posługują. Jeśli całość nie jest pisana językiem równościowym, włączającym, warto w tej części napisać dłaczego, np.: dla uproszczenia etc.</p> <p>Skrót powinien zawierać kilku zdaniowe wprowadzenie Prezydenta oraz infografiki z bardzo krótkimi opisami dotyczącymi procesu tworzenia strategii, jej interesariuszy i interesariuszek, wizji, misji, obszarów rozwojowych i głównych celach oraz podziękowań. Całość skrótu powinna być opracowana w języku równościowym, językiem prostym, dostępnym, z grafikami oferującymi treść. Następnie dokument powinien zostać przetłumaczony na język angielski i ukraiński. W 3 wersjach językowych umieszczony na stronie internetowej UM Lublin. Zapewnienie materiału w formie przystępnej, zrozumiałej dla mieszkańców i mieszkanki miasta oraz innych interesariuszy i interesariuszek jest warunkiem możliwości nawiązania współpracy na rzecz realizowania zapisów strategii.</p>			
(...) (Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie)					
52.	Błędnie podano, że w Lublinie funkcjonują 73 linie autobusowe (s.50). Należy rozróżnić, że w Lublinie jest obecnie 50 linii autobusowych (i dodatkowo 5 linii zjazdowych i 3 nocne), 12 linii trolejbusowych (i dodatkowo jedna zjazdowa).	Błędnie podano, że w Lublinie funkcjonują 73 linie autobusowe (s.50). Należy rozróżnić, że w Lublinie jest obecnie 50 linii autobusowych (i dodatkowo 5 linii zjazdowych i 3 nocne), 12 linii trolejbusowych (i dodatkowo jedna zjazdowa).	-	Tak	Uwaga uwzględniona.
49.	Błędnie podano, że „Już 21 lipca 1953 Lublin, jako drugie miasto	Błędnie podano, że „Już 21 lipca 1953 Lublin, jako drugie miasto w Polsce uruchomił	-	Tak	Uwaga uwzględniona.

	w Polsce uruchomił pierwszą linię trolejbusową nr 15." (s.82). Kiedy uruchamiano lubelskie trolejbusy, istniały już sieci trolejbusowe w Gdyni, Legnicy, Olsztynie, Poznaniu, Wałbrzychu i Warszawie.	pierwszą linię trolejbusową nr 15." (s.82). Kiedy uruchamiano lubelskie trolejbusy, istniały już sieci trolejbusowe w Gdyni, Legnicy, Olsztynie, Poznaniu, Wałbrzychu i Warszawie.			
50.	Nieprecyzyjnie podano, że „Lublin spełnia 30% próg udziału pojazdów zeroemisyjnych w całej flocie” (s.47). Należy uzupełnić, że wymóg ten wynika z ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych i dotyczy zapewnienia udziału autobusów zeroemisyjnych w użytkowanej flocie pojazdów.	Nieprecyzyjnie podano, że „Lublin spełnia 30% próg udziału pojazdów zeroemisyjnych w całej flocie” (s.47). Należy uzupełnić, że wymóg ten wynika z ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych i dotyczy zapewnienia udziału autobusów zeroemisyjnych w użytkowanej flocie pojazdów.	-	Tak	Uwaga uwzględniona.
51.	Nieprecyzyjnie wymieniono gminy LOF obsługiwane komunikacją miejską (s.48), pominięto trzy gminy: Jabłonna, Mełgiew i Spiczyn. Ponadto, komunikacja miejska ZTM nie obejmuje Gminy Lubartów.	Nieprecyzyjnie wymieniono gminy LOF obsługiwane komunikacją miejską (s.48), pominięto trzy gminy: Jabłonna, Mełgiew i Spiczyn. Ponadto, komunikacja miejska ZTM nie obejmuje Gminy Lubartów.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Charakter opisu znajdującego się na stronie 82 nie przewiduje zagłębienia się w wymogi ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych. Szczegóły pozostawia się dla strategii sektorowych.
52.	Zauważono długoterminową wizję osiągnięcia neutralności klimatycznej wybiegającej poza rok 2030 (s. 82), zatem należy również przytoczyć wymogi ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych.	Zauważono długoterminową wizję osiągnięcia neutralności klimatycznej wybiegającej poza rok 2030 (s. 82), zatem należy również przytoczyć wymogi ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Szczegółowy zakres dotyczący wymogów jakie stawia Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych powinien być przedmiotem strategii sektorowych w zakresie energii i transportu.
53.	W dokumencie zamiennie używane są pojęcia „stacja ładowania”, „punkt ładowania” i „infrastruktura ładowania”. Należy unikać zamiennego stosowania tych pojęć, biorąc za punkt odniesienia ustawę o elektromobilności i paliwach alternatywnych.	W dokumencie zamiennie używane są pojęcia „stacja ładowania”, „punkt ładowania” i „infrastruktura ładowania”. Należy unikać zamiennego stosowania tych pojęć, biorąc za punkt odniesienia ustawę o elektromobilności i paliwach alternatywnych.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych wyróżnia infrastrukturę ładowania drogowego transportu publicznego, którą definiuje jako punkty ładowania lub tankowania (...) autobusów (...) wykorzystywanych w transporcie publicznym; ogólnodostępna stacja ładowania czyli stację ładowania dostępną na zasadach równoprawnego traktowania dla każdego posiadacza pojazdu elektrycznego i pojazdu hybrydo-

					wego; punkt ładowania zdefiniowany jako urządzenie umożliwiające ładowanie pojedynczego pojazdu elektrycznego, pojazdu hybrydowego i autobusu zeroemisyjnego. W projekcie Strategii Lublin 2030 wymienione pojęcia nie są używane zamiennie lecz jako odrębne, różnorodnie zdefiniowane, pojęcia.
54.	Zalecamy ponowne przeanalizowanie rozdziału „B.4. Transformacja energetyczna miasta i czyste powietrze” pod kątem merytorycznego opisu rozwoju transportu zbiorowego. Punktem odniesienia w tej kwestii powinien być dokument pn. „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Lublin ...” (Uchwała nr 674/XXVII/2013 Rady Miasta Lublin z 17 stycznia 2013 r. ze zm.) określający w rozdziale 8 „Pożądany standard usług przewozowych w przewozach o charakterze użyteczności publicznej”.	Zalecamy ponowne przeanalizowanie rozdziału „B.4. Transformacja energetyczna miasta i czyste powietrze” pod kątem merytorycznego opisu rozwoju transportu zbiorowego. Punktem odniesienia w tej kwestii powinien być dokument pn. „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Lublin ...” (Uchwała nr 674/XXVII/2013 Rady Miasta Lublin z 17 stycznia 2013 r. ze zm.) określający w rozdziale 8 „Pożądany standard usług przewozowych w przewozach o charakterze użyteczności publicznej”.	-	Częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Na potrzeby opracowywania projektu Strategii Lublin 2030 przeanalizowana została uchwała nr 128/IV/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie aktualizacji „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Lublin i gmin sąsiadujących, z którymi Gmina Lublin zawarła porozumienie w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego”. Najbardziej ambitnym i oczekiwanym przez mieszkańców wariantem rozwoju miejskiej komunikacji publicznej w Lublinie jest wariant „rozszerzony 2 W2” zakładający „znaczące zwiększenie przewagi liczbowej taboru zeroemisyjnego nad autobusami napędzanymi silnikami o zapłonie samoczynnym zasilanymi olejem napędowym.” Wariant ten znalazł odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii Lublin 2030.
55.	W dokumencie stosowane są różne określenia dla tego samego pojęcia. Zauważyliśmy kilka grup takich określeń, których ujednoczenie byłoby zasadne (w zależności od kontekstu, w którym są używane) dla czytelności dokumentu: 16. Komunikacja zbiorowa (np. s.77), komunikacja miejska (np. s.108), miejska komunikacja publiczna (np. s.47), transport zbiorowy (np. s.139), transport publiczny (np. s.48), system komunikacji zbiorowej (np. s.48), system komunikacji publicznej (np. s.76), system	W dokumencie stosowane są różne określenia dla tego samego pojęcia. Zauważyliśmy kilka grup takich określeń, których ujednoczenie byłoby zasadne (w zależności od kontekstu, w którym są używane) dla czytelności dokumentu: 16. Komunikacja zbiorowa (np. s.77), komunikacja miejska (np. s.108), miejska komunikacja publiczna (np. s.47), transport zbiorowy (np. s.139), transport publiczny (np. s.48), system komunikacji zbiorowej (np. s.48), system komunikacji publicznej (np. s.76), system	-	Częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Wskazane wyrażenia w części używane są jako synonimy i nie jest to błędem, a raczej uniknięciem utrudniających odbiór tekstu powtórzeń. Natomiast część z nich nie jest używana w sposób zamienny i oznacza różne pojęcia, np. komunikacja zbiorowa i komunikacja miejska. Komunikacja zbiorowa jest szerszym pojęciem i obejmuje również te formy transportu zbiorowego, które nie służą, tak jak komunikacja miejska,

<p>zbiorowy (np. s.139), transport publiczny (np. s. 48), system komunikacji zbiorowej (np. s.48), system komunikacji publicznej (np. s.76), system transportu publicznego (np. s.76), komunikacja autobusowa i trolejbusowa (np. s.48).</p> <p>17. Punkty przesiadkowe (np. s.83), węzły przesiadkowe P&R, B&R, K&R (np. s.112), węzły przesiadkowe typu P&R, B&R, K&R (np. s.78), węzły przesiadkowe (np. s.77), zintegrowane węzły przesiadkowe (np. s.48).</p> <p>18. Lubelski system zrównoważonego transportu [jest jednym z etapów do utworzenia sieci zrównoważonego transportu w LOM] (np. s.77), system zrównoważonej mobilności multimodalnej w Lublinie (np. s.77), system mobilności multimodalnej (np.s.77).</p> <p>19. Sieć zrównoważonego transportu w LOM (s.81), zrównoważony transport aglomeracyjny (s.117), zrównoważony transport publiczny (s.45).</p> <p>20. Połączenia komunikacyjne (np. s.77), częsta siatka połączeń komunikacją publiczną (np. s.77), siatka komunikacji publicznej (np. s.77), siatka połączeń (np. s.76), połączenia (np. s.76), połączenia komunikacji publicznej (np. s.76).</p> <p>21. Indywidualne samochody osobowe (np. s.76), indywidualna komunikacja samochodowa (np. s.76), indywidualne środki transportu (np. s. 41), transport indywidualny (np. s.41), auta (np. s.83), auta osobowe (np. s.78), samochody (np. s.39), samochody osobowe (np. s.47), motoryzacja (np. s.138), motoryzacja indywidualna (np. s.39), transport samochodowy (np. s.47), transport prywatny (np. s.76), prywatny ruch kołowy (np. s.47).</p> <p>22. Zeroemisyjne formy transportu zbiorowego (np. s.77), zeroemisyjne środki transportu zbiorowego (np. s.83), zrównoważony transport zeroemisyjny (np. s.82), zeroemisyjny transport (np. s.82), zeroemisyjny transport publiczny (np. s.83).</p> <p>23. Zintegrowany Intermodalny Dworzec Metropolitalny (np. s.69), Dworzec Metropolitalny (np. s.47), intermodalny Zintegrowany Dworzec Komunikacyjny (np. s.136).</p>	<p>transportu publicznego (np. s.76), komunikacja autobusowa i trolejbusowa (np. s.48).</p> <p>17. Punkty przesiadkowe (np. s.83), węzły przesiadkowe P&R, B&R, K&R (np. s.112), węzły przesiadkowe typu P&R, B&R, K&R (np. s.78), węzły przesiadkowe (np. s.77), zintegrowane węzły przesiadkowe (np. s.48).</p> <p>18. Lubelski system zrównoważonego transportu [jest jednym z etapów do utworzenia sieci zrównoważonego transportu w LOM] (np. s.77), system zrównoważonej mobilności multimodalnej w Lublinie (np. s.77), system mobilności multimodalnej (np.s.77).</p> <p>19. Sieć zrównoważonego transportu w LOM (s.81), zrównoważony transport aglomeracyjny (s.117), zrównoważony transport publiczny (s.45).</p> <p>20. Połączenia komunikacyjne (np. s.77), częsta siatka połączeń komunikacją publiczną (np. s.77), siatka komunikacji publicznej (np. s.77), siatka połączeń (np. s.76), połączenia (np. s.76), połączenia komunikacji publicznej (np. s.76).</p> <p>21. Indywidualne samochody osobowe (np. s.76), indywidualna komunikacja samochodowa (np. s.76), indywidualne środki transportu (np. s. 41), transport indywidualny (np. s.41), auta (np. s.83), auta osobowe (np. s.78), samochody (np. s.39), samochody osobowe (np. s.47), motoryzacja (np. s.138), motoryzacja indywidualna (np. s.39), transport samochodowy (np. s.47), transport prywatny (np. s.76), prywatny ruch kołowy (np. s.47).</p> <p>22. Zeroemisyjne formy transportu zbiorowego (np. s.77), zeroemisyjne środki transportu zbiorowego (np. s.83), zrównoważony transport zeroemisyjny (np. s.82), zeroemisyjny transport (np. s.82), zeroemisyjny transport publiczny (np. s.83).</p> <p>23. Zintegrowany Intermodalny Dworzec Metropolitalny (np. s.69), Dworzec Metropolitalny (np. s.47), intermodalny Zintegrowany Dworzec Komunikacyjny (np. s.136).</p>			<p>do podróży głównie po terenie miasta – tj. również busy/autobusy dalekobieżne czy szynobus.</p>
---	--	--	--	--

	<p>motoryzacja indywidualna (np. s.39), transport samochodowy (np. s.47), transport prywatny (np. s.76), prywatny ruch kołowy (np. s.47).</p> <p>22. Zeroemisyjne formy transportu zbiorowego (np. s.77), zeroemisyjne środki transportu zbiorowego (np. s.83), zrównoważony transport zeroemisyjny (np. s.82), zeroemisyjny transport (np. s.82), zeroemisyjny transport publiczny (np. s.83).</p> <p>23. Zintegrowany Intermodalny Dworzec Metropolitalny (np. s.69), Dworzec Metropolitalny (np. s.47), intermodalny Zintegrowany Dworzec Komunikacyjny (np. s.136).</p>				
56.	Długość sieci komunikacji publicznej na 10 km ² powierzchni miasta. (s. 78)	Długość tras linii komunikacji miejskiej na terenie Lublina	Zastosowane wskaźniki powinny być przede wszystkim łatwe do obliczenia oraz stosowane w praktyce w branży transportowej.	Częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Zasadnie jest podawanie zarówno miernika (wyrażonego w liczebnościach absolutnych), jak i wskaźnika. Pozostawienie odniesienia do liczby mieszkańców lub powierzchni miasta umożliwia zapewnia porównywalność wskaźnika z wartościami w innych miastach wojewódzkich.
57.	Liczba wykonanych wozokilometrów na 10 tys. mieszkańców (s. 78)	Liczba wykonanych wozokilometrów komunikacji miejskiej na terenie Lublina	Zastosowane wskaźniki powinny być przede wszystkim łatwe do obliczenia oraz stosowane w praktyce w branży transportowej.	Częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Zasadnie jest podawanie zarówno miernika (wyrażonego w liczebnościach absolutnych), jak i wskaźnika. Pozostawienie odniesienia do liczby mieszkańców lub powierzchni miasta umożliwia zapewnia porównywalność wskaźnika z wartościami dla innych miast wojewódzkich.
58.	Roczna liczba podróży komunikacją publiczną na mieszkańca (s. 78)	Roczna liczba podróży komunikacją miejską	zastosowane wskaźniki powinny być przede wszystkim łatwe do obliczenia oraz stosowane w praktyce w branży transportowej.	Częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Zasadnie jest podawanie zarówno miernika (wyrażonego w liczebnościach absolutnych), jak i wskaźnika. Pozostawienie odniesienia do liczby mieszkańców lub powierzchni miasta umożliwia zapewnia porównywalność wskaźnika z wartościami dla innych miast wojewódzkich.

59.	Wydatki z budżetu miasta na transport i łączność (s. 78)	Roczne wydatki na zakup wozokilometrów komunikacji miejskiej na terenie Lublina	zastosowane wskaźniki powinny być przede wszystkim łatwe do obliczenia oraz stosowane w praktyce w branży transportowej.	Tak	Uwaga uwzględniona.
60.	Liczba zeroemisyjnych pasażerokilometrów transportu zbiorowego (s.84)	Roczna liczba wozokilometrów wykonanych przez autobusy zeroemisyjne (w rozumieniu ustawy o elektromobilności).	Proponujemy jako wskaźnik przyjąć „Roczną liczbę wozokilometrów wykonanych przez autobusy zeroemisyjne (w rozumieniu ustawy o elektromobilności)”. Wspomniana ustawa wprowadziła definicję autobusu zeroemisyjnego, według której do tej kategorii zaliczane są trolejbusy, autobusy elektryczne i autobusy wodorowe.	Częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Zrezygnowano z podawania źródła ustawowego w brzmieniu wskaźnika dla zachowania konsekwencji w całym systemie wskaźników – wiele z nich ma swoje źródło w ustawach.
61.	Liczba połączeń komunikacji publicznej do i z Lublina na 1 000 mieszkańców gminy (s. 114)	Liczba wozokilometrów wykonywanych przez komunikację miejską na terenie gmin LOM.	zastosowane wskaźniki powinny być przede wszystkim łatwe do obliczenia oraz stosowane w praktyce w branży transportowej.	Tak	Uwaga uwzględniona. Dla zachowania spójności wartość będzie podawana również w relacji do liczby mieszkańców.
62.	Odsetek ludności gmin LOM zamieszkałej w zasięgu przystanków komunikacji publicznej (s.114).	Usunięcie zapisu.	Obliczenie tego wskaźnika jest dość skomplikowane i czasochłonne. Ponadto, bez szczegółowego opisu metodologii jego obliczenia, może nie być zachowana porównywalność wyników w poszczególnych latach. Proponujemy zrezygnować z tego wskaźnika.	Tak	Uwaga uwzględniona. W ocenie redaktorów dokumentu przedstawiona argumentacja jest zasadna, jednak całkowite zrezygnowanie ze wskaźnika uniemożliwi monitorowanie realizacji kierunku E.1.1. Ponadto, dokonywanie takich analiz ułatwiają rozwijające systemy informacji geograficznej. Modyfikacja wskaźnika objęła jego zawężenie do komunikacji miejskiej oraz zmianę częstotliwości opracowywania wskaźnika.
63.	Liczba węzłów przesiadkowych P&R, B&R, KR na obrzeżach Lublina (s.114).	Liczba węzłów przesiadkowych P&R na terenie Lublina.	Wskaźnik nie precyzuje, co oznacza lokalizacja „na obrzeżach Lublina”, jednocześnie nasuwając wątpliwość, które z obecnych węzłów są na „obrzeżach”.	Tak	Uwaga uwzględniona.
(...) (Teatr Stary w Lublinie)					
64.	"Lubelska kultura powinna (...) szybciej i sprawniej adaptować się do nowych trendów, wyzwań i technologii, a także aktywnie rozwijać się poprzez sieciowanie i styk z kulturą globalną. Warunkiem osiągnięcia sukcesu jest też jednocześnie kreowanie własnych, unikalnych rozwiązań".	W żadnym z poniższych działów ("Aby osiągnąć ten cel, zamierzamy:., Zadania i projekty kluczowe, " Zalecenie i synergie, "Jak ocenimy postęp w realizacji celu?") nie znajdują bezpośrednich połączeń ze stwierdzeniem zacytowanym pod punktem.	Wszystkie wyżej zaproponowane zmiany mają na celu jak największe skonkretyzowanie Strategii Lublin 2030 w obszarze kultury, a także nadanie jej w tym obszarze spójności. By faktycznie była ona dokumentem, w oparciu o który powstanie Strategia Kultury i by łącznie oba dokumenty były faktycznym narzędziem pracy, a nie tylko dokumentem	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Zapis w Strategii ma charakter stwierdzenia o charakterze ogólnym, nie ma celu odwołującego się do trendów i kierunków w jakich powinna zmierzać lubelska kultura. Stwierdzenie nie wymaga odzwierciedlenia w projektach kluczowych.
65.	„Z perspektywy mieszkańców na pierwszy plan wysuwają się...”	W oparciu o jakie badania używacie Państwo tego sformułowania?	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma formę pytania i nie wymaga zmian w dokumencie. Źródła opinii mieszkańców:

					Diagnoza Lublin 2030. Raport z badań jakościowych i działań partycypacyjnych, Urząd Miasta Lublin, Lublin 2021; Diagnoza Lublin 2030. Wnioski z jakościowej analizy materiałów zebranych podczas Punktów Mobilnych, Urząd Miasta Lublin, Lublin 2020.
66.	„W mieście powinno odbywać się w związku z tym więcej jakościowych wydarzeń światowego formatu”.	Czy jest to opinia Państwa, czy mieszkańców, bo nie jest to dla mnie jasne. A jeśli Państwa – skąd ma pochodzić finansowanie, kto ma być organizatorem?	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma formę pytania i nie wymaga zmian w dokumencie. Źródła: Diagnoza Lublin 2030. Raport z badań jakościowych i działań partycypacyjnych, Urząd Miasta Lublin, Lublin 2021; Diagnoza Lublin 2030. Wnioski z jakościowej analizy materiałów zebranych podczas Punktów Mobilnych, Urząd Miasta Lublin, Lublin 2020.
67.	„Aby osiągnąć ten cel, zamierzamy:”	Kto zamierza?	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma formę pytania i nie wymaga zmian w dokumencie. Strategia jest zapisem zamierzeń i zobowiązań samorządu miasta Lublin.
68.	„Zdefiniować unikalność i jednoznacznie komunikować charakter oferty kulturalnej”.	Kultura z natury rzeczy trudna jest do zdefiniowania. Kto miałby cokolwiek definiować i komunikować? Jak to się ma do niezależności instytucji kultury i innych podmiotów oraz wolności artystycznej?	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Kultura jest jednym z kluczowych obszarów rozwojowych miasta Lublin. Oferta kulturalna jest złożonym rezultatem działalności twórczej niezależnych jednostek oraz podmiotów miejskich tworzących środowisko kultury. Za definicję, integrację i komunikację oferty kulturalnej odpowiadają menadżerowie pracujący w instytucjach kultury oraz komórki i jednostki organizacyjne Miasta Lublin sprawujące nadzór nad kulturą.
69.	Pkt D.1.6, a w szczególności zapis: „Doskonalić istniejące oraz tworzyć nowe mechanizmy i narzędzia zapewniające rozwój i stabilne warunki funkcjonowania lubelskiego ekosystemu kultury i przemysłów kreatywnych, oparte na (...) transpa-	Obecnie brak jest przejrzystych zasad przyznawania dotacji podmiotowych dla instytucji, a zatem należy je stworzyć. Jak miałyby być i przez kogo komercjalizowana działalność artystyczna? Jak się to ma do wciąż rosnącej ilości wydarzeń darmowych dla mieszkańców i turystów, która negatywnie wpływa na możliwości pozyskania wpływów	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Wydatki na kulturę stanowią znaczącą pozycję w budżecie miasta. Proponowany zapis odnosi się do stałego udoskonalania systemu finansowania kultury, uzależnionego wprost od zmieniających się stale warunków finansowania polskiego samorządu.

	rentnym systemie finansowania kultury (...) oraz wzmacnianiu kompetencji w zakresie komercjalizacji działalności artystycznej.”	z biletów przez takie instytucje jak Teatr Stary?			
70.	„Wykorzystywanie dostępnych narzędzi poprawiających standardy dostępności wszystkich działań w obszarze kultury, w tym m.in. tłumaczeń na języki obce, polski język migowy (PJM), audio deskrypcji, tekstu prostego”.	Kto i z jakich środków ma to realizować wobec nie rosnących dotacji podmiotowych, rosnących kosztów oraz nakładanych nowych obowiązków na instytucje takie jak instytucje kultury?	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Poprawa dostępności dla grup defaworyzowanych jest postulatem o charakterze społecznym, a jego realizacja jest obecnie standardem cywilizacyjnym. Rolą Strategii Lublin 2030 jest wyznaczanie kierunków, programowanie rozwoju oraz definiowanie standardów do jakich zmierza miasto oraz reprezentujące je instytucje. Strategia jako dokument kierunkowy nie określa precyzyjnie źródeł finansowania wdrażania standardów o jakich mowa w zapisie. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
71.	„Stworzenie mechanizmów i narzędzi badania zapotrzebowania na ofertę kulturalną...” (do końca punktu D1.k.9).	W jaki sposób i skąd pozyskać na to środki, skoro mowa jest o tym od czasu starań Miasta o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury, zapisywane jest to w kolejnych dokumentach i nic w tej sprawie, o ile mi wiadomo, się nie dzieje?	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Jednym z postulatów Strategii Lublin 2030 jest powołanie „Obserwatorium Kultury”, odpowiedzialnego m.in. za monitorowanie oferty. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
72.	„Kompleksowy rozwój miasta powinien być oparty o (...) Istotną kwestią w tym kontekście jest sprawne połączenie rozwoju kultury z rozwojem gospodarczym oraz sprawna komercjalizacja kultury”.	Już drugi raz w strategii pojawia się hasło 'komercjalizacji' kultury. Takie sformułowania uważam za bardzo niebezpieczne, zagrażające wolności twórczej i poszukiwaniom, bez których nie może być mowy o rozwoju kultury i o których w tej strategii w ogóle się – co gorsza - nie mówi. Artyści i podmioty zajmujące się działalnością kulturalną, nie mogą działać pod przymusem spieniężenia swojej pracy. Czym innym jest ekonomia kultury, odpowiedzialne wydatkowanie środków publicznych, itp., a czym innym komercjalizacja sektora kultury. Jest to też sprzeczne z wciąż rosnącą ilością wydarzeń darmowych dla mieszkańców i turystów,	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Postulat komercjalizacji kultury jest związany ze wzrostem kompetencji twórców w zakresie pozyskiwania finansowania zewnętrznego oraz bardziej efektywnej monetyzacji podejmowanych działań i inicjatyw. Ma to bezpośredni związek z dywersyfikacją źródeł przychodów jako mechanizmu bezpieczeństwa. Oparcie się wyłącznie na subwencjach i dotacjach ze środków publicznych stanowi w obecnym stanie finansów publicznych potencjalne zagrożenie dla stabilności funkcjonowania twórców oraz instytucji kultury.

		która negatywnie wpływa na możliwości pozyskania wpływów z biletów przez takie instytucje jak Teatr Stary?			Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów strategii.
73.	„Analiza wskaźników i miedników kluczowych a. Liczba wydarzeń i działań kulturalnych (z uwzględnieniem rodzajów i typów) na 10 tys. Mieszkańców b. Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych oraz imprez artystyczno-rozrywkowych – w relacji do liczby mieszkańców c. Udział przemysłów kreatywnych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych”	Nie można oceniać oferty kulturalnej tylko w oparciu o liczbę. Nie można pomijać jakości oferowanych wydarzeń. Idąc Państwa tokiem myślenia, mogłoby okazać się, że najlepiej byłoby organizować dużo koncertów disco-polo. Przemysły kreatywne w Lublinie obecnie rączkują. A zatem najpierw należy je wspomóc, a dopiero potem oceniać.	Wszystkie wyżej zaproponowane zmiany mają na celu jak największe skonkretyzowanie Strategii Lublin 2030 w obszarze kultury, a także nadanie jej w tym obszarze spójności. By faktycznie była ona dokumentem, w oparciu o który powstanie Strategia Kultury i by łącznie oba dokumenty były faktycznym narzędziem pracy, a nie tylko dokumentem.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga nie wskazuje na kierunek zmiany treści dokumentu. Należy jednak zauważyć, że konstrukcja systemu monitorowania i ewaluacji Strategii Lublin 2030 (s. 148-151) adresuje słabości wskaźników jakościowych, a ocena realizacji celu D.1. obejmuje nie tylko wskaźniki ilościowe, ale także jakościowe oceny ekspertów oraz opinie mieszkańców Lublina.
74.	„Wydatki na kulturę w przeliczeniu na 1 mieszkańca oraz udział wydatków na kulturę w strukturze wydatków budżetowych miasta”.	Sugeruję określenie choćby docelowego poziomu – w ujęciu procentowym w stosunku do całości budżetu Miasta.	Wszystkie wyżej zaproponowane zmiany mają na celu jak największe skonkretyzowanie Strategii Lublin 2030 w obszarze kultury, a także nadanie jej w tym obszarze spójności. By faktycznie była ona dokumentem, w oparciu o który powstanie Strategia Kultury i by łącznie oba dokumenty były faktycznym narzędziem pracy, a nie tylko dokumentem.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. W Strategii Lublin 2030 przyjęto generalną zasadę, że wskazanie docelowych wartości wskaźników nie jest celowe w warunkach zmienności otoczenia i znaczącego wpływu na wartości wskaźników czynników innych niż realizacja celów Strategii Lublin 2030. Dotyczy to także wskaźników finansowych – ze względu na zmienne otoczenie regulacyjne. Brak wartości docelowych jest rekompensowany dwojako: przez zalecenie uwzględnienia pozycji Lublina na tle innych miast w corocznym opracowaniu poświęconym monitorowaniu realizacji celów oraz przez zalecenie ewaluacji ekspertów co dwa lata. Ponadto, przyjęto zasadę, że nakłady środków finansowych na różne cele i zadania samorządu mogą być co najwyżej miernikami pomocniczymi.
(...) (Lubelska Regionalna Organizacja Turystyczna)					
75.	D.3. Miasto rozpoznawalne turystycznie.	Uwaga zasadnicza: Planowanie rozwoju turystyki należy oprzeć o badania potrzeb turystów, branży turystycznej, mieszkańców, JST, stowarzyszeń zajmujących się turystyką, itp.	Miasto turystycznych inspiracji. Pozostałe zmiany powinny być zredagowane na podstawie uwag.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Urząd Miasta Lublin od lat prowadzi i udoskonala narzędzia badania ruchu turystycznego. W Strategii znalazł się zapis o potrzebie stworzenia spójnego systemu monitoringu ru-

					chu turystycznego opartego na systematycznych badaniach rynku. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
77.	Światowe procesy urbanizacyjne doprowadziły do niespotykanego w historii świata wzrostu liczby mieszkańców aglomeracji, których mieszkańcy czują się silnie związani z miejskim stylem życia, a jednocześnie szukają miejsc unikalnych, pozwalających na coraz liczniej, postrzegając przestrzeń miejską jako naturalne pole swojej aktywności.	Wg. mnie ta teza jest tylko częściowo uzasadniona w kontekście turystyki. Mieszkańcy dużych miast podróżują do innych miast w następujących celach: udział w kulturze (zwiedzanie, udział w wydarzeniach kulturalnych (wystawy, koncerty, festiwale, wydarzenia ludyczne, jarmarki, itp.)), realizacja celów biznesowych (konferencje, szkolenia, spotkania), realizacja celów medycznych, realizacja celów edukacyjnych. Ostatnie dwa lata zmieniły tę sytuację – Pandemia COVID – 19 ograniczyła zainteresowanie dużymi miastami, szczególnie w zakresie turystyki konferencyjnej...	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga w formie autorskiego komentarza odnosząca się do opinii na temat tez prezentowanych w Strategii.
78.	Sprzyja temu wzrost zamożności klasy średniej oraz malejąca na przestrzeni ostatnich lat koszty podróży, napędzane w dużej mierze przez ekspansywny rozwój tanich linii lotniczych oraz dostępność tanich miejsc noclegowych.	Koszty podróży w ostatnich dwóch latach znacznie wzrosły. Przyczyniły się do tego następujące elementy (pandemia i konieczność testowania i zachowania środków ostrożności, mniejsze obciążenia transportu i obiektów noclegowych, koszty energii, programy typu Bon Turystyczny")	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
79..	Obecnie turystyka miejska stanowi jeden z najszybciej rozwijających się segmentów podróżowania, stając się ważną siłą napędową lokalnej gospodarki, z której wpływy nierzadko przewyższają wpływy generowane przez turystykę krajową.	Wg. mnie błędna teza. Zwiększenie ruchu turystycznego wpływa na rozwój gospodarczy poprzez tworzenie nowych przedsiębiorstw związanych z bezpośrednią i pośrednią obsługą turystów, tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój kompetencji zawodowych pracowników, wykorzystanie istniejącego unikalnego potencjału miasta, rozbudowywanie go, zaangażowanie mieszkańców w działania zmierzające do budowania korzystnej i przyjaznej atmosfery dla przyjeżdżających, aktywizacja różnych grup społecznych, itp.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
80.	Skutkiem wzrostu ruchu turystycznego jest pozytywna atmosfera, ożywienie i międzynarodowy klimat, jaki turystyka wnosi do miasta oraz potrzeba	Wg. mnie turystyka miejska i krajowa nie wykluczają się, a turyści krajowi podróżują również do miast.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.

	ochrony i rewitalizacji historycznych części miasta i tradycyjnej architektury.				
81.	W Lublinie ogromnym wyzwaniem jest osiowa koncentracja ruchu turystycznego, coraz bardziej dominującego centrum miasta. Miasto poprzez aktywną politykę alokacji działań i aktywności do dzielnic, do Doliny Bystrzycy i nad Zalew Zemborzycki, powinno otwierać nowe obszary aktywności turystycznej.	Wg. mnie konieczne jest uwzględnienie zasad zrównoważonego rozwoju turystyki w Lublinie oraz współpraca ze wszystkimi interesariuszami rynku turystycznego oraz mieszkańcami. Warto też wykorzystać zasoby, które już istnieją i które mogą być rozwijane, a niekonieczne tworzone od nowa. Warto zwrócić uwagę na łączenie potencjałów i efektywne wykorzystywanie narzędzi i środków.	-	Tak	Uwaga uwzględniona. Na końcu akapitu dodane zostało zdanie „z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju”.
82.	Turystyka jest też uważana za pożądany kierunek rozwojowy miasta, jakkolwiek mieszkańcy zwracają uwagę na to, że Lublin powinien starać się uniknąć błędów, które popełniły inne polskie miasta, pozwalając na nadmierną ekspansję przyjezdnych, prowadzącą do zbyt dużej liczby samochodów, tłoku i zdeptania miasta przez turystów. W swoich wypowiedziach, lublinianie postulują rozwijanie ruchu turystycznego w stronę jakości, nie ilości oraz mądre, strategiczne rozwijanie tego sektora w taki sposób, aby przynosił korzyści przede wszystkim miastu i mieszkańcom. Perspektywę mieszkańców dopełnia i ukonkretnia wizja przyszłości turystyki sformułowana przez ekspertów pracujących w grupie tematycznej poświęconej temu obszarowi. Jej osią jest oparcie jednego z filarów rozwoju miasta na branży turystycznej i uznanie jej jako dźwigni wzrostu gospodarki Lublina dzięki intensyfikacji współpracy samorządu z branżowym otoczeniem biznesowym. Służyć temu ma rozwój oferty turystycznej	Wg. mnie konieczne jest uwzględnienie zasad zrównoważonego rozwoju turystyki w Lublinie oraz współpraca ze wszystkimi interesariuszami rynku turystycznego oraz mieszkańcami. Warto też wykorzystać zasoby, które już istnieją i które mogą być rozwijane, a niekonieczne tworzone od nowa. Warto zwrócić uwagę na łączenie potencjałów i efektywne wykorzystywanie narzędzi i środków.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Przywoływany akapit mówi o zrównoważonym rozwoju turystyki, choć sam termin nie pojawia się w jego treści.

	opartej na nowych technologiach, czerpiącej z dostępnych zasobów naturalnych, rozwój infrastruktury turystycznej w Lublinie i okolicach, a także wzmożona promocja walorów turystycznych miasta, wsparta efektywnym systemem informacji.				
83.	Aby osiągnąć ten cel, zamierzamy: D.3.1. Budować potencjał turystyczny Lublina oraz wzmocnić znaczenie turystyki jako jednej z kluczowych gałęzi gospodarki, czynnika wzrostu ekonomicznego oraz pożądanego kierunku rozwoju Lublina z poszanowaniem pozostałych funkcji realizowanych przez miasto.	Generalnie się zgadzam, jednak ostatnią część uzupełniłabym w sposób następujący: z wykorzystaniem pozostałych funkcji realizowanych przez miasto.	-	Tak	Uwaga uwzględniona. Brzmienie zapisu w Strategii Lublin 2030: <i>D.3.1. Budować potencjał turystyczny Lublina w oparciu o ofertę całego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego oraz wzmocnić znaczenie turystyki jako jednej z kluczowych gałęzi gospodarki, czynnika wzrostu ekonomicznego oraz pożądanego kierunku rozwoju Lublina z poszanowaniem i wykorzystaniem pozostałych funkcji realizowanych przez miasto.</i>
84.	D.3.2. Dążyć do zachowania równowagi rozwoju ruchu turystycznego, przedkładając jakość nad ilość oraz mając na uwadze komfort życia mieszkańców.	Wg. mnie ten temat załatwia zrównoważony rozwój turystyki w Lublinie.	-	Tak	Uwaga uwzględniona.
85.	D.3.3. Wzmacniać obszary turystyki o największej dynamice rozwoju, potencjale wzrostu oraz stopniu powiązań z priorytetowymi dla rozwoju Lublina branżami - w szczególności turystyki zdrowotnej, turystyki medycznej przyjazdowej oraz turystyki biznesowej i sentymentalnej, a także przemysłu spotkań.	Wg. mnie należy wprowadzić zasadę zrównoważonego rozwoju, oprzeć planowanie rozwoju na badaniach i przyjąć konkretne założenia na podstawie badań i analiz. Można wziąć kilka obszarów pod uwagę, które mogą funkcjonować komplementarnie w stosunku do siebie, np.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
86.	D.3.4. Rozwijać produkty turystyczne wokół osi tematycznych, wykorzystujących dziedzictwo historyczne i kulturowe miasta oraz aktualne narracje, z uwzględnieniem trendów oraz oczekiwań mieszkańców i turystów.	Działania na rzecz rozwoju turystyki powinny głównie uwzględniać potrzeby i oczekiwania turystów. To oni będą głównymi odbiorcami naszej oferty. Mieszkańcy są bardzo ważni i przy każdym działaniu należy ich uwzględnić, ale nie da się przygotować wszystkiego dla wszystkich. Mieszkańcy mają dedykowane sobie działania w strategii.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów strategii. Postulaty autorki wybrzmiewają wyraźnie w różnych częściach dokumentu.

87.	D.3.5. Zintensyfikować promocję potencjału turystycznego Lublina oraz zapewnić lepszy dostęp do informacji na temat oferty turystycznej i możliwości spędzania wolnego czasu w mieście i jego okolicach.	Należy prowadzić przemyślaną, opartą na rzetelnej wiedzy, przy współpracy ze wszystkim interesariuszami rynku turystycznego i współpracy z regionem dedykowaną i skuteczną, promocję wizerunkową oraz produktową na rynkach krajowym i zagranicznych.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga w formie autorskiego komentarza. Postulaty autorki wybrzmiewają w różnych częściach dokumentu.
88.	D.3.6. Inspirować i promować wśród podmiotów branży turystycznej kulturę jakości produktu oraz wysokie standardy obsługi w celu poprawy jakości doświadczeń osób odwiedzających Lublin oraz wzmacniać sieć powiązań i jakość współpracy pomiędzy miastem oraz podmiotami branży turystycznej.	Wspierać działania edukacyjne, informacyjne, poprawiające jakość obsługi klienta oraz wzmacniać współpracę różnych podmiotów w celu tworzenia zgodnych z koncepcją miasta inspiracji produktów turystycznych i atrakcji turystycznych.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów strategii. Postulaty autorki wybrzmiewają w różnych częściach dokumentu.
89.	Zadania i projekty kluczowe D.3.k.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej budującej pozycję miasta jako destynacji turystycznej, ze szczególnym uwzględnieniem stymulowania rozwoju siatki połączeń lotniczych i kolejowych.	Warto rozpocząć od zbudowania atrakcyjnej siatki połączeń z atrakcjami w mieście i w jego bezpośredniej bliskości, które mogą wpłynąć na wydłużenie pobytu turystów w Lublinie (np. połączenie z Kozłówką) – współpraca z regionem	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Najważniejszymi komponentami sieci komunikacyjnej z perspektywy poprawy dostępności Lublina w kontekście rozwoju turystyki są międzynarodowe oraz krajowe połączenia lotnicze, kolejowe i samochodowe. Transport lokalny ma w tym kontekście drugorzędne znaczenie.
90.	D.3.k.2. Rozbudowa infrastruktury targowej, wystawienniczej i konferencyjnej, umożliwiającej rozwój przemysłu spotkań.	Wg. mojej opinii ta infrastruktura w Lublinie nie wymaga rozbudowy, bo nie jest wykorzystywana w pełni obecnie.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
91.	D.3.k.3. Stworzenie kompleksowej, tematycznej oferty turystycznej, realizującej oczekiwania różnych grup oraz uwzględniającej osoby ze szczególnymi potrzebami.	Wg. mnie raczej rozbudowa i dostosowanie do odpowiednich grup odbiorców.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
92.	D.3.k.4. Oparcie systemu informacji turystycznej na portalu internetowym integrującym dane na temat oferty turystycznej oraz sieci stacjonarnych punktów obsługi turysty.	Wg. mnie warto wykorzystać i wesprzeć rozwój narzędzi funkcjonujących prawidłowo i unikać powielania działań. Ważna jest tutaj współpraca z regionem i unikanie niepotrzebnego finansowania tych samych działań.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Priorytetem Lublina jako największego ośrodka metropolitalnego i turystycznego centrum region jest integracja i inwentaryzacja danych dotyczących własnych zasobów oraz skutecznego zarządzania informacją turystyczną przy pomocy własnych narzędzi promocyjnych. Oferta turystyczna regionu, a w szczególności obszaru metropolitalnego jest w

					tym kontekście istotna lecz z punktu widzenia komunikacji walorów turystycznych Lublina, stanowi zasób komplementarny.
93.	D.3.k.5. Wypracowanie metody zbierania danych oraz wdrożenie systemu stałego i kompleksowego monitorowania oferty i ruchu turystycznego oraz ich wpływu na lokalną gospodarkę, wizerunek miasta oraz rozpoznawalność Lublina.	Takie działania powinny być skoordynowane na poziomie ogólnopolskim tak, żeby zbierane dane mogły być porównywane z pozostałymi miastami i regionami w Polsce.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z sugestią autorki, inicjatywa działań na poziomie ogólnopolskim powinna być podjęta przez Polską Organizację Turystyczną i przez nią koordynowana. W przypadku braku takiej inicjatywy, Lublin powinien stworzyć swój własny system monitoringu, co postulują zapisy w dokumencie Strategii. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
94.	D.3.k.6. Opracowanie i wdrożenie sektorowej strategii rozwoju turystyki oraz jej promocji opartej na koncepcji marketingowej „Lublin Miasto Inspiracji” jako desygnacie oferty turystycznej.	Wg. mnie jest to słuszna koncepcja, należy jednak uwzględnić dotychczasowe działania podjęte w tym zakresie oraz przeanalizować poprzednią strategię rozwoju turystyki.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
95.	D.3.k.8. Kreowanie oferty turystycznej z aktywnym udziałem wszystkich podmiotów branży turystycznej, a także podjęcie działań mających na celu wypracowanie wspólnych rozwiązań i integrację branży.	Aktywny udział wszystkich podmiotów branży turystycznej powinien być brany pod uwagę w każdym działaniu.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Przytaczany zapis Strategii odnosi się wprost do postulatu autorki. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
96.	D.3.k.9. Wypracowanie atrakcyjnych programów i działań wspartych promocją, zmierzających do zatrzymania turysty w mieście.	Współpraca i profesjonalne działania w oparciu o wiedzę i kompetencje.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
97.	D.3.k.10. Włączenie dzielnic oraz poszerzenie obszaru aktywności turystycznej o oś krzyżową Lubartowska-Podzamcze-Zamojska-Dworzec Metropolitalny jako alternatywy dla koncentracji na linii zamek-Stare Miasto-deptak-Centrum Sportowania Kultur.	Wg. mnie ten punkt powinien zakładać stworzenie warunków do poszerzenia aktywności w zakresie tworzenia atrakcji turystycznych i oferty turystycznej...	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.

98.	D.3.k.11. Włączenie obszaru i zasobów Zalewu Zemborzyckiego do katalogu podstawowej oferty turystycznej poprzez kreowanie oferty turystycznej wspartej promocją.	Wg. mnie należy przygotować ofertę i produkty turystyczne w oparciu o potencjał Zalewu Zemborzyckiego i wtedy włączać go do podstawowej promocji.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. O tym mówi przytaczany zapis. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
99.	Zalecenia i synergie Oferta turystyczna wymaga działań promocyjnych odwołujących się do dziedzictwa historycznego i kulturalnego opartych na koncepcji marketingowej „Lublin Miasto Inspiracji” w ścisłym związku z zasobami kultury.	Stworzenie oferty turystycznej i produktów turystycznych opartych na koncepcji marketingowej „Lublin. Miasto Inspiracji” wymaga uwzględnienia dziedzictwa historycznego, kulturalnego oraz współpracy i aktywnego włączenia się instytucji kultury.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Inne sformułowanie tej samej tezy. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
100.	Należy wziąć pod uwagę dynamiczny rozwój branży medycznej i usług prozdrowotnych w Lublinie i w regionie oraz fakt, że branża medyczna i zdrowe społeczeństwo są inteligentną specjalizacją w rozwoju Lublina i województwa lubelskiego – związek z obszarami gospodarka i miasto społecznie aktywne.	Zgadzam się, jednak pragnę podkreślić, że same usługi medyczne nie stanowią oferty turystycznej i należy wypracować konkretne produkty turystyczne w oparciu o potencjał medyczny i prozdrowotny.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
101.	Trendy wskazują na dalszy dynamiczny rozwój turystyki miejskiej w nadchodzących latach. Oznacza to, że Lublin, podobnie jak ma to miejsce w przypadku większości dużych europejskich miast, stanie przed ogromnymi wyzwaniami związanymi z zarządzaniem rozwojem ruchem turystycznym i wynikającymi z tego implikacjami ekonomicznymi i społeczno-przestrzennymi. Oprócz ewidentnych korzyści gospodarczych, dynamiczny rozwój oferty turystycznej oraz napływ turystów do miasta może wpływać negatywnie na jakość przestrzeni oraz postrzeganą jakością życia mieszkańców. Dotyczy to w szczególności historycznego	Wg. mnie warto założyć, że turystyka po pandemii będzie się nieco różniła. Warto wziąć pod uwagę konkretne grupy docelowe i przygotować propozycje oparte na współpracy z regionem. Całość należy oprzeć o koncepcje zrównoważonego rozwoju.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Strategia Lublin 2030 to dokument o charakterze ogólnym. Szczegółowe zapisy dotyczące konkretów oferty turystycznej adresowanej do konkretnych grup odbiorców powinny się znaleźć w Strategii sektorowej, opartej na kierunkach wyznaczonych przez Strategię Lublin 2030.

	centrum miasta, a z czasem także przyległych śródmiejskich obszarów mieszkalnych.				
102.	Dążenie do komercjalizacji i zwiększania zysków z ruchu turystycznego prowadzi do tzw. "festiwalizacji" i "turystyfikacji" przestrzeni miejskiej, której wyrazem jest podporządkowywanie centrów miast inscenizowanej prezentacji dziedzictwa kulturowego oraz wydarzeniom pozwalającym turystom doświadczyć "miejskości" i sztucznie wykreowanej unikalności miasta. Remedium na to wyzwanie stanowi szeroko postulowane dążenie do równowagi pomiędzy centralizacją, a lokalnością oferty turystycznej, sprzyjającej rozproszeniu turystów	Zrównoważony rozwój turystyki.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. O tym mówi przytoczony zapis. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
103.	W Lublinie funkcjonują liczne instytucje kultury zarządzane przez władze regionu oraz instytucje centralne (Muzeum Ziemi Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej, Państwowe Muzeum na Majdanku, Muzeum Narodowe w Lublinie, Muzeum Wsi Lubelskiej). Stanowią one bardzo ważny i wartościowy element oferty turystycznej miasta, wymagający wsparcia w zakresie rozwoju i komunikacji w ramach działań promocyjnych. Synergia działań w tym zakresie jest bardzo pożądana i wskazana.	To założenie będzie zasadne jak zapisy strategii będą zawierały zaangażowanie miejskich instytucji kultury, atrakcji turystycznych i podmiotów okołoturystycznych.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Strategia Lublin 2030 podkreśla istotną rolę sieciowania podmiotów zaangażowanych w rozwój turystyki. Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
104.	W żywotnym interesie samorządu leży wspieranie komercyjnych podmiotów branży turystycznej w procesie tworzenia produktów turystycznych budujących katalog miejskiej oferty turystycznej.	Myślę, że ten zapis musi być szerszy i jeśli miasto chce wspierać podmioty prywatne to powinno zapisać również stowarzyszenia, fundacje, itp.	-	Tak	Uwaga uwzględniona. Brzmienie zapisu w Strategii Lublin 2030: „W żywotnym interesie samorządu leży wspieranie podmiotów branży turystycznej z sektora prywatnego i pozarządowego w procesie tworzenia produktów turystycznych budujących

					<i>katalog metropolitalnej oferty turystycznej. Narzędziem wsparcia powinno być m.in. współdziałanie miasta z pozostałymi członkami lokalnej oraz regionalnej organizacji turystycznej."</i>
105.	Atrakcyjność turystyczna miasta jest synergicznie powiązana z wieloma celami i zadaniami poprawiającymi komfort życia mieszkańców miasta – np. wygodną komunikacją miejską, siecią dróg rowerowych zapewniających dostępność miejsc atrakcyjnie turystycznie, infrastrukturą sportową czy rewitalizację doliny Bystrzycy. Infrastruktura i przestrzeń miasta powinny być zarządzane z myślą o różnorodnych użytkownikach – zarówno mieszkańcach, jak i gościach odwiedzających Lublin.	Zgoda, ale mam wrażenie, że turystyka w tej strategii jest traktowana jako zagrożenie, a nie istotny dla rozwoju miasta i filar jego działalności. Wydaje mi się, że wystarczyłoby zapisać na początku pewne założenia i cele, a później mniej skupiać się na mieszkańcach a bardziej na turystach i rozwoju turystyki jako gałęzi gospodarki mogące przynieść korzyści dla miasta i jego mieszkańców.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Rola turystyki w Strategii została jasno określona: "W Lublinie turystyka jest traktowana jako inkubator innowacji oraz jedna z kluczowych branż sprzyjających rozwojowi miasta." Uwaga ma charakter autorskiego komentarza, a nie propozycji zmiany konkretnych zapisów Strategii.
106.	Realizacja zadań i projektów kluczowych: a. opracowanie katalogu tematycznych produktów turystycznych, tworzących bazową ofertę turystyczną miasta;	-	-	Nie	Uwaga ma charakter opinii i nie formułuje propozycji zmian zapisów Strategii.
107.	b. uruchomienie turystycznego portalu internetowego;	-	-	Tak	Uwaga uwzględniona. Rolę tę pełnią aktualnie działające portale: lublintravel.pl i lublin.info.com . Zapis został usunięty z tekstu Strategii.
108.	c. wdrożenie systemu kompleksowego monitoringu oferty i ruchu turystycznego;	-	-	Nie	Uwaga ma charakter opinii i nie formułuje propozycji zmian zapisów Strategii.
109.	d. stworzenie strategii rozwoju turystyki	-	-	Nie	Uwaga ma charakter opinii i nie formułuje propozycji zmian zapisów Strategii.
110.	Analiza wskaźników i mierników kluczowych: a. liczba turystów w Lublinie (z noclegiem) na 1000 mieszkańców;	-	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. W uwadze nie wskazano propozycji wskaźnika ilościowego.

111.	b. liczba obiektów i miejsc noclegowych na 10 tys. Mieszkańców;	-	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. W uwadze nie wskazano propozycji wskaźnika ilościowego.
112.	c. dzienne wydatki turystów w Lublinie.	-	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. W uwadze nie wskazano propozycji wskaźnika ilościowego.
113.	Mierniki pomocnicze i monitorowane dane: a. liczba osób obsłużonych w punktach informacji turystycznej;	-	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga nie formułuje propozycji zmian zapisów Strategii.
114.	b. liczba turystów w podziale na cel wizyty (turystyka miejska, biznesowa i medyczna);	-	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga nie formułuje propozycji zmian zapisów Strategii.
115.	c. udział turystów zagranicznych w ogólnej liczbie turystów;	-	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga nie formułuje propozycji zmian zapisów Strategii.
116.	d. struktura i wykorzystanie miejsc noclegowych;	-	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga nie formułuje propozycji zmian zapisów Strategii.
117.	e. liczba połączeń lotniczych i kolejowych (międzynarodowych i międzyregionalnych);	-	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga nie formułuje propozycji zmian zapisów Strategii.
118.	f. liczba i wartość krajowych i zagranicznych kampanii marketingowych promujących ofertę turystyczną.	-	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga nie formułuje propozycji zmian zapisów Strategii.
119.	Jakościowe oceny ekspertów w zakresie: a. współpracy miasta z podmiotami branży turystycznej;	-	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Aspekt zawiera się w punkcie 4.a.
120.	b. krajowej i międzynarodowej promocji oferty turystycznej;	-	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Aspekt zawiera się w punkcie 5.
121.	Ocena atrakcyjności Lublina dokonana przez turystów odwiedzających Lublin (nie rzadziej niż co 3 lata).	-	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga nie formułuje propozycji zmian zapisów Strategii.
122.	a. opracowanie katalogu tematycznych produktów turystycznych, tworzących bazową ofertę turystyczną miasta;	-	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma charakter opinii i nie formułuje propozycji zmian zapisów Strategii.
(...) (Lokalna Organizacja Turystyczna Metropolia Lublin)					
123.	s. 106 – Miasto rozpoznawalne turystycznie – 2. akapit (1)	s. 106 – Miasto rozpoznawalne turystycznie – 2. akapit (1)	s. 106 – Miasto rozpoznawalne turystycznie – 2. akapit (1) Nie jestem w stanie wskazać realnych, popartych danymi argumentów popierających bardzo śmiałą tezę	Tak	Uwaga uwzględniona. Brzmienie zapisu w Strategii Lublin 2030:

	W Lublinie turystyka jest traktowana jako inkubator innowacji oraz jedna z kluczowych branż sprzyjających rozwojowi miasta - tworzy miejsca pracy, stymuluje wymianę zagraniczną poprzez przychody i podatki, a także promuje inwestycje w infrastrukturę i świadczenie wysokiej jakości usług, tak publicznych, jak i komercyjnych.	W Lublinie zauważana jest rola turystyki jako jednej z branż sprzyjających rozwojowi miasta - tworzy miejsca pracy, stymuluje wymianę zagraniczną poprzez przychody i podatki, a także promuje inwestycje w infrastrukturę i świadczenie wysokiej jakości usług, tak publicznych, jak i komercyjnych.	o traktowaniu turystyki w Lublinie jako inkubatora innowacji oraz jednej z kluczowych branż sprzyjających rozwojowi miasta. Strategia to nie tekst reklamowy, by używać w nim tego typu hiperboli.		„W Lublinie zauważana jest rola turystyki jako jednej z branż sprzyjających rozwojowi miasta - tworzy miejsca pracy, stymuluje wymianę zagraniczną poprzez przychody i podatki, a także promuje inwestycje w infrastrukturę i świadczenie wysokiej jakości usług, tak publicznych, jak i komercyjnych.”
124.	s. 107 – D.3.1 Budować potencjał turystyczny Lublina oraz wzmocnić znaczenie turystyki jako jednej z kluczowych gałęzi gospodarki, czynnika wzrostu ekonomicznego oraz pożądanego kierunku rozwoju Lublina z poszanowaniem pozostałych funkcji realizowanych przez miasto.	s. 107 – D.3.1 Budować potencjał turystyczny Lublina w oparciu o ofertę całego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego oraz wzmocnić znaczenie turystyki jako jednej z kluczowych gałęzi gospodarki, czynnika wzrostu ekonomicznego oraz pożądanego kierunku rozwoju Lublina z poszanowaniem pozostałych funkcji realizowanych przez miasto	s. 107 – D.3.1 Nie jest racjonalne budowanie potencjału turystycznego Lublina w oderwaniu od oferty LOM. Turysta nie widzi granic administracyjnych, które w zakresie Lublina nie były zmieniane od 1988 r. Proces suburbanizacji sprawił, że wiele elementów oferty turystycznej Lublina jest faktycznie położonych poza jego granicami: Muzeum Zamoyskich w Kozłowie, Pole golfowe w Wierchowiskach Drugich czy dolina Ciemięgi. Szczególnie widoczne jest to na przykładnie obiektów noclegowych. Hotel Bellis i Hotel Luxor położone są przy tej samej ulicy, w odległości ok. 300 m od siebie, w ciągu zabudowań, natomiast tylko Hotel Luxor jest formalnie elementem oferty turystycznej Lublina jako miasta – Bellis leży w Gminie Jastków. Podobnie Hotel Etiuda w Szerokim – przy ul. Nałęczowskiej w Lublinie, jednak już na działce Gminy Konopnica.	Tak	Uwaga uwzględniona. Brzmienie zapisu w Strategii Lublin 2030: „Budować potencjał turystyczny Lublina w oparciu o ofertę całego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego oraz wzmocnić znaczenie turystyki jako jednej z kluczowych gałęzi gospodarki, czynnika wzrostu ekonomicznego oraz pożądanego kierunku rozwoju Lublina z poszanowaniem pozostałych funkcji realizowanych przez miasto.”
125.	s. 107 – D.3.6 Inspirować i promować wśród podmiotów branży turystycznej kulturę jakości produktu oraz wysokie standardy obsługi w celu poprawy jakości doświadczeń osób odwiedzających Lublin oraz wzmocnić sieć powiązań i jakość współpracy pomiędzy miastem oraz podmiotami branży turystycznej.	s. 107 – D.3.6 Inspirować i promować wśród podmiotów branży turystycznej kulturę jakości produktu oraz wysokie standardy obsługi w celu poprawy jakości doświadczeń osób odwiedzających Lublin oraz wzmocnić sieć powiązań i jakość współpracy pomiędzy miastem oraz podmiotami branży turystycznej, w szczególności z wykorzystaniem działań Lokalnej Organizacji Turystycznej Metropolia Lublin.	s. 107 – D.3.6 Lokalna Organizacja Turystyczna Metropolia Lublin powstała wskutek realizacji uchwały Rady Miasta Lublin w maju 2020 roku właśnie w celu m.in. wzmocnienia sieci powiązań i jakości współpracy pomiędzy miastem oraz podmiotami branży turystycznej, a Gmina Lublin jest członkiem założycielem organizacji działającej w formie stowarzyszenia. Z tego powodu zasadnym jest uwzględnienie wprost w treści strategii istnienia tej organizacji jako narzędzia realizacji celu. Wskazanie LOT Metropolia Lublin w strategii rozwoju będzie miało też rolę koordynacyjną („oddziałującą na podmioty funkcjonujące w gminie w kierunku koordynowania ich zachowań zgodnie ze strategicznymi celami rozwoju” [Z. Szymła, Programowanie rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości na szczeblu lokalnym, w: Regionalne uwarunkowania rozwoju przedsiębior-	Tak	Uwaga uwzględniona. Zapis dodatkowo uzupełniony o współpracę z Lubelską Regionalną Organizacją Turystyczną w celu podkreślenia synergii z regionem. Brzmienie zapisu w Strategii Lublin 2030: „D.3.1. Inspirować i promować wśród podmiotów branży turystycznej kulturę jakości produktu oraz wysokie standardy obsługi w celu poprawy jakości doświadczeń osób odwiedzających Lublin oraz wzmocnić sieć powiązań i jakość współpracy pomiędzy miastem oraz podmiotami branży turystycznej, w szczególności z wykorzystaniem działań Lokalnej Organizacji Turystycznej Metropolia Lublin

			czości, Materiały konferencyjne, Katedra Przedsiębiorczości i Innowacji Wydziału Ekonomii AE w Krakowie, Kraków 23-24 października 1996, s.47-48.]) i pobudzającą („zmuszającą podmioty władzy samorządowej do poszukiwania możliwości i dróg optymalnego rozwoju gminy” [tamże]) względem dalszej realizacji założonych celów miasta poprzez współpracę z i w ramach stowarzyszenia LOT Metropolia Lublin.		<i>oraz Lubelskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej.”</i>
126.	s. 107 – D.3.k.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej budującej pozycję miasta jako destynacji turystycznej, ze szczególnym uwzględnieniem stymulowania rozwoju siatki połączeń lotniczych i kolejowych.	s. 107 – D.3.k.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej budującej pozycję miasta jako destynacji turystycznej, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju transportu publicznego w Lubelskim Obszarze Metropolitalnym, autobusowych i kolejowych połączeń wewnątrzregionalnych oraz stymulowania rozwoju siatki połączeń lotniczych i kolejowych.	s. 107 – D.3.k.1. Największą barierą dla turysty chcącego spędzić dłuższy czas w Lublinie jest praktyczne uzależnienie od prywatnego transportu w celu eksploracji LOM i regionu. Rozwój siatki połączeń metropolitalnych i wewnątrzregionalnych jest łatwiej osiągalne dla miasta i bardziej społecznie potrzebne, niż stymulowanie rozwoju połączeń lotniczych i kolejowych dalekobieżnych.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej samo w sobie nie determinuje pozycji miasta jako destynacji turystycznej. Nie ulega wątpliwości jednak, że dobra dostępność komunikacyjna sprzyja turystyce dlatego też zwiększenie dostępności komunikacyjnej Lublina stanowi ważny punkt obszaru rozwojowego E Lublin metropolitalny, a dokładnie: E.1.1. Rozwijać współpracę międzygminną w celu rozwoju zrównoważonego transportu aglomeracyjnego, w tym integracji miejskiego systemu transportowego z planowaną Lubelską Koleją Aglomeracyjną. E.1.2. Prowadzić lobbying na rzecz nowych inwestycji zwiększających krajową dostępność transportową Lublina. E.1.3. Wzmocnić funkcje Portu Lotniczego Lublin poprzez wdrożenie rozwiązań stymulujących uruchomienie nowych, międzynarodowych połączeń lotniczych oraz rozbudowę infrastruktury około lotniskowej (cargo, biznes około lotniczy).
127.	s. 108 – Zalecenia i synergie – punkt 2.	s. 108 – Zalecenia i synergie – punkt 2 Do usunięcia.	s. 108 – Zalecenia i synergie – punkt 2 Punkt szczegółowy, odnoszący się tylko i wyłącznie do jednego z typów turystyki. Gdyby go zostawić, podobnie należałoby potraktować np. wcześniej wspomnianą turystykę biznesową, jak również pozostałe typy istotne dla miasta: sportową, zakupową, kulturową, dziedzictwa, senioralną, szkolną,...	Tak	Uwaga uwzględniona. Punkt usunięty.
128.	zs. 108 – Zalecenia i synergie – punkt 6.	-	s. 108 – Zalecenia i synergie – punkt 6 Muzeum Ziemi Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej jest częścią Muzeum Narodowego i do czasu otwarcia	Tak	Uwaga uwzględniona. Brzmienie zapisu w Strategii Lublin 2030:

	<p>W Lublinie funkcjonują liczne instytucje kultury zarządzane przez władze regionu oraz instytucje centralne (m.in. Muzeum Wsi Lubelskiej, Centrum Spotkania Kultur, Państwowe Muzeum na Majdanku, Muzeum Narodowe w Lublinie). Stanowią one bardzo ważny i wartościowy element oferty turystycznej miasta, wymagający wsparcia w zakresie rozwoju i komunikacji w ramach działań promocyjnych. Synergia działań w tym zakresie jest bardzo pożądana i wskazana, jak również współpraca w zakresie koordynacji promocji turystycznej w zakresie Lublina pomiędzy miastem a regionem</p>		<p>dla zwiedzających nie jest elementem oferty turystycznej. Brakowało kluczowej wojewódzkiej instytucji kultury – CSK. Warto wspomnieć o koordynacji promocji z regionem.</p>		<p>„W Lublinie funkcjonują liczne instytucje kultury zarządzane przez władze regionu oraz instytucje centralne (m.in. Muzeum Wsi Lubelskiej, Centrum Spotkania Kultur, Państwowe Muzeum na Majdanku, Muzeum Narodowe w Lublinie). Stanowią one bardzo ważny i wartościowy element oferty turystycznej miasta, wymagający wsparcia w zakresie rozwoju i komunikacji w ramach działań promocyjnych. Synergia działań w tym zakresie jest bardzo pożądana i wskazana, jak również współpraca w zakresie koordynacji promocji turystycznej w zakresie Lublina pomiędzy miastem a regionem.”</p>
129.	<p>s. 108 – Zalecenia i synergia – punkt 7. W żywotnym interesie samorządu leży wspieranie komercyjnych podmiotów branży turystycznej w procesie tworzenia produktów turystycznych budujących katalog miejskiej oferty turystycznej.</p>	<p>s. 108 – Zalecenia i synergia – punkt 7. W żywotnym interesie samorządu leży wspieranie podmiotów branży turystycznej z sektora prywatnego i pozarządowego w procesie tworzenia produktów turystycznych budujących katalog metropolitalnej oferty turystycznej. Narzędziem wsparcia powinno być m.in. współdziałanie miasta z pozostałymi członkami lokalnej organizacji turystycznej.</p>	<p>s. 108 – Zalecenia i synergia – punkt 7. Produktu turystyczne tworzy też trzeci sektor. Systemowym narzędziem wsparcia podmiotów branży turystycznej są stowarzyszenia w formie organizacji turystycznych – na poziomie miasta to odpowiednio lokalna organizacja turystyczna.</p>	Tak	<p>Uwaga uwzględniona. Brzmienie zapisu w Strategii Lublin 2030: „W żywotnym interesie samorządu leży wspieranie podmiotów branży turystycznej z sektora prywatnego i pozarządowego w procesie tworzenia produktów turystycznych budujących katalog metropolitalnej oferty turystycznej. Narzędziem wsparcia powinno być m.in. współdziałanie miasta z pozostałymi członkami lokalnej oraz regionalnej organizacji turystycznej.”</p>
130.	<p>s. 116 – Zalecenia i synergia – punkt 2. Ważną rolę w tym zakresie powinny odegrać Targi Lublin, spółka samorządu Lublina i Międzynarodowych Targów Poznańskich oraz spółki miejskie zarządzające infrastrukturą sportową.</p>	<p>s. 116 – Zalecenia i synergia – punkt 2. Ważną rolę w tym zakresie powinny odegrać Lokalna Organizacja Turystyczna Metropolia Lublin, Targi Lublin, spółka samorządu Lublina i Międzynarodowych Targów Poznańskich oraz spółki miejskie zarządzające infrastrukturą sportową</p>	<p>s. 116 – Zalecenia i synergia – punkt 2. Lokalna Organizacja Turystyczna Metropolia Lublin jest stowarzyszeniem mającym na celu promocję turystyczną i rozwój oferty turystycznej Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego. Wg stanu na 20.12.2021 jest to jedyna formalna organizacja, która działa wprost na rzecz LOM, obejmuje statutowym obszarem działania cały obszar LOM i jest platformą współpracy samorządów terenu LOM, instytucji i biznesu. Jej podstawowym celem jest wzmacnianie potencjału Lublina i LOM</p>	Nie	<p>Uwaga nieuwzględniona. O synergii działań różnych podmiotów mówią inne, przytaczane wyżej zapisy Strategii Lublin 2030.</p>

			jako destynacji turystycznej, co wprost koresponduje z treścią całego wskazanego zapisu.		
131.	s. 108 – Jak ocenimy postęp w realizacji celu? – 1. lit. a-e	s. 108 – Jak ocenimy postęp w realizacji celu? – 1.f. rozwój współpracy z gminami należącymi do Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego, instytucjami i przedsiębiorcami szeroko rozumianej branży turystycznej w ramach Lokalnej Organizacji Turystycznej Metropolia Lublin	s. 108 – Jak ocenimy postęp w realizacji celu? – 1. Powołanie LOT Metropolia Lublin w pierwszych miesiącach pandemii było i jest strategicznie kluczowym projektem Miasta Lublin w zakresie rozwoju turystyki na poziomie lokalnym.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. W odniesieniu do wskaźników realizacji zadań i projektów kluczowych przyjęto zasadę, że powinny one stanowić rzeczowe efekty lub produkty działań miasta, możliwe do monitorowania i oceny w kategoriach zero-jedynkowych (zadanie wykonane bądź nie), w sposób analogiczny do praktyki określania w projektach unijnych wskaźników produktu. Proponowany wskaźnik nie spełnia tych założeń. Z uwagą koresponduje jednak punkt 4.a. dotyczący ocen ekspertów w zakresie współpracy miasta z podmiotami branży turystycznej.
132.	s. 108 – Jak ocenimy postęp w realizacji celu? – 2. a. liczba turystów w Lublinie (z noclegiem) na 1000 mieszkańców; b. liczba obiektów i miejsc noclegowych na 10 tys. Mieszkańców; c. dzienne wydatki turystów w Lublinie.	s. 108 – Jak ocenimy postęp w realizacji celu? 2.a. liczba turystów i odwiedzających, w Lublinie i Lubelskim Obszarze Metropolitalnym, krajowych i zagranicznych, bezwzględna i na 1000 mieszkańców; b. liczba obiektów i miejsc noclegowych na 10 tys. mieszkańców; c. średnie dzienne wydatki turystów i odwiedzających, w Lublinie i Lubelskim Obszarze Metropolitalnym, krajowych i zagranicznych.	s. 108 – Jak ocenimy postęp w realizacji celu? 2. Nie można zapomnieć o odwiedzających, czyli osobach, które korzystają z oferty turystycznej Lublina, ale w nim nie nocują. Ważne jest poznanie ruchu w LOM ze względu na komplementarną do Lublina ofertę turystyczną. Ważne jest rozróżnienie na ruch krajowy i zagraniczny, bo to ma kluczowy wpływ na kierunki rozwoju oferty.	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. - w zakresie modyfikacji 2.a). Szczegółowe wskaźniki i dane dla LOM, w tym te dotyczące odwiedzających i ich wydatków, a pochodzące z analiz zamawianych (nieodstępne w statystyce publicznej), powinny znaleźć się w dokumentach wykonawczych - strategiach, programach lub politykach miejskich.
133.	s. 108 – Jak ocenimy postęp w realizacji celu? – 3. b. liczba turystów w podziale na cel wizyty (turystyka miejska, biznesowa i medyczna); c. udział turystów zagranicznych w ogólnej liczbie turystów; e. liczba połączeń lotniczych i kolejowych (międzynarodowych i międzyregionalnych).	s. 108 – Jak ocenimy postęp w realizacji celu? – 3.b. c (wypoczynkowa czy biznesowa); c. udział turystów i odwiedzających zagranicznych w ogólnej liczbie turystów i odwiedzających; e. liczba połączeń drogowych, lotniczych i kolejowych (wewnątrzregionalnych, międzynarodowych i międzyregionalnych);	s. 108 – Jak ocenimy postęp w realizacji celu? – 3.b. Zaproponowany podział jest sztuczny. Powszechnie przyjęty podział to leisure (wypoczynkowa) i mice (biznesowa). c. Dodanie odwiedzających jest konieczne. e. Największą obecną bolączką są połączenia lokalne i wewnątrzregionalne – nie można ich deprecjonować.	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. - w zakresie modyfikacji 3b). Podział na turystykę wypoczynkową i biznesową zostanie uwzględniony w procesie monitorowania, z możliwością wskazywania dodatkowych przekrojów. Ponadto, szczegółowe wskaźniki i dane pochodzące z analiz zamawianych (nieodstępne w statystyce publicznej) powinny znaleźć się w dokumentach wykonawczych - strategiach, programach lub politykach miejskich.
(...) (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie)					
134.	Akademicki Lublin – międzynarodowy ośrodek kształcenia i badań. Zadania i projekty kluczowe:	Akademicki Lublin – międzynarodowy ośrodek kształcenia i badań. Zadania i projekty kluczowe:	-	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Strategia Lublin 2030 formułuje kierunek A.2.1. (Wzmacniać potencjał badawczy uczelni, który pozwoli na

	Dopisanie nowego punktu A.2.k... dotyczącego wspierania uczelni/wspólnych działań w zakresie najwyższej jakości badań naukowych - badań biotechnologicznych roślin (genetyki roślin) oraz animaloterapii.	Dopisanie nowego punktu A.2.k... dotyczącego wspierania uczelni/wspólnych działań w zakresie najwyższej jakości badań naukowych - badań biotechnologicznych roślin (genetyki roślin) oraz animaloterapii.			realizację najwyższej jakości badań, rozpoznawalnych w skali międzynarodowej) bez wskazywania konkretnych dyscyplin naukowych. Treść uwagi posłużyła jako przykład dobrej praktyki w ramach współpracy miasto-uczelnie z wykorzystaniem infrastruktury badawczej uczelni - jako jedno z zaleceń i synergii w części A.3.
135.	Spójny system zieleni miejskiej B.1.k.10. Wymiana doświadczenie w ramach międzynarodowych projektów, w tym finansowanie badań, analiz, raportów, projektów pilotażowych oraz dokumentacji technicznej i dokumentów o charakterze strategiczno-wdrożeniowym.	B.1.k.10. Wymiana doświadczeń w ramach międzynarodowych projektów, w tym finansowanie badań biotechnologicznych roślin z zakresu genetyki roślin, raportów, projektów pilotażowych oraz dokumentacji technicznej i dokumentów o charakterze strategiczno-wdrożeniowym.	Ad. B.1.k.10. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie od maja 2022 roku będzie dysponował Centrum Badawczo-Wdrożeniowym i Dydaktycznym Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie. Centrum będzie wyposażone w nowoczesne fitotrony - urządzenia, które mogą symulować i przewidywać rozwój roślinności w każdych warunkach. Centrum może być użyte do badania biotechnologicznego roślin i roślin użytkowych/genetyki roślin i wspomżenia miasta Lublin w zakresie przystosowania roślin do odpowiednich miejsc na mapie miasta.	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapisy zostały uwzględnione w synergiiach w obszarze rozwojowym A.
136.	D.2.1. Rozwijać w zrównoważony sposób infrastrukturę umożliwiającą szkolenie i uprawianie sportu na poziomie amatorskim i wyczynowym, poprzez modernizację i rozbudowę sportowej infrastruktury przyszkolonej i dzielnicowej oraz wielofunkcyjnych obiektów, spełniających wymogi międzynarodowych federacji sportowych i organizatorów wielkoformatowych imprez kulturalno-rozrywkowych.	D.2.1. Rozwijać w zrównoważony sposób infrastrukturę umożliwiającą szkolenie i uprawianie sportu na poziomie amatorskim i wyczynowym, poprzez modernizację i rozbudowę sportowej infrastruktury przyszkolonej i dzielnicowej, PRZYUCZELNIAJĄcej oraz wielofunkcyjnych obiektów, spełniających wymogi międzynarodowych federacji sportowych i organizatorów wielkoformatowych imprez kulturalno-rozrywkowych.	Ad. D.2.1., D.2.k.5. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie od maja 2022 roku będzie dysponował Stacją Badawczą i Ośrodkiem Dydaktyczno-Szkoleniowym Jeździectwa i Hipoterapii. Ośrodek będzie otwarty dla mieszkańców Lublina i Lubelszczyzny. Może być używany do organizacji imprez sportowych - jeździeckich, pokazów konnych itp. Może służyć w szeroko rozumianej animaloterapii.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Miasto nie ma wpływu na rozwój i wykorzystanie infrastruktury pozostającej w dyspozycji uczelni wyższych.
(...) (Katedra Kształtowania i Projektowania Krajobrazu KUL)					
137.	Zgłaszam kwestie relacji pomiędzy przygotowywaną Strategią Lublin 2030 a Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin z 2019 r. (dalej: Studium) W przedstawionej strategii znalazło się wiele ważnych, korzystnych zapisów dotyczących szeroko rozumianego	W związku z powyższym wnioskuję by dokonać znaczących zmian w zapisach Strategii 2030, w celu zachowania spójności pomiędzy zapisami Strategii dotyczącymi zrównoważonego planowania miasta a Studium z 2019 r. Rozwiązaniem jest opracowanie na nowo rozdziału "Model struktury funkcjonalno-przestrzennej" (str. 123-144) i wskazanie przez Strategię 2030 konieczności opracowania nowego Studium, pod kątem realizacji zrównoważonych i wizjonerskich zapisów	Wyeliminowanie wewnętrznej sprzeczności dokumentu. Dokument Strategii będzie faktycznie, we wszystkich rozdziałach, zawierał zapisy na rzecz realizacji zrównoważonej polityki przestrzennej. W przeciwnym wypadku dokument pozostanie wewnętrznie sprzeczny.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Rozdział „Model struktury funkcjonalno-przestrzennej” zawiera tylko część ustaleń ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin, które wzmacniają zapisy części dotyczących obszarów rozwojowych Lublina w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju przestrzennego miasta. Ustalenia i rekomendacje dotyczące

<p>zrównoważonego rozwoju urbanistycznego. Zapisy te dotyczą zrównoważonego planowania nowych dzielnic miasta, integracji komunikacji, rozwoju kompleksowej sieci terenów zieleni. Natomiast w rozdziale "Model struktury funkcjonalno-przestrzennej" (str. 123-144) projekt Strategii 2030 całkowicie powiela zapisy Studium z 2019 r. Studium jednak w swoich zapisach stoi w sprzeczności z deklarowanymi przez Strategię założeniami. W szczególności Studium z 2019 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oparte jest na błędnym wyliczeniu zapotrzebowania na nową zabudowę, co skutkuje otwarciem terenów pod zabudowę porównywalnych z obecnymi już zabudowanymi (błąd został popełniony str.90 Studium, podczas obliczeń nie uwzględniono już istniejącej zabudowy); - nowo otwierane tereny pod zabudowę nie mają charakteru dzielnic, z zaplanowanym centrum, komunikacją publiczną, lecz są jedynie terenami rozpraszającej się zabudowy na polach uprawnych; jest to zaprzeczenie idei "compact city"; - nowe tereny nie mają określonych korytarzy transportu publicznego, wyraźnego centrum, usług, zieleni; - brak w Studium koordynacji komunikacji miejskiej z transportem kolejowym; - wyznaczony w Studium ESOCH jest niewystarczający do tworzenia zintegrowanego systemu zieleni miejskiej; 	<p>Strategii. Model struktury przestrzennej powinien zostać opracowany na podstawie zapisów projektu Strategii. Nie ma ustawowego obowiązku opracowania Strategii na podstawie istniejącego już (i być może przestarzałego) Studium, lecz przeciwnie- to Strategia ma być podstawą dla Studium. Podobnie Ustawa o samorządzie gminnym nie wskazuje, że model musi być oparty na Studium.</p>		<p>kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej zaczerpnięte ze SU-iKZP i wcielone do projektu dokumentu Strategii Lublin 2030 nie odnoszą się do kwestii zapotrzebowania na nowe tereny mieszkalne, a tym bardziej nie wskazują na nowo otwierane tereny pod zabudowę. Rozdział ten opisuje natomiast rozmieszczenie głównych funkcji przy uwzględnieniu podziału na rejony planistyczne, ochronę dziedzictwa i dóbr kultury współczesnej oraz, co istotne, funkcje ochronne kształtowania przestrzeni otwartych, a także tych stanowiących system przyrodniczy miasta, co jest zgodę z koncepcją miasta kompaktowego. W rozdziale "Model struktury funkcjonalno-przestrzennej" nie ma bezpośredniego odniesienia do transportu kolejowego gdyż taktowany jest on jako jedna z form transportu zbiorowego, do którego odniesienia w tekście padają wielokrotnie: "W rozwoju systemów komunikacji miasta zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju priorytetowe znaczenie nadaje się rozwojowi transportu zbiorowego i pieszego". Koordynacja tych systemów jest szerzej opisana w części B dokumentu.</p> <p>W odniesieniu do niewystarczającego Systemu Obszarów Chronionych w rozdziale „Model struktury funkcjonalno-przestrzennej” mowa o zachowaniu istniejących oraz wzmacnianiu ciągłości wszystkich elementów systemu przyrodniczego miasta. Na schemacie przedstawiony został „kręgosłup” ESOCH wraz z powiązaniem zewnętrznymi, który będzie ciągle rozwijany zgodnie z częścią B dokumentu. Należy</p>
---	--	--	--

	- w Studium dominuje planowanie kolejnych dróg dla samochodów indywidualnych, nie jest ono skoncentrowane na tworzeniu struktury dla komunikacji publicznej; Studium z 2019 r. jest więc dokumentem wdrażającym niezrównoważoną politykę gospodarowania przestrzenią i stoi w jaskrawej sprzeczności z zapisami Strategii 2030.				pamiętać również o horyzoncie czasowym Strategii Lublin 2030, który obejmuje zaledwie 9 lat. Wydaje się zatem za zasadne w tego typu dokumencie zamieścić wariant optymalny rozwoju terenów zielonych, który da szansę na rozwój zielonego Lublina i jednocześnie nie rozczaruje stopniem realizacji. Oczywiście wariant ten powinien być w miarę możliwości instytucjonalnych i finansowych rozwijany. Podsumowując, model struktury funkcjonalno-przestrzennej jest schematycznym ukazaniem rozwoju przestrzennego miasta i niemożliwym byłoby uwzględnienie w nim wszystkich elementów z jednoczesnym utrzymaniem czytelności schematu.
(...) (Fundacja Rozwoju Designu LuCreate)					
138.	str. 59. Jak ocenimy postęp w realizacji celu? 3. Monitorowanie następujących mierników pomocniczych i danych: a. liczba konsorcjów europejskich uniwersytetów z udziałem lubelskich uczelni; b. liczba profesorów z Lublina będących przewodniczącymi międzynarodowych towarzystw naukowych; c. liczba nowych kierunków studiów artystycznych i kreatywnych (na przykład kierunki teatralne, muzyczne, wzornictwo).	str. 59. Jak ocenimy postęp w realizacji celu? 3. Monitorowanie następujących mierników pomocniczych i danych: a. liczba konsorcjów europejskich uniwersytetów z udziałem lubelskich uczelni; b. liczba profesorów z Lublina będących przewodniczącymi międzynarodowych towarzystw naukowych; c. liczba nowych kierunków studiów artystycznych (na przykład kierunki teatralne, muzyczne) d. liczba nowych kierunków studiów projektowych (na przykład tworzenie gier, grafika 3D, multimedia, projektowanie wnętrz, wzornictwo przemysłowe)	Proponowane zmiany mają na celu uszczegółowienie i prawidłową systematyzację działań związanych z rozwojem sektora przemysłów kreatywnych w Lublinie. Wskazania wynikają z wieloletniego działania i doświadczenia Fundacji Rozwoju Designu LuCreate w obszarze rozwoju przemysłów kreatywnych na Lubelszczyźnie.	Tak	Uwaga uwzględniona.
139.	str. 69: Aby osiągnąć ten cel, zamierzamy: A.5.4. Wspierać firmy z sektora przemysłów kreatywnych.	str. 69: Aby osiągnąć ten cel, zamierzamy: A.5.4. Wspierać firmy i organizacje pozarządowe z sektora przemysłów kreatywnych. Dodać punkty: - Wspierać regionalne wydarzenia dla przemysłów kreatywnych (networkingowe, edukacyjne, promocyjne, warsztatowe) - Wspierać cykliczne wydarzenia o charakterze krajowym i międzynarodowym poświęcone przemysłom kreatywnym	Proponowane zmiany mają na celu uszczegółowienie i prawidłową systematyzację działań związanych z rozwojem sektora przemysłów kreatywnych w Lublinie. Wskazania wynikają z wieloletniego działania i doświadczenia Fundacji Rozwoju Designu LuCreate w obszarze rozwoju przemysłów kreatywnych na Lubelszczyźnie.	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. W zakresie zmiany treści kierunku działań A.5.4. Dodane punkty w dużej części zawierają się w bardziej pojemnym kierunku. A.5.4. Wspierać firmy z sektora przemysłów kreatywnych, jak również wynikają z zadania A.5.k.6. Kontynuacja realizacji zadań wskazanych w Strategii rozwoju sektora przemysłów

		<ul style="list-style-type: none"> - Wspierać działania wspomagające przejście absolwentów kierunków kreatywnych na rynek pracy, w oparciu o współpracę z przedsiębiorcami - Utworzyć w ramach struktur Urzędu Miasta osobny referat lub wydział odpowiedzialny za rozwój i finansowanie działań w obszarze designu i przemysłów kreatywnych. - Podjąć działania edukacyjne dla pracowników Urzędu Miasta z zakresu designu i przemysłów kreatywnych - Działania związane z integracją międzynarodowych środowisk kreatywnych poprzez nawiązanie współpracy z instytucjami i organizacjami sektora kreatywnego, w szczególności w obrębie krajów Europy Środkowo - Wschodniej 			słów kreatywnych w Lublinie i Lubelskim Obszarze Funkcjonalnym na lata 2020-2030.
140.	Str. 100 Aby osiągnąć ten cel, zamierzamy: D.1.6 Doskonać istniejące oraz tworzyć nowe mechanizmy i narzędzia zapewniające rozwój i stabilne warunki funkcjonowania lubelskiego ekosystemu kultury i przemysłów kreatywnych, oparte na długofalowym, zdywersyfikowanym i transparentnym systemie finansowania kultury, uwzględniającym potrzeby środowisk twórczych, instytucji kultury, kadry i NGO oraz wzmacnianiu kompetencji w zakresie komercjalizacji działalności artystycznej.	Str. 100 Aby osiągnąć ten cel, zamierzamy: Doskonać istniejące oraz tworzyć nowe mechanizmy i narzędzia zapewniające rozwój i stabilne warunki funkcjonowania lubelskiego ekosystemu kultury i przemysłów kreatywnych, oparte na długofalowym, zdywersyfikowanym i transparentnym systemie finansowania kultury i przemysłów kreatywnych, uwzględniającym potrzeby środowisk twórczych, instytucji kultury, kadry i NGO oraz wzmacnianiu kompetencji w zakresie komercjalizacji działalności artystycznej i projektowej w sektorze usług kreatywnych (architektura, projektowanie wnętrz, grafika projektowa, wzornictwo przemysłowe, gry i nowe media).	-	Tak	Uwaga uwzględniona. Zapis w Strategii Lublin 2030: <i>„Aby osiągnąć ten cel, zamierzamy: Doskonać istniejące oraz tworzyć nowe mechanizmy i narzędzia zapewniające rozwój i stabilne warunki funkcjonowania lubelskiego ekosystemu kultury i przemysłów kreatywnych, oparte na długofalowym, zdywersyfikowanym i transparentnym systemie finansowania kultury i przemysłów kreatywnych, uwzględniającym potrzeby środowisk twórczych, instytucji kultury, kadry i NGO oraz wzmacnianiu kompetencji w zakresie komercjalizacji działalności artystycznej i projektowej w sektorze usług kreatywnych (architektura, projektowanie wnętrz, grafika projektowa, wzornictwo przemysłowe, gry i nowe media).”</i>
(...) (Fundacja Rozwoju Designu LuCreate)					
141.	Str. 100 Aby osiągnąć ten cel, zamierzamy: D.1.6 Doskonać istniejące oraz tworzyć nowe mechanizmy i narzędzia zapewniające rozwój i stabilne warunki funkcjonowania lubelskiego ekosystemu	Str. 100 Aby osiągnąć ten cel, zamierzamy: Doskonać istniejące oraz tworzyć nowe mechanizmy i narzędzia zapewniające rozwój i stabilne warunki funkcjonowania lubelskiego ekosystemu kultury i przemysłów kreatywnych, oparte na długofalowym, zdywersyfikowanym i transparentnym systemie	-	Tak	Uwaga uwzględniona. Zapis w Strategii Lublin 2030: <i>„Aby osiągnąć ten cel, zamierzamy: Doskonać istniejące oraz tworzyć nowe mechanizmy i narzędzia zapewniające rozwój i stabilne warunki funkcjonowania lubelskiego ekosys-</i>

	kultury i przemysłów kreatywnych, oparte na długofalowym, zdywersyfikowanym i transparentnym systemie finansowania kultury, uwzględniającym potrzeby środowisk twórczych, instytucji kultury, kadry i NGO oraz wzmacnianiu kompetencji w zakresie komercjalizacji działalności artystycznej.	finansowania kultury i przemysłów kreatywnych, uwzględniającym potrzeby środowisk twórczych, instytucji kultury, kadry i NGO oraz wzmacnianiu kompetencji w zakresie komercjalizacji działalności artystycznej i projektowej w sektorze usług kreatywnych (architektura, projektowanie wnętrz, grafika projektowa, wzornictwo przemysłowe, gry i nowe media).			<i>temu kultury i przemysłów kreatywnych, oparte na długofalowym, zdywersyfikowanym i transparentnym systemie finansowania kultury i przemysłów kreatywnych, uwzględniającym potrzeby środowisk twórczych, instytucji kultury, kadry i NGO oraz wzmacnianiu kompetencji w zakresie komercjalizacji działalności artystycznej i projektowej w sektorze usług kreatywnych (architektura, projektowanie wnętrz, grafika projektowa, wzornictwo przemysłowe, gry i nowe media)."</i>
(...) (Rada Innowacyjnego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Lublina)					
142.	O. A.2. Akademicki Lublin – międzynarodowy ośrodek kształcenia i badań; B. Lublin zielony i zrównoważony urbanistycznie	Brak propozycji konkretnych zapisów, z uwagi na poruszenie wielu aspektów i potrzebę kompleksowego uspoźnienia treści w dokumencie.	w kontekście możliwości wykorzystania w Strategii, Uniwersytet Przyrodniczy zaproponował skorzystanie Miasta z możliwości, które dają 2 ośrodki UP: Centrum Badawczo-Wdrożeniowym i Dydaktycznym Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie oraz Stacji Badawczej	Tak	Uwaga uwzględniona. Na jej podstawie sformułowano nowe zalecenie i synergię w celu A.3, wymienioną jako drugą w kolejności. Zapis w Strategii Lublin 2030: <i>„Rozwijanie Akademickiego Lublina może obejmować konkretne inicjatywy dotyczące różnych dziedzin życia. Jednym z perspektywicznych źródeł synerгии powinno być wykorzystanie możliwości infrastruktury badawczo-rozwojowej lubelskich uczelni na potrzeby realizacji różnych celów Strategii Lublin 2030. Inspirującym przykładem takiej synerгии może być dalszy rozwój badań w zakresie animolopterapii (w tym hipologii), wraz z poszerzeniem oferty hipoterapii i jeździectwa dla mieszkańców i turystów oraz organizacją międzynarodowych wydarzeń jeździeckich (Cavalada Lublin)."</i>
143.	Zadania i projekty kluczowe: a. A.2.k.2. Realizacja programu Visiting Professors in Lublin, koordynowanego przez Urząd Miasta Lublin we współpracy ze wszystkimi uczelniami lubelskimi (ze wspólnym finansowaniem ze strony wszystkich partnerów)	Brak propozycji konkretnych zapisów, z uwagi na poruszenie wielu aspektów i potrzebę kompleksowego uspoźnienia treści w dokumencie.	W ramach programów koordynowanych przez Miasto Lublin, obok programu Visiting Professors na podobnych zasadach warto uwzględnić inne projekty, które służyłyby celowi A.2. Można byłoby dodać zapis dotyczący chociażby współpracy uczelni z Miastem jako integratorem tych przedsięwzięć w zakresie np. formalno-prawnych i organizacyjnych działań związanych z realizacją praktyk dla studentów kierunków	Częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. W zakresie organizacji praktyk zawarte uwagi są już odzwierciedlone w tekście Strategii (A.3.k.10, A.2.k.7), dlatego ta część uwagi nie została uwzględniona. W zakresie doktoratów wdrożeniowych uwaga została uwzględniona - zmodyfiko-

	<p>oraz jego międzynarodowa promocja.</p> <p>b. A.3.k.3 Realizacja Programu Lublin Akademi (koordynowanego przez Urząd Miasta Lublin) w części wspierającej inicjatywy uczelni na rzecz mieszkańców miasta, instytucji i organizacji pozarządowych oraz biznesu w Lublinie.</p>		<p>praktycznych. Z punktu widzenia uczelni (szczególnie, tych które prowadzą profil praktyczny) istotne jest, aby bardziej wybrzmiało w Strategii powiązanie uczelni, z sferą gospodarczą, biznesową. Organizację praktyk realizowanych we współpracy: środowisko akademickie we współpracy z Miastem i strefą lubelską, czy w ogóle biznesem lubelskim, można byłoby umieścić jako twardy punkt w zapisach strategii (Dodatkowo należy wziąć pod uwagę, iż dla studentów kształconych na kierunkach prowadzonych w języku angielskim, ciężko jest zapewnić miejsca praktyk, gdyż otoczenie społeczno-gospodarcze uczelni i ogólnie Miasta nie jest na to przygotowane). Łatwo byłoby osiągnąć wskaźnik sukcesu takiej strategii, ponieważ wszystkie uczelnie muszą kierować studentów na praktyki.</p> <p>Warto pomyśleć też o doktoratach wdrożeniowych i zamawianych przez Miasto na różnych uczelniach (np. doktoraty zamawiane, jako opracowanie konkretnego problemu do rozwiązania na zlecenie Miasta);</p> <p>Możliwe, iż powyższe dałoby się połączyć i z zamawianymi doktoratami i wspólną ofertą dla firm. Działanie takie mogłoby też pójść w kierunku tworzenia jakości życia poprzez oferowanie dla absolwentów staży i praktyk (również miejsc pracy). Przedsiębiorstwa mają coraz więcej problemów, żeby uzyskać dobrą kadrę, studenci, absolwenci często wyjeżdżają z naszego środka akademickiego, a chcemy, aby ten kapitał intelektualny nie był drenowany. Warto byłoby rozważyć taki zapis w tym dokumencie, aby Miasto prowadziło takie działania zintegrowane w zakresie zatrzymania absolwentów poprzez zaoferowanie im wsparcia jeśli chodzi o praktyki, staże, dodatkowo jeśli chodzi o prowadzenie pracy magisterskiej, dyplomowej, doktorskiej np. w odniesieniu do praktycznych potrzeb lubelskich przedsiębiorców, przedsiębiorstw.</p>		<p>wano treść zadania A.3.k.12, uzupełniając go o zapis "dla samorządu Lublina".</p> <p>Zapis w Strategii Lublin 2030: <i>„A.3.k.12. Wdrożenie programu doktoratów zamawianych i wdrożeniowych dla samorządu Lublina oraz dla priorytetowych sektorów gospodarki Lublina.”</i></p>
144.	<p>Zadania i projekty kluczowe A.2.k.1.</p> <p>Stworzenie federacji uczelni lubelskich realizujących wspólne międzynarodowe projekty naukowe, dydaktyczne i promocyjne oraz proefektywnościowa konsolidacja dyscyplin naukowych</p>	<p>Brak propozycji konkretnych zapisów, z uwagi na poruszenie wielu aspektów i potrzebę kompleksowego ujęcia treści w dokumencie.</p>	<p>Zadania i projekty kluczowe A.2.k.1.</p> <p>Należałoby doprecyzować zapisy dot. utworzenia federacji uczelni lubelskich, o informację czy zaproponowany twór ma działać czy też nie (w zależności od intencji autorów dokumentu), w ramach struktury formalnej opartej na ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dział IV, art. od 165). Należy wziąć pod uwagę, iż w Lublinie funkcjonuje już Związek Uczelni Lubelskich (ZUL), który ze swojej natury prawnej, określonej w poprzedniej ustawie jest teraz tworem czasowym. W kontekście art. 165 powyższej Ustawy</p>	Tak	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Zmodyfikowano treść punktu A.2.k.1, usuwając z niego zapis o tworzeniu federacji lubelskich uczelni.</p> <p>Zapis w Strategii Lublin 2030: <i>„A.2.k.1. Wspieranie procesu wzmacniania i instytucjonalizacji współpracy uczelni lubelskich realizujących wspólne międzynarodowe projekty</i></p>

			federacje mogą tworzyć uczelnia publiczna z uczelnia publiczną, uczelnia niepubliczna z uczelnia niepubliczną. Warto, w tym kontekście uściślić zapis dotyczący tworzenia federacji i to czy ma być ona utworzona w sposób formalny, czy też nieformalny, uwzględniając wszystkie uczelnie lubelskie (łącznie publiczne i niepubliczne).		<i>naukowe, dydaktyczne i promocyjne oraz proefektywnościowa konsolidacja dyscyplin naukowych."</i>
145.	D.3. Miasto rozpoznawalne turystycznie	Brak propozycji konkretnych zapisów, z uwagi na poruszenie wielu aspektów i potrzebę kompleksowego uspołnienia treści w dokumencie.	Warto zaakcentować w strategii nurt wspierania obszaru turystyki medycznej. Pandemia pewne rzeczy zmieniła, jednakże turystyka pomiędzy województwami jest ważna do wspierania, gdyż jest coraz lepszy dojazd do Miasta, baza hotelowa dla pacjentów i dla opiekunów. Ten nurt dobrze by było wzmocnić, gdyż w regionie jest kilka czołowych ośrodków, z którymi mogłaby być nawiązana współpraca (np. uzdrowiska, Nałęczów, Krasnobród, Roztocze), tym bardziej, że toczą się rozmowy nt. stworzenia obszaru rehabilitacji pocovidowej w regionie;	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Rozwój turystyki medycznej jest już zawarty w zapisach Strategii (A.4.k.2, D.3.3.)
146.	W kwestii KPI - cele i mierniki, są dosyć ogólne (poza jednym zaobserwowanym szczegółowym 15% studentów zagranicznych). Wnioskiem była hipoteza czy nie można by wskazać czegoś konkretnego, do czego będzie można dążyć w dalszej perspektywie czasu;	Brak propozycji konkretnych zapisów, z uwagi na poruszenie wielu aspektów i potrzebę kompleksowego uspołnienia treści w dokumencie.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. W pracach nad dokumentem przyjęto założenie, że wskazanie docelowych wartości wskaźników nie jest celowe w warunkach zmienności otoczenia i znaczącego wpływu na wartości wskaźników czynników innych niż realizacja celów Strategii Lublin 2030. Brak wartości docelowych jest rekompensowany dwójako: przez zalecenie uwzględnienia pozycji Lublina na tle innych miast w corocznym opracowaniu poświęconym monitorowaniu realizacji celów oraz przez zalecenie ewaluacji ekspertów co dwa lata.
147.	Warto, aby w strategii bardziej wyartykułować kwestie dot. kształcenia osób, które mogłyby obsługiwać szpitalne systemy informatyczne, by wzmocnić kadrę wspomagającą, lekarzy, którzy są specjalistami dziedziny medycyny, o wypełnianie różnych dokumentów czy obsługi sekretarsko-organizacyjnej tych systemów, aby "wypychać" wszelkie funkcje, które są pozamerytoryczne	Brak propozycji konkretnych zapisów, z uwagi na poruszenie wielu aspektów i potrzebę kompleksowego uspołnienia treści w dokumencie.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Zawarte uwagi są już odzwierciedlone w tekście Strategii, przy czym zapisy mają bardziej uniwersalny charakter - odnoszą się do wszystkich specjalizacji gospodarczych Lublina (A.1.2, A.1.k.3).

	z tych obszarów, które powinny być merytoryczne i przez to wykreować taką nową wartość, w postaci tworzenia też dodatkowych aktywności, które powinny być przez ośrodek akademicki wspierany;				
148.	Podobszar B.3. [wł. A.4.k.4. - dop. red.]: Klaster Motoryzacyjny i Maszynowy, wydaje się nie wpisywać w wizję miasta zielonego, opartego na zdrowej żywności i zdrowym stylu życia, wysokich usług, cyfrowego itd. W kontekście przedstawionych wizji poddany jest w wątpliwość sens rozwijania tego Klastra. Z drugiej strony, podczas II posiedzenia Rady Innowacyjnego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Lublina, zaproponowano takie rozwiązanie jak rewitalizacja elementów miejskich infrastruktury transportowej z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań proekologicznych. Zapewne specjalnej podstrefie ekonomicznej można by pomyśleć o lokalizowaniu takich działań gospodarczych, które by wspierały biznes zielono-logistyczny. W tym kontekście też pojawia się element do współpracy między uczelniami i między partnerami (dzięki temu można by zaangażować Instytuty Badawcze, które były by zainteresowane wdrażaniem różnych rozwiązań).	Brak propozycji konkretnych zapisów, z uwagi na poruszenie wielu aspektów i potrzebę kompleksowego uspójnienia treści w dokumencie.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Rozwój klastra Wyżyna Motoryzacyjna i Maszynowa może wspierać realizację celów zrównoważonego rozwoju, np. w zakresie rozwoju transportu zeroemisyjnego czy zwiększenia innowacyjności przemysłu, bez negatywnego wpływu na środowisko naturalne i w takim zakresie może być wspierany przez miasto Lublin. Należy także uwzględnić pozytywny wpływ podmiotów tej branży na lokalny rynek pracy. Pozostałe proponowane rozwiązania znajdują odzwierciedlenie w celach A.3, A.4 (zwłaszcza A.4.5.), B.2. oraz B.5.
149.	Jest duże pole do popisu dla Miasta, aby zatrzymać młodzież stacjonarnie w Lublinie. Są szkoły średnie, w których prowadzone są zajęcia z przedsiębiorczości - w szkołach można stworzyć pewne profile, które później będą wytyczać	Brak propozycji konkretnych zapisów, z uwagi na poruszenie wielu aspektów i potrzebę kompleksowego uspójnienia treści w dokumencie.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Zawarte uwagi są już odzwierciedlone w tekście Strategii (Zadania i projekty A.1.k.10, cel horyzontalny nr 1).

	ścieżki absolwentom szkół średnich na konkretne kierunki studiów. Potrzebna jest pewna koordynacja, nie tylko Lublin należy w to włączyć, ale też inne samorządy (w skali województwa Marszałka i Wojewodę) oraz inne miasta powiatowe, aby w ich strategiach wiele z tych elementów się znalazło.				
150.	zaskakująca okazała się kwestia instytucji wspierania biznesu, NGO'ów itp. - wydawało by się, że jest to mocna strona Lublina, jednakże instytucji okołobiznesowych i wspierających w porównaniu do innych miast jest mało. Czy poprzez dodanie odpowiednich zapisów w strategii można temu zaradzić?	Brak propozycji konkretnych zapisów, z uwagi na poruszenie wielu aspektów i potrzebę kompleksowego uspoźnienia treści w dokumencie.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga nie wskazuje na kierunek zmiany treści dokumentu.
151.	organizowane dotychczas konferencje w kwestii żywności funkcjonalnej oraz inne planowane konferencje tematyczne dobrze się wpisują w koncepcję „LubTech” i mogą być realizowane w różnych obszarach. Wnioskiem było wpisanie konferencji do strategii (może nie wprost jako konkretnej konferencji, ale ogólnie- np. konferencji, która łączyłyby przedsiębiorców z akademickością (wraz z udziałem gości zagranicznych).	Brak propozycji konkretnych zapisów, z uwagi na poruszenie wielu aspektów i potrzebę kompleksowego uspoźnienia treści w dokumencie.	-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Zawarte uwagi są już odzwierciedlone w tekście Strategii (A.4.k.6).
(...) (Młodzieżowa Rada Miasta Lublin)					
152.	A.1.4. Tworzyć efektywne systemy współpracy szkół i placówek edukacyjnych z uczelniami, instytucjami kultury, biznesem i organizacjami pozarządowymi.	A.1.4. Tworzyć efektywne systemy współpracy <u>oraz wymiany informacji</u> szkół i placówek edukacyjnych z uczelniami, instytucjami kultury, biznesem i organizacjami pozarządowymi, <u>a także wzmacnianie współpracy z miastem, Młodzieżową Radą Miasta Lublin.</u>	A.1.4. Współpraca szkół z miastem bardzo ważny element. Taka współpraca pomoże miastu dotrzeć do młodych ludzi, a szkołom na zaangażowanie swoich uczniów w sprawy społeczne. Współpraca szkół z MRML jest bardzo ważnym aspektem z perspektywy ucznia, Samorządu Uczniowskiego w każdej szkole, szkoły a także samej Młodzieżowej Rady Miasta Lublin. Uczniowie lubelskich szkół niestety nie wiedzą	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Wskazany zapis w swojej treści obejmuje współpracę z Młodzieżową Radą Miasta Lublin, samorządem, jak również innymi interesariuszami edukacji bez wymieniania zamkniętej listy wszystkich interesariuszy. Ponadto, zagadnienia stanowiące

			co dzieje się w mieście, jakie mają możliwości oraz szanse. Szkoła powinna być miejscem, które pomaga nam się rozwijać i informować nas o takich możliwościach.		treść uwagi są rozwijane zapisami celu C.2.
153.	A.1.5. Zapewnić wysoki poziom kształcenia i doradztwa zawodowego odpowiadającego potrzebom zmieniającego się rynku pracy, m.in. przez budowę miejskiego systemu doradztwa zawodowego i zapewnienie wysokich kompetencji nauczycieli kształcenia zawodowego, we współpracy z uczelniami i biznesem.	A.1.5. Zapewnić wysoki poziom kształcenia i doradztwa zawodowego odpowiadającego potrzebom zmieniającego się rynku pracy, m.in. przez budowę miejskiego systemu doradztwa zawodowego i zapewnienie wysokich kompetencji nauczycieli kształcenia zawodowego, we współpracy z uczelniami i biznesem, a także wzmacniać i podnosić jakość edukacji obywatelskiej oraz poza formalnej.	A.1.5. Wprowadzenie oraz podkreślenie znaczenia edukacji obywatelskiej oraz poza formalnej w lubelskich szkołach zdecydowanie zbudzi w uczniach chęć współdziałania, aktywizowania się i partycypowania.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Proponowane zapisy znajdują się już w zapisach Strategii (część C.1.5, synergia 2 i 7 w celu A.1.).
154.	A.2.6. (dodanie punktu zgodnego z wizją).	A.2.6. Wzmocnić pozycję Lublina jako atrakcyjnego ośrodka akademickiego dla absolwentów szkół średnich.	A.2.6 oraz A.2.k.12 Absolwenci lubelskich szkół głównie z powodu braku perspektyw, braku przyszłej pracy, chcą wyjechać z Lublina na studia by jak sami mówią „mieć łatwiejszy start”. Lublin jest miastem z wielkim potencjałem akademickim, jednak wśród młodych zawsze pojawia się pytanie i niechlubne odpowiedzi „Co po studiach*“, „Nie znajdę tutaj dobrej [godnie płatnej] pracy od razu po studiach“, „Muszę wyjechać, bo tu nie ma co robić”. My, aktywni młodzi widzimy pewne perspektywy w Lublinie, widzimy potencjał, ale nie jest on wystarczająco wykorzystywany, co musi się zmienić.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Potrzeba działań we wskazanym zakresie jest już odzwierciedlona zapisem zadania A.1.k.10, zapisem zalecenia i synergii nr 3 celu A.3. (Ponad 75% absolwentów lubelskich liceów i techników wybiera studia na lubelskich uczelniach...) oraz sformułowaniem celu horizontalnego nr 1.
155.	A.2.k.12 (dodanie celu zgodnego z wizją).	A.2.k.12 Wspólne działania miasta, lubelskich uczelni oraz biznesu na rzecz zachowania w mieście absolwentów lubelskich szkół średnich.	A.2.6 oraz A.2.k.12 Absolwenci lubelskich szkół głównie z powodu braku perspektyw, braku przyszłej pracy, chcą wyjechać z Lublina na studia by jak sami mówią „mieć łatwiejszy start”. Lublin jest miastem z wielkim potencjałem akademickim, jednak wśród młodych zawsze pojawia się pytanie i niechlubne odpowiedzi „Co po studiach*“, „Nie znajdę tutaj dobrej [godnie płatnej] pracy od razu po studiach“, „Muszę wyjechać, bo tu nie ma co robić”. My, aktywni młodzi widzimy pewne perspektywy w Lublinie, widzimy potencjał, ale nie jest on wystarczająco wykorzystywany, co musi się zmienić.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Potrzeba działań we wskazanym zakresie jest już odzwierciedlona zapisem zadania A.1.k.10, zapisem zalecenia i synergii nr 3 celu A.3. (Ponad 75% absolwentów lubelskich liceów i techników wybiera studia na lubelskich uczelniach...) oraz sformułowaniem celu horizontalnego nr 1.
156.	C.2.k.15.	C.2.k.15 Usprawnienie kanałów komunikacji z seniorami, młodzieżą, organizacjami seniorskimi i organizacjami młodzieżowymi oraz stworzenie jednolitego kanału informacyjnego miasta.	C.2.k.15 Komunikacja z grupą senioralną i młodzieżową to Są dwa zupełnie inne kanały. Oba kanały potrzebują znacznej poprawy. Lubelska młodzież w jednej części jest chętna do działania, ciekawa miasta oraz tego co się w nim dzieje, jednak początkowo nie wie, gdzie szukać informacji, a druga część nie znalazła przystępnego dla nich języka ani kanału komunikacji, które byłoby dla nich odpowiednie, przez co nie	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Temat został dołączony jako rozwinięcie zadania C.2.k.1.

			są zaciekawieni, a wręcz są obojętni na to co im oferuje miasto, mimo bogatej oferty. Brakuje także kanału informacji z całościowym przekazem. Aktualnie, aby wiedzieć, co się dzieje w mieście trzeba obserwować wiele kanałów miejskich. Potrzeba stworzyć jeden kanał, w którym będą zamieszczane wszystkie informacje z innych pro/i miejskich i instytucji podlegających pod miasto.		
(...) (Rada Dzielnicy Kośminek)					
157.	Rozdział B. Lublin zielony i zrównoważony urbanistycznie Część B.1. Spójny System Zieleni Rozszerzyć zapisy punktów „Zadania i projekty kluczowe” w zakresie: 1.Zmienić pkt. B.1.k.4 „Rewitalizacja doliny rzeki Bystrzycy z uwzględnieniem infrastruktury rekreacyjnej” 2. Po pkt.B.1.k.8. Rewitalizacja Parku Bronowice dodać nowy pkt.	Spójny System Zieleni Pkt. B.1.k.4. Rewitalizacja doliny rzeki Bystrzycy z uwzględnieniem infrastruktury rekreacyjnej, oraz zagospodarowanie nabrzeża rzeki Czerniejówki. Po pkt. Po pkt.B.1.k.8. Rewitalizacja Parku Bronowice dodać B.1.k.9. Rewitalizacja zielonego skweru przy ul. Długiej obejmujące działki: nr41/1 i nr 41/2 , Obręb 16, Arkusz 8. Pozostałe pkt. zmiana numeracji.	Dzielnica Kośminek wymaga pilnego uprządkowania istniejących terenów zielonych które są niezwykle ważne z punktu widzenia przewietrzania dzielnicy (co ma znaczenie w walce ze smogiem) jak i wartości rekreacyjnych. Uzasadnienie pkt. B.1.k.4. Nabrzeże Czerniejówki zostało zdefiniowane w paru opracowaniach takich jak między innymi: • Koncepcja Programu Rewitalizacji i Zagospodarowania Doliny Rzeki Bystrzycy w Lublinie - AUTORSKIE BIURO ARCHITEKTURY INVESTPROJEKT-PARTNER 6 sp. z o.o. Opracowanie z roku 2016 w którym autorzy na podstawie analizy stanu istniejącego doliny rzeki Bystrzycy podkreślają między innymi konieczność rewaloryzacji z adaptacją przestrzenną na „miejski salon rzeki Bystrzycy” terenu położonego pomiędzy dopływami Bystrzycy – Czerniejówką i Czechówką, ze względu na unikalny charakter krajobrazowy z widokiem na panoramę Starego Miasta. • Zagospodarowanie rzeki Czerniejówki 2017 r. Konsultacje społeczne. • „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”- dokument planistyczny, określający strategiczne cele dla rozwoju przestrzennego miasta. W lipcu 2019 roku Rada Miasta uchwaliła nowe studium dla Lublina. Studium opisuje między innymi: rewaloryzację biologiczną uznanych za zdegradowane odcinków dolin rzecznych Bystrzycy, Czerniejówki i Czechówki m.in. poprzez ich renaturalizację. Dostępne tereny zielone nad rzeką Czerniejówką dalej jednak stanowią zieleń nieurządzoną, bez możliwości rekreacji. Uzasadnienie pkt B.1.k.9.	Tak	Uwaga uwzględniona. Z uwagi na ważny element ekosystemu przyrodniczego Lublina jakim jest dolina rzeki Czerniejówki wprowadzono zmiany w Strategii. Zapis w Strategii Lublin 2030: <i>„B.1.k.4. Rewitalizacja doliny rzeki Bystrzycy, wraz z dopływami Czerniejówką i Czechówką, z uwzględnieniem budowy infrastruktury rekreacyjnej.”</i>
158.	Rozdział B. Lublin zielony i zrównoważony urbanistycznie Część B.1. Spójny System Zieleni	Spójny System Zieleni Po pkt. Po pkt.B.1.k.8. Rewitalizacja Parku Bronowice dodać B.1.k.9. Rewitalizacja zielonego skweru przy ul. Długiej obejmujące działki: nr41/1 i nr 41/2 , Obręb 16, Arkusz 8.	Skwer przy ul. Długiej został ujęty w Planie Gminnego Programie Rewitalizacji dla Miasta Lublina na lata 2021-2030 r. Skwer jest miejscem działania Fundacji Strefa Dorastania Fundacja Strefa Dorastania - organizacja non profit - powołana w celu wspierania najmłodszych z	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Rewitalizacja skweru przy ul. Długiej jest niewątpliwie istotnym zadaniem, z uwagi jednak na szczególność zadania i charakter dzielnicowy

	Rozszerzyć zapisy punktów „Zadania i projekty kluczowe” w zakresie: 2. Po pkt.B.1.k.8. Rewitalizacja Parku Bronowice dodać nowy pkt.	Pozostałe pkt. zmiana numeracji.	trudnych rodzin, tworzy przestrzeń do budowania pewności siebie u dzieci i młodzieży pomagając im tym samym w dorastaniu . Fundacja zajmuje się dziećmi z dzielnicy Kośminek. W bieżącym roku na skwerze przy ulicy Długiej ,w ramach Akcji Lato W Mieście zostały zorganizowane warsztaty pod nazwą „Letnia Strefa Kreatywności” Plac na którym spotykają się dzieci jest zdewastowany, brak na nim jakichkolwiek ławek czy koszy.		zaleca się uwzględnienie tego zadania w tworzonych Planach dla Dzielnic. Należy zauważyć, że rewitalizacja skweru zarówno w kontekście rozwoju zieleni jak i terenów rekreacyjnych wpisuje się w już zawarte w dokumencie zapisy.
(...) (Gmina Wólka)					
159.	str. 113: - Strategia m. Lublin jest wg autorów projektu jest syntezą wyobrażeń mieszkańców miasta o jego przyszłości str. 7, mieszkańcy Gminy Wólka, gminy o wieloletnich tradycjach, również wybierając jako miejsce do życia teren naszej gminy, mają prawo decydować o przyszłości swojej gminy, muszą partycypować w ewentualnym procesie włączania terenów do M. Lublin i wyrazić swoją opinię. - Potrzeby mieszkańców miasta Lublin (str.7) nie mogą być zaspokajane poprzez ingerencję w obszary sąsiednich gmin, chyba, że za zgodą mieszkańców tychże gmin. - Podstawą stworzenia strategii były badania społeczne i działania partycypacyjne (str.15) przeprowadzane z udziałem mieszkańców m. Lublina, natomiast idea poszerzenia granic miasta powinna być konsultowana z mieszkańcami terenów włączanych.	str. 113: - Strategia m. Lublin jest wg autorów projektu jest syntezą wyobrażeń mieszkańców miasta o jego przyszłości str. 7, mieszkańcy Gminy Wólka, gminy o wieloletnich tradycjach, również wybierając jako miejsce do życia teren naszej gminy, mają prawo decydować o przyszłości swojej gminy, muszą partycypować w ewentualnym procesie włączania terenów do M. Lublin i wyrazić swoją opinię. - Potrzeby mieszkańców miasta Lublin (str.7) nie mogą być zaspokajane poprzez ingerencję w obszary sąsiednich gmin, chyba, że za zgodą mieszkańców tychże gmin. - Podstawą stworzenia strategii były badania społeczne i działania partycypacyjne (str.15) przeprowadzane z udziałem mieszkańców m. Lublina, natomiast idea poszerzenia granic miasta powinna być konsultowana z mieszkańcami terenów włączanych.	str. 113: - Strategia m. Lublin jest wg autorów projektu jest syntezą wyobrażeń mieszkańców miasta o jego przyszłości str. 7, mieszkańcy Gminy Wólka, gminy o wieloletnich tradycjach, również wybierając jako miejsce do życia teren naszej gminy, mają prawo decydować o przyszłości swojej gminy, muszą partycypować w ewentualnym procesie włączania terenów do M. Lublin i wyrazić swoją opinię. - Potrzeby mieszkańców miasta Lublin (str.7) nie mogą być zaspokajane poprzez ingerencję w obszary sąsiednich gmin, chyba, że za zgodą mieszkańców tychże gmin. - Podstawą stworzenia strategii były badania społeczne i działania partycypacyjne (str.15) przeprowadzane z udziałem mieszkańców m. Lublina, natomiast idea poszerzenia granic miasta powinna być konsultowana z mieszkańcami terenów włączanych.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga ma swoje odzwierciedlenie w następujących zapisach projektu Strategii Lublin 2030: „Fuzja ta musi być jednak poprzedzona szczegółowymi analizami wskazującymi na zasadność wprowadzenia takiego działania oraz w pełnym poszanowaniu wszystkich stron tego procesu, w kulturze dialogu i porozumienia.”
160.	Str. 128 : „ Z uwagi na funkcje ochronne i kształtowanie przestrzeni otwartych oraz obszarów stanowiących system przyrodniczy miasta wyklucza się możliwość zabudowywania części obsza-	str. 128 - punkt ten powinien być doprecyzowany w strategii – czy chodzi o obręby geodezyjne na terenie m. Lublin, czy na terenie gm. Wólka? – nazwy obrębów są takie same w Lublinie i na terenie gminy Wólka.	str. 128 - punkt ten powinien być doprecyzowany w strategii – czy chodzi o obręby geodezyjne na terenie m. Lublin, czy na terenie gm. Wólka? – nazwy obrębów są takie same w Lublinie i na terenie gminy Wólka.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Projekt Strategii Lublin 2030, z uwagi na charakter dokumentu, w swoich zapisach odnosi się wyłącznie do działalności prowadzonych w ramach granic administracyjnych Lublina. W dokumencie nie ma odniesień do obrębów geodezyjnych gmin

	<p>rów w sposób niweczający przyrodnicze funkcje systemu, dopuszczając lokalizację obiektów i urządzeń związanych z ich funkcjonowaniem (sportu i rekreacji, turystyki), ochroną funkcji przyrodniczych oraz obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Ustalenia obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tereny przestrzeni otwartych na Zadębju, Trześniowie, Jakubowicach Murowanych, Łysakowie, Pliszczynie, wchodzące w skład Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Ciemiegi” oraz wskazane do ochrony - Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Dolina Trześniowska”, Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Dolina Jakubowicka”, Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Jakubowice Murowane”, Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Łysaków”);” 				<p>innych niż Gminy Lublin. Ustalenia dotyczą obszarów wchodzących w skład IV rejonu planistycznego Gminy Lublin na co wskazuje tytuł podrozdziału.</p>
(...) (Gmina Głusk)					
161.	<p>W rozdziale „Kluczowe funkcje rozmieszczenie planowanych inwestycji w przestrzeni Lublina” w opisie Rejon VI - Południowo-wschodni wskazano na stronie 132: „Wyróżnia się główne tereny aktywności gospodarczej dla obszarów: Bronowice, Kośminek, Majdan Tatarski, Majdanek, Dziesiąta Stara, Dziesiąta II, Wrotków, Abramowice, Abramowice Prywatne, Dominów.”</p> <p>(...)</p> <p>„Z uwagi na funkcje ochronne i kształtowanie przestrzeni otwartych oraz obszarów stanowiących system przyrodniczy miasta wyklucza się możliwość zabudowywania części obsza-</p>	<p>W rozdziale „Kluczowe funkcje rozmieszczenie planowanych inwestycji w przestrzeni Lublina” w opisie Rejon VI - Południowo-wschodni wskazano na stronie 132: „Wyróżnia się główne tereny aktywności gospodarczej dla obszarów: Bronowice, Kośminek, Majdan Tatarski, Majdanek, Dziesiąta Stara, Dziesiąta II, Wrotków, Abramowice.”</p> <p>(...)</p> <p>„Z uwagi na funkcje ochronne i kształtowanie przestrzeni otwartych oraz obszarów stanowiących system przyrodniczy miasta wyklucza się możliwość zabudowywania części obszarów w sposób niweczający przyrodnicze funkcje systemu, dopuszczając lokalizację obiektów i urządzeń związanych z ich funkcjonowaniem (sportu i rekreacji, turystyki)ochroną funkcji przyrodniczych oraz obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Ustalenia obejmują: - rzekę Bystrzyce oraz rzekę Czerniejówkę</p>	<p>Wnioskujemy zmianę wskazanych powyżej zapisów projektu Strategii Lublin 2030 polegających na doprecyzowaniu, że opisane ograniczenia dla planowanych interwencji dla Rejonu VI południowo -wschodniego dotyczą wyłącznie obrębów geodezyjnych Abramowie Prywatne, Abramowice Kościelne, Dominów, Wólka Abramowicka znajdujących się na terenie miasta Lublin, a nie miejscowości o tych samych nazwach położonych na terenie gminy Głusk. Pozostawienie zapisów w obecnym kształcie budzi poważne wątpliwości jakich terenów dotyczą wskazane ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.</p>	<p>Nie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Przywołane ustalenia dotyczą wyłącznie rejonu planistycznego nr VI Gminy Lublin, na co wskazuje nagłówek „Rejon VI - południowo-wschodni” i co wyczerpuje kwestię granicy terenów, których te ustalenia dotyczą. Strategia miasta Lublin nie ingeruje w zadania innych jednostek samorządu terytorialnego.</p>

	<p>rów w sposób niweczący przyrodnicze funkcje systemu, dopuszczając lokalizację obiektów i urządzeń związanych z ich funkcjonowaniem (sportu i rekreacji, turystyki) ochroną funkcji przyrodniczych oraz obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Ustalenia obejmują: - rzekę Bystrzyce oraz rzekę Czerniejówkę wraz ze zbiornikami wody otwartej (stawy rybne) w Abramowicach Prywatnych, Głusku i Dominowie;</p> <p>- tereny przestrzeni otwartych w Abramowicach Prywatnych, Abramowicach Kościelnych, Głusku, Dominowie i Wólce Abramowickiej;</p> <p>- tereny zieleni urządzonej związanej z wypoczynkowymi i rekreacyjnymi potrzebami społeczeństwa, w tym zieleń działkowa w rejonie: ul. Osmolickiej, ul. Wilczej, ul. Nadrzecznej /ul. Robotniczej oraz planowanej trasy obwodowej w Wólce Abramowickiej.</p>	<p>wraz ze zbiornikami wody otwartej (stawy rybne) w w obrębie ewidencyjnym Abramowice Prywatne, Głusk i Dominów;</p> <p>- tereny przestrzeni otwartych w obrębie ewidencyjnym w Abramowice Prywatne, Abramowice Kościelne, Głusk, Dominów i Wólka Abramowicka;</p> <p>- tereny zieleni urządzonej związanej z wypoczynkowymi i rekreacyjnymi potrzebami społeczeństwa, w tym zieleń działkowa w rejonie: ul. Osmolickiej, ul. Wilczej, ul. Nadrzecznej /ul. Robotniczej oraz planowanej trasy obwodowej w Wólce Abramowickiej.</p>			
<p>(...) (Wikimedia Polska)</p>					
162.	<p>1. Rejony parkowania - s. 125 2. Uwaga redakcyjna - szerokie szpalty (tam, gdzie jest tekst ciągły przez całą szerokość strony) zawierają zbyt dużą liczbę znaków jak na publikację internetową, por. CPL - Characters Per Line. Czytanie jest szczególnie utrudnione przy rozbudowanych zdaniach, zawierających zbędne słowa, niekiedy powtórzenia. Przykład z rozdziału "Lublin zielony i zrównoważony urbanistycznie": "niezwykle pojemna kategoria", "niezmiernie ważny element", "pełnią bardzo ważną funkcję".</p>	<p>1. W dokumencie są opisane odwrotnie - strefa śródmiejska jako parkowanie bez ograniczenia, obszar wykraczający poza granice gminy jako parkowanie ograniczone, kontrolowane</p>	<p>1. Mam nadzieję, że nie wymaga wyjaśnienia</p>	<p>Tak</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p>

	"pojęcie jest wielowymiarowe i dotyka wielu dziedzin".				
163.	3. "Ścieżka rowerowa" - s. 76 i 149	3. "Droga rowerowa"	3. "Ścieżka rowerowa" jest pojęciem z języka potocznego. "Ścieżka" (za SJP: "wąski pas ziemi wydeptany przez ludzi lub zwierzęta albo specjalnie przygotowany dla pieszych") w mieście rodzi skojarzenia ze szlakiem o funkcji przede wszystkim rekreacyjnej, turystycznej. Zmiana jest potrzebna, skoro infrastruktura transportu rowerowego ma być postrzegana jako element wzmacniania zrównoważonego transportu (a nie głównie turystyki).	Tak	Uwaga uwzględniona.
(...) (Wody Polskie)					
164.	Ochrona wód strony 40-41 Na obszarze miasta w obecnym stanie prawnym nie obowiązują strefy ochronne istniejących ujęć wód podziemnych oraz nie wyznaczono obszaru ochronnego udokumentowanego zbiornika wód podziemnych (GZWP nr 406) jako ustaleń wprost wynikających z ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne. W celu ochrony wód podziemnych ustala się ograniczenia w użytkowaniu terenu dla udokumentowanych złóż wód podziemnych, obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych oraz zasięgów stref ochronnych ujęć, zgodnie z art. 51 – 61 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne Zgodnie z wytycznymi wynikającymi z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, zasady zagospodarowania na terenie obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406 (Lublin) powinny być zgodne z zakazami, nakazami i zaleceniami przy użytkowaniu terenów (położonych w Lubelskim Obszarze Szczegółnej Ochrony) zawartymi w „Dokumentacji	Na obszarze miasta zostały ustanowione strefy ochrony pośredniej dla 3 ujęć MPWiK w Lublinie: Prawiedniki (Rozporządzenie Nr 44 Wojewody Lubelskiego z dnia 1 października 2020 r.), Wrotków (Rozporządzenie Nr 23 Wojewody Lubelskiego z dnia 1 października 2021 r.) i Wilczopole (Rozporządzenie Nr 53 Wojewody Lubelskiego z dnia 11 grudnia 2020 r.). Od 2018 roku systematycznie ustanawiano strefy ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych. Na ich terenie zakazuje się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Obecnie prowadzone są prace nad ustanowieniem obszaru ochronnego dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406 Niecka lubelska (Lublin). Zakazy i ograniczenia mające na celu ochronę zasobów wód podziemnych przed degradacją zostały określone w Dodatku do „Dokumentacji określającej warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych Niecka Lubelska (GZWP nr 406) w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406 Zbiornik Niecka lubelska (Lublin)” wykonanym przez PIG-PIB w 2016 r. Ochrona ujęć wody służy zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych. Zgodnie z obowiązującym prawem, strefę ochronną obejmującą	W latach 2020-21 zostały ustanowione przez Wojewodę Lubelskiego strefy ochrony pośredniej i bezpośredniej dla 3 ujęć MPWiK w Lublinie. Obecnie na terenie miasta funkcjonuje ok. 100 stref ochrony pośredniej. Szczegółowe informacje w tym zakresie są gromadzone w Systemie Informacyjnym Gospodarowania Wodami (SIGW) i udostępniane przez RZGW w Lublinie po złożeniu pisemnego wniosku. W tekście autor powołuje się na nieaktualną podstawę prawną ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, podczas gdy obowiązującą jest Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity - Dz.U. 2021 poz. 624). Przygotowywany wniosek o ustanowienie obszaru ochronnego (w tym zakazy i ograniczenia) dla GZWP 406 określono na podstawie Dodatku do „Dokumentacji określającej warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych Niecka Lubelska (GZWP nr 406) w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406 Zbiornik Niecka lubelska (Lublin)” wykonanym przez PIG-PIB w 2016 r. Nowe prawo wodne z 2017 roku zmieniło kompetencje w zakresie ustanawiania stref ochrony ujęć wód podziemnych.	Tak	Uwaga uwzględniona.

	określającej warunki hydro-geologiczne dla ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych Niecka Lubelska (GZWP nr 406)", opracowanej przez Państwowy Instytut Geologiczny (Lublin 2008). W odniesieniu do obszarów położonych w granicach stref ochrony ujęć wód podziemnych obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody, w tym zakazy uniemożliwiające zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia, zgodnie z rozporządzeniem dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej i decyzjami organów właściwych do ustanawiania strefy ochronnej	wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia właściwy organ Wód Polskich w drodze decyzji. Natomiast teren ochrony pośredniej i teren ochrony pośredniej ustanawia wojewoda w drodze aktu prawnego.			
(...) (Mieszkaniec)					
165.	Proszę mi w szczegółach opisać zapis "stadion żużlowy jako całoroczny obiekt wielofunkcyjny". To sformułowanie z pogranicza Science-fiction! Proszę mi też wskazać, gdzie na świecie (!!) istnieje podobny obiekt. Dziwię się, że w tak poważnym projekcie jak obraz Lublin 2030 powielacie rzeczy, które nie mają racji bytu. Widziałem, że za sport odpowiadały osoby, które wiedzą czym jest sport żużlowy. Jednak chyba ich zamiłowanie do tego sportu zaślepiła racjonalne myślenie. Przypominam, że ARENA LUBLIN była zbudowana jako obiekt wielofunkcyjny, który miał na siebie zarabiać (a przynajmniej, nie przynosić zbyt dużych strat). Jak to wygląda dzisiaj? Jakie spektakularne koncerty się tam odbyły? Imprezy jeśli już, to	Proszę stosować zapisy zgodne z realiami i możliwościami technicznymi.	Powtarzana fraza "stadion żużlowy jako obiektu wielofunkcyjnego" jest zapisem, który jest rzeczą nie-realną, nieprawdziwą i niemożliwą do zrealizowania. Dziwi mnie ciągłe powtarzanie tej informacji.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga nie ma charakteru inicjatyw. Jest sformułowana w formie pytania z tezą. Stadion żużlowy, określony w dokumencie jako „całoroczny obiekt wielofunkcyjny”, jest wedle wstępnych założeń, planowany jako obiekt w całości lub częściowo zadaszony. Dach umożliwi korzystanie z obiektu przez cały rok, bez względu na warunki atmosferyczne, co czyni go obiektem wielosezonowym. Jednocześnie, plany inwestycyjne zakładają budowę obiektu multi-funkcjonalnego, przeznaczonego do organizacji różnego typu widowisk i dyscyplin sportowych nie ograniczonych wyłącznie do rozgrywania meczy żużlowych. Niemniej, konkretne funkcjonalności i wymogi oraz rozwiązania techniczne dla obiektu zo-

<p>tylko sportowe, i to nie cykliczne (EURO U21), czasami mecz reprezentacji młodzieżowej bądź kobiet. Mecze piłkarskiego Motoru? To na razie ciągle przyszłość. Dziwi mnie trochę, że cała strategia sportowa Lublina podporządkowana jest pod żużel. Sport, który w świecie (a nawet Europie!) jest na poziomie o wiele niższym niż choćby skoki narciarskie. Sport, który ostatnio przeżywa duży kryzys (właściwie już tylko polska liga jest atrakcyjna, co wiąże się z pieniędzmi, sponsorami, TV). Można też śmiało powiedzieć, że gdyby nie polski żużel - ten sport byłby na zupełnym wymarciu.</p> <p>Sprawa kolejna - w Lublinie mamy PRYWATNY KLUB ŻUŻLOWY i taka jest prawda. Na 2-3 fajnych ostatnich latach, budujecie strategię z budową stadionu wielofunkcyjnego - nierealnego do realizacji (a przynajmniej do użytkowania). Pamiętacie początek lat 90-tych? Też lubelski żużel był na topie i co było później? 30 lat totalnego upadku....</p> <p>Wracając do meritum, proszę mi przedstawić i dokładnie omówić jak wygląda "stadion żużlowy jako całoroczny obiekt wielofunkcyjny". Jeśli Stadion Lekkoatletyczny może być wielofunkcyjny, tak samo duże hale kryte, widziałem też stadion piłkarski w Galsenkirchen, gdzie główna murawa "wyjeżdża" na specjalnych prowadnicach z "głównego stadionu" poza obszar stadionu, gdzie jest zraszana i padają na nie promienie</p>			<p>staną określone w formalnej dokumentacji projektowej, której opracowanie rozpocznie się najprawdopodobniej w 2022 roku. Dopiero wówczas będzie można określić ostateczny charakter, funkcjonalność oraz docelową sezonowość obiektu.</p>
---	--	--	---

	<p>słoneczne. Jednak budowa stadionu żużlowego, jako wielofunkcyjnego, jest nierealna, nigdy nie widziałem, ani nie słyszałem o czymś podobnym, żużel to specyficzny sport, który wyklucza pewne inne działalności sportowe/kulturalne na tym samym obiekcie. Ale skoro taki zapis jest w strategii Lublin 2030, to na pewno będziecie mogli odpowiedzieć na nurtujące mnie pytanie.</p>				
(...) (Mieszkaniec)					
166.	<p>W strategii rozwoju Miasta Lublin - bezwzględnie powinna znaleźć się realizacja projektu : Budowa Amfiteatru Lubelskiego. Miasto aspirujące do Stolic kultury czy to Europejskiej, czy Młodzieżowej - powinno mieć w perspektywie 8-10 lat Amfiteatr (kryty) na kilka tysięcy osób. Miejsce lokalizacji: 1)Błonia koło Zamku, lub 2)Górki Czechowskie, lub 3)okolice Zalewu od strony Posterunku Wodnego Policji. Jest to przedsięwzięcie dające możliwość rozwoju festiwalowego Lublina(Festiwal Kabaretu, Piosenki Kresowej, Festiwal Lubelski, Piosenki Europy Wschodniej , inne koncerty..) Hala jest tylko halą, a koncert w Amfiteatrze - to już zaczyna być kulturą. Organizowane koncerty w halach sportowych czy na stadionie - to namiastka kultury i "obskurne " koncerty - bez ducha i bez odpowiedniego poziomu. Jeśli chodzi o to co wspólnie możemy zaproponować i zrealizować coś konkretnego - jest to przedsięwzięcie, które pozostaje</p>	-	-	Nie	<p>Uwaga nieuwzględniona. Miasto dysponuje obiektem z funkcją amfiteatru. Jest nim muszla koncertowa im. Romualda Lipki zlokalizowana w Parku Saskim.</p>

	<p>nie jako wymierny efekt pokolenia a nada miastu bardziej kulturalny charakter. Uczyni też Lublin - miejscem bardziej otwartym na inne ośrodki i kręgi kulturowe. Niech Lublin ma coś, co może być otwarte na światowe imprezy(za mały stadion MOSIR-u na rozgrywki seniorów UEFA i FIFA, za mała Hala Globus na niektóre dyscypliny do rozgrywek na poziomie światowym). Tego już nie da się naprawić.</p> <p>Te budowle już są, ktoś się kierował finansami(zrozumiały).Ale, albo solniczka albo Wieliczka. Lublin fajnie się rozwija od lat, ok! Oprócz Stadionu żużlowego - potrzeba Amfiteatru. Nie tylko myślę ludziom, ale i władzy miasta. Żadna bardziej spektakularna inicjatywa nie przychodzi mi do głowy.</p>				
(...) (Mieszkaniec)					
167.	<p>1. Jeżeli w obszarze „Edukacja”, w Celach i kierunkach i działaniach strategicznych, jest wpisane np. (str. 150): „Doposażenie szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz doposażenie i aranżacja przestrzeni wspólnych”, to dlaczego nie ma wpisanego kierunków poprawiających komfort edukacyjny uczniów jak np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ obniżenie maksymalnej ilości uczniów w klasach do poziomu optymalnego, wynikającego ze standardów edukacyjnych, nawet gdy to spowoduje wzrost kosztów dla samorządu? <p>Średnia liczba uczniów w oddziałach w roku szkolnym 2020/2021 wynosiła :</p> <ul style="list-style-type: none"> - w szkołach podstawowych - 21,16 - w liceach - 29,48 - w technicach - 26,39 - w ZSZ i Szkołach Branżowych - 23,57 <ul style="list-style-type: none"> ◦ Zakreślenia czasu edukacyjnego w szkołach podstawowych od 830 do 1430 	<p>1. Jeżeli w obszarze „Edukacja”, w Celach i kierunkach i działaniach strategicznych, jest wpisane np. (str. 150): „Doposażenie szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz doposażenie i aranżacja przestrzeni wspólnych”, to dlaczego nie ma wpisanego kierunków poprawiających komfort edukacyjny uczniów jak np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ obniżenie maksymalnej ilości uczniów w klasach do poziomu optymalnego, wynikającego ze standardów edukacyjnych, nawet gdy to spowoduje wzrost kosztów dla samorządu? <p>Średnia liczba uczniów w oddziałach w roku szkolnym 2020/2021 wynosiła :</p> <ul style="list-style-type: none"> - w szkołach podstawowych - 21,16 - w liceach - 29,48 - w technicach - 26,39 - w ZSZ i Szkołach Branżowych - 23,57 <ul style="list-style-type: none"> ◦ Zakreślenia czasu edukacyjnego w szkołach podstawowych od 830 do 1430 	1. Jeżeli w obszarze „Edukacja”, w Celach i kierunkach i działaniach strategicznych, jest wpisane np. (str. 150): „Doposażenie szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz doposażenie i aranżacja przestrzeni wspólnych”, to dlaczego nie ma wpisanego kierunków poprawiających komfort edukacyjny uczniów jak np.: <ul style="list-style-type: none"> ◦ obniżenie maksymalnej ilości uczniów w klasach do poziomu optymalnego, wynikającego ze standardów edukacyjnych, nawet gdy to spowoduje wzrost kosztów dla samorządu? <p>Średnia liczba uczniów w oddziałach w roku szkolnym 2020/2021 wynosiła :</p> <ul style="list-style-type: none"> - w szkołach podstawowych - 21,16 - w liceach - 29,48 - w technicach - 26,39 - w ZSZ i Szkołach Branżowych - 23,57 <ul style="list-style-type: none"> ◦ Zakreślenia czasu edukacyjnego w szkołach podstawowych od 830 do 1430 	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Treści zawarte w uwadze są objęte bardziej ogólnym zapisem Strategii A.1.k.5: Prowadzenie cyklicznych analiz aktualnego i prognozowanego zapotrzebowania na miejsca w publicznych żłobkach, przedszkolach i szkołach podstawowych w poszczególnych dzielnicach, a następnie zapewnienie adekwatnej liczby miejsc dla dzieci w jednakowym standardzie.

	<p>- w szkołach podstawowych - 21,16</p> <p>- w liceach - 29,48</p> <p>- w technikach - 26,39</p> <p>- w ZSZ i Szkołach Branżowych - 23,57</p> <p>◦ Zakreślenia czasu edukacyjnego w szkołach podstawowych od 830 do 1430</p> <p>◦ Zbadania potrzeby rozszerzenia dowożenia/odwożenia uczniów szkół podstawowych (szczególnie z klas I-V) do/ze szkół w poza obwodu w przypadku brak miejsc w obwodzie lub z innych uzasadnionych powodów, np. z powodu braku komunikacji publicznej, słabej dostępności do niej.</p> <p>Każda szkoła podstawowa ma uczniów spoza obwodu (od 10 do 80%), w tym 6 szkół aż 71 do 80%. Z dowożenia przez MPK skorzystało (wg stanu na 30.IX.2020 r.) 341 dzieci a 141 dzieci dowozili rodzice z refundacją kosztów dowożenia .</p>	<p>◦ Zbadania potrzeby rozszerzenia dowożenia/odwożenia uczniów szkół podstawowych (szczególnie z klas I-V) do/ze szkół w poza obwodu w przypadku brak miejsc w obwodzie lub z innych uzasadnionych powodów, np. z powodu braku komunikacji publicznej, słabej dostępności do niej.</p> <p>Każda szkoła podstawowa ma uczniów spoza obwodu (od 10 do 80%), w tym 6 szkół aż 71 do 80%. Z dowożenia przez MPK skorzystało (wg stanu na 30.IX.2020 r.) 341 dzieci a 141 dzieci dowozili rodzice z refundacją kosztów dowożenia .</p>	<p>powodów, np. z powodu braku komunikacji publicznej, słabej dostępności do niej.</p> <p>Każda szkoła podstawowa ma uczniów spoza obwodu (od 10 do 80%), w tym 6 szkół aż 71 do 80%. Z dowożenia przez MPK skorzystało (wg stanu na 30.IX.2020 r.) 341 dzieci a 141 dzieci dowozili rodzice z refundacją kosztów dowożenia .</p>		
168.	<p>Treści zadania B.2.k.8 na str. 77 nadać brzmienie: „Opracowanie koncepcji i organizacja wewnętrznych węzłów przesiadkowych, opracowanie winno określać standardy oczekiwania na pojazdy na tych węzłach, zależne - oczywiście – od pory dnia -</p>	jw.	jw.	Nie	<p>Uwaga nieuwzględniona. Proponowany zapis szczegółowością wykracza poza merytorykę dokumentu projektu Strategii Lublin 2030.</p>
169.	<p>Zapis na str. 248:”Rozpoczęcie i przeprowadzenie dobrowolnego, opartego o efekt korzyści procesu włączenia w granice administracyjne miasta wybranych sołectw” jest w perspektywie do 2030 r. nierealny i całkowicie nieuzasadniony. Miasto, bowiem, ma znaczne rezerwy terenów niezurbanizowanych. Wg SUiKZP m. Lublin z 2019 r.</p>	jw.	jw.	Nie	<p>Uwaga nieuwzględniona. Przeprowadzona na zlecenie Gminy Lublin analiza Kierunki rozwoju przestrzenno-inwestycyjnego Lublina wykazała, że dla dużej części mieszkańców strefy podmiejskiej Lublin pozostaje nadal miejscem pracy, korzystają oni również z lubelskiej infrastruktury społecznej i kulturalnej. Te silne powiązania funkcjonalnie wywołują niekorzystne dla miasta</p>

	(zał. nr 1 do Uchwały Rady Miasta nr 283/VII/2019 z dnia 1 lipca 2029 r.) miasto dysponowało, tylko na terenach objętych do 2010 r. mpzp, nie wykorzystaną rezerwą terenów budowlanych umożliwiających wybudowanie 4 400(!) mieszkań w zabudowie 1-rodzinnej i 28 000 (!!)				różnorodne skutki natury społecznej, ekonomicznej i środowiskowej. Z uwagi na nasilenie procesów suburbanizacji w gminach otaczających Lublin dalszy harmonijny rozwój miasta wymaga większej koordynacji działań w zakresie polityki przestrzennej i planowania strategicznego, a także wzmocnienia jego potencjału oraz konkurencyjności. Oczywiście, proces ten wymaga przeprowadzenia wielu analiz uzupełniających oraz rozmów z mieszkańcami zarówno Lublina jak i gmin sąsiednich i nie może być zrealizowany bez wielostronnej aprobaty.
170.	6. Na stronie 72 zdanie: „W ocenie mieszkańców zieleni to jeden z najważniejszych komponentów miasta....” winno zakończyć się na wyrazie „mikroklimatu”. Wyrazy z tego zdania: „... a także świadczący o jego metropolitalności.” nie są spójne z np. informacjami o udziale: <ul style="list-style-type: none"> ▪ parków spacerowo-wypoczynkowych i zieleńców ▪ terenów zieleni osiedlowej ▪ zieleni ulicznej w terenie miasta. Tereny te obejmują 8,9% powierzchni miasta i, co jest najistotniejsze, udział ten nie zmienił się od 2013 r. Postulowanie o jego zwiększenie warte jest podkreślenia w Strategii 2030. Obecny poziom tych obszarów nie wyróżnia nas w metropolitalności. Zapisy na stronie 73 zmierzają do realizacji postulatów.	jw.	jw.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Zdanie to opiera się zarówno na opiniach mieszkańców Lublina, jak i na widocznych trendach w kształtowaniu miast, które wskazują, że dobrze zaprojektowane tereny zieleni są jedną z cech metropolii.
171.	Nie zgadzam się z zapisem na stronie 79: „Brak atrakcyjnych terenów w mieście powoduje odpływ ludności na tereny peryferyjne”. O odpływie ludności z	jw.	jw.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Atrakcyjność miasta jest jednym z czynników wpływających na podejmowanie tego typu decyzji.

	Lublina decydują, w głównej mierze, inne warunki. Zdanie to winno być usunięte lub zmodyfikowane.				
173.	Do części zdania (drugiego od końca strony): "Działania te z całą pewnością będą kontynuowane.." dodać:.."a przede wszystkim zintensyfikowane będzie dotychczasowe tempo termomodernizacji obiektów w których znajdują się lokale ogrzewane paliwami stałymi". Dalsza część zdania winna być odpowiednio zmodyfikowana.	jw.	jw.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Głęboka termomodernizacja stanowi jedno z zadań i projektów kluczowych, tj. B.4.k.9, mające na celu zmniejszenia energochłonności nieefektywnych energetycznie obiektów. Warto też zaznaczyć, że znacznie istotniejsza jest likwidacja indywidualnych kotłów węglowych, mające na celu ograniczenie niskiej emisji.
174.	Do p. 3. f na str. 84 dodać „, w tym liczba lokali komunalnych mieszkaniowych z wymienionym ogrzewaniem na paliwa stałe na ogrzewanie c.o. lub gazowe/elektryczne.	jw.	jw.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Proponowany wskaźnik: liczba gminnych budynków użyteczności publicznej poddanych renowacji energetycznej obejmuje swoim zakresem liczbę lokali komunalnych mieszkaniowych z wymienionym ogrzewaniem na paliwa stałe na ogrzewanie c.o. lub gazowe/elektryczne. Wykazywanie tak szczegółowych wskaźników nadmiernie komplikowałoby i rozbudowywałoby system monitorowania Cele i wskaźniki o wysokim poziomie szczegółowości powinny znaleźć się w dokumentach wykonawczych – strategiach, programach lub politykach miejskich.
175.	Brak.	Wydatki na usługi opiekuńcze w budżecie miasta na 2022 r. są mniejsze niż zakładane na 2021 r. a osób w wieku senioralnym (głównie korzystający z tych usług) systematycznie, z roku na rok, przybywa. Nie jest to dobra korelacja. Można przypuszczać, że tych usług będzie mniej a nie, że potrzeby są mniejsze! W Strategii należy podkreślić, że troską władz miasta jest rozwój tych usług. Na str. 94, w p.2 należy dodać miernik takiego działania, tj. liczbę osób korzystających z usług opiekuńczych, w tym usług opiekuńczych specjalistycznych.	jw.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Tego rodzaju wnioski powinny zostać uwzględnione w ramach strategii sektorowej.

176.	2. W obszarze „Miasto wrażliwe społecznie”, w Celach i kierunkach strategicznych dopisać p.C.7. 4 „ Monitorowanie przez Urząd Miasta organizacji przyjęć do szpitali, na SOR-y, do lekarzy specjalistów w Przychodniach przyszpitalnych i dostępności do specjalistów w Przychodniach Lekarzy Rodzinnych”.	2. W obszarze „Miasto wrażliwe społecznie”, w Celach i kierunkach strategicznych dopisać p.C.7. 4 „ Monitorowanie przez Urząd Miasta organizacji przyjęć do szpitali, na SOR-y, do lekarzy specjalistów w Przychodniach przyszpitalnych i dostępności do specjalistów w Przychodniach Lekarzy Rodzinnych”.	2. W obszarze „Miasto wrażliwe społecznie”, w Celach i kierunkach strategicznych dopisać p.C.7. 4 „ Monitorowanie przez Urząd Miasta organizacji przyjęć do szpitali, na SOR-y, do lekarzy specjalistów w Przychodniach przyszpitalnych i dostępności do specjalistów w Przychodniach Lekarzy Rodzinnych”.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Miasto Lublin nie ma podstaw prawnych do pełnienia funkcji nadzorczych ani do uzyskiwania informacji we wskazanym zakresie.
(...) (Mieszkaniec)					
177.	brak zapisu o starcie Lublina w konkursie na Europejską Stolicę Kultury 2029	Dodanie w rozdziale "Miasto rozpoznawalne turystycznie / zadania i projekty kluczowe " punktu (w dowolnym miejscu): "Start Lublina w konkursie o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2029.	Konkurs o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury jest konkretnym przedsięwzięciem na dużą skalę będącym szansą na: 1) ożywienie ruchu turystycznego w Lublinie w oparciu o cały dorobek lubelskiej animacji kultury, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania jego unikalnego dziedzictwa i jego animacji, 2) promocję tych aspektów Pamięci i interpretacji dziedzictwa, które wyróżniają Lublin na mapie Polski i Europy, jako istotnego budulca tożsamości europejskiej.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Brak formalnej decyzji o udziale Lublina w konkursie „Europejska Stolica Kultury 2029”.
(...) (Mieszkaniec)					
178.	Wnoszę o zmianę terminu „Centrum Nauki i Eksperymentu” na „Centrum Nauki”. Pojęcie występuje w następujących miejscach w tekście s. 34 - ---- w tekście s. 54 ----- A.1.k.2. Stworzenie Centrum Nauki i Eksperymentu w s. 55 ----- w tekście s 61 ---- Zadania i projekty kluczowe: A.3.k.1. Stworzenie Centrum Nauki i Eksperymentu (Eksploratorium) w Lublinie s. 62 --- a. stworzenie Centrum Nauki i Eksperymentu (Eksploratorium) w Lublinie;	Należy użyć nazwy rodzajowej dla tego rodzaju obiektu: „Centrum Nauki”	„Centrum Nauki” to nazwa rodzajowa. W Polsce jest już kilkanaście centrów nauki. Rozszerzenie nazwy o słowo „i eksperymentu” jest niewłaściwe. Fizycy stosują konsekwentnie rozróżnienie pomiędzy pojęciami „eksperyment” a „doświadczenie” Eksperymenty mają charakter badawczy, prowadzą naukowcy starając się poznać prawa natury, zweryfikować i sklasyfikować hipotezy. Doświadczenia, mają charakter odtwórczy, bo jego wynik jest przewidywalny/znany, prowadzą je uczniowie, zwykle w celach dydaktycznych, dla tej grupy odbiorców odkrywczych. Jak nazwę własną od dawna promuję słowo „Poznawalnia”, które stworzyłem i promuję jako nazwę własną przyszłego centrum nauki w Lublinie	Nie	Uwaga nieuwzględniona.
(...) (Mieszkaniec)					
179.	Uwagi do punktu E1. Lublin Metropolitalny	Nie wskazuje konkretnego zapisu, ale proszę wziąć pod uwagę poniższe.	Wskazujecie na zagrożenie związane z rozwojem miejscowości dookoła Lublina i rozlewaniem się miasta, należy zastanowić się jaki jest tego powód, a jest on prosty- grunt w mieście są o 300% droższe niż te poza granicami miasta. Należy zatem wbrew pozorom i paradoksalnie jak by się wielu wydawało te wszystkie atrakcyjne gminy przyłączyć w granice miasta Lublina. Ceny gruntów się wyrównają. W starych granicach Lublina spadną, a w nowych wiadomo tro-	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Problem rozszerzenia granic ujęty został w projekcie Strategii Lublin 2030 w obszarze E, celu E.1 Lublin jako lider Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego. Cel E.1 nie dotyka kwestii związanych z rozwojem komunikacji miejskiej na tereny podmiejskie.

			chę pójdą do góry. Nie ma obaw o to, że przez to kolejne dalsze gminy będą zasiedlane również, ponieważ tam to już jednak jest zbyt daleko do centrum. Oczywiście nie wolno robić takich rzeczy jak wysłanie autobusów jak 44,20,24,33 daleko poza granice miasta, bo jest to jakby przyzwolenie właśnie na niekontrolowany rozwój miasta.		
Obywatel Lublina					
180.	każde oznaczenie w części "zadania i projekty kluczowe" np. A.1.k.1. (...) itd.	nowe brzmienie zapisu skrótu powinno być "A.1.p.1. (...)" i analogicznie dalej w całej strategii	Wątpliwość budzi użycie litery "k" we wskazanej konstrukcji. Dlaczego autorzy wybrali właśnie tą literę a nie inną? Przypuszczalnie to pierwsza litera od słowa "kluczowe", jednak wydaje się że właściwsze jest używanie litery "p" będącej pierwszą literą słowa "projekt". W każdym przypadku mówimy o projekcie, przywołujemy "projekt", a nie coś co jest "kluczowe"	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Litera „p” jako projekt jest zbyt powszechnie występujące (wielokrotnie mówimy o projektach, ale nie zawsze uznajemy je za kluczowe), więc litera „k” będzie lepszym wyróżnikiem.
Anonimowy Mieszkaniec					
181.	Przykładowo: na stronie 51 użyto sformułowania "obszary rozwojowe", a na stronie 8 użyto sformułowania "obszary strategiczne". Przykład nie wyczerpuje analogicznych sytuacji w innych miejscach dokumentu.	Użycie jednego wybranego pojęcia lub wprowadzenie stosownych wyjaśnień. Propozycja użycia pojęcia: "obszary rozwojowe".	Brak konsekwencji pisowni może powodować zagubienie czytelnika i trudności ze zrozumieniem pojęć używanych w strategii, która sama w sobie jest napisana trudnym i mało przystępnym językiem.	Tak	Uwaga uwzględniona. Zweryfikowano dokument pod kątem zachowania jednolitości pisowni istotnych pojęć.
Anonimowy Mieszkaniec					
182.	Strategia to swoisty drogowskaz – zapisany w formie dokumentu pomysł na Lublin. Obecna jej wersja, uwzględniająca perspektywę 2030 roku, to jeden z pierwszych w Polsce dokumentów stworzonych w oparciu o nowe ramy prawne planowania strategicznego.	Strategia to swoisty drogowskaz – zapisany w formie dokumentu pomysł na Lublin. Obecna jej wersja, uwzględniająca perspektywę 2030 roku, to dokument stworzony w oparciu o nowe ramy prawne planowania strategicznego.	Wydaje się, że nie dość dokładnie zweryfikowano ile samorządów w Polsce przyjęło już swoje strategie rozwoju w oparciu o nowe ramy planowania strategicznego. Pobieżna i szybka weryfikacja za pomocą wyszukiwarki google ujawniła, że strategie oparte o nowe ramy posiadają np.: Kalisz, Starogard Gdański, Łódź, Nowa Sól, Świętochłowice, Radymna i pewnie wiele innych.	Częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Zmieniono zapis i doprecyzowano, że chodzi o tzw. „duże miasta”, a w ramach tej kategorii jest to jeden z pierwszych dokumentów strategicznych opracowanych w nowych ramach prawnych planowania strategicznego.
Anonimowy Mieszkaniec					
183.	Przykład występujący w różnych miejscach. Na stronie 7 słowo "strategia" pisane jest dużą i małą literą, a odnosi się do tego samego - dokumentu Strategii Lublin 2030.	Jeśli mowa o dokumencie Strategii Lublin 2030 używać dużej litery, w każdym innym znaczeniu – małej.	Należy jednoznacznie i konsekwentnie używać określonych zapisów.	Tak	Uwaga uwzględniona. Zweryfikowano dokument pod kątem zachowania jednolitości pisowni istotnych pojęć.
Anonimowy Mieszkaniec					

184.	Przykład na stronie 8: skrót wprowadzany po nazwie własnej - Tematyczne Grupy Robocze (TGR).	Utworzenie spisu skrótów na początku dokumentu. Usunięcie wprowadzeń skrótów w tekście ciągłym.	Strategia mówi, że można ją czytać "...nie tylko wzdłuż gałęzi, ale także w poprzek podążając wieloma różnymi szlakami..." Jeśli odbiorca nie trafi na miejsce, gdzie redaktor wprowadza skrót, to nie ma możliwości go rozszyfrować. Wprowadzanie skrótów w treści tak dużego opracowania utrudnia jego odbiór.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uznano, że przy tak obszernym dokumencie lepiej jest stosować skróty w tekście i nie odsyłać czytelnika za każdym razem do początku.
Anonimowy Mieszkaniec					
185.	Przykład, który powiela się w różnych miejscach. Strona 37 – „... oraz Wymyślmy wspólnie Lublin 2030. Raport z ankietowego badania warunków życia w dzielnicach [5c], opracowane przez dr Piotra Maleszyka i Mateusza Stępnika...” Dla porównania nieco wyżej wymienione są miejskie dokumenty strategiczne bez wzmianki o „autorach” np. „Strategia rozwoju elektromobilności w Lublinie”, „Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Lublin na lata 2021–2024”. Należy zidentyfikować wszystkie analogiczne miejsca.	Proponuje się wprowadzić wszędzie (w podobnych miejscach) następującą zmianę opartą na powyższym przykładzie: a) za każdym razem wskazać (gdzie ma to miejsce), że opracowanie jest "Gminy Lublin", b) nie wskazywać nazwy podmiotu, a tym bardziej konkretnego autora, który w wielu przypadkach przekazał prawa autorskie lub są one uregulowane w określony (konkretny) sposób. Sugerowane rozwiązanie z punktu b.	Nielogiczne jest operowanie nazwiskami autorów wybranych dokumentów. Jaki cel mieli redaktorzy stosując mocno wyborcze podejście, tym bardziej że znaczna większość opracowań to dokumenty opracowane przez Gminę Lublin, co do których pełnię praw autorskich zapewne posiada Gmina Lublin i nie musi oznaczać pierwotnych twórców. Natomiast zastanawiające jest to dlaczego nie pojawia się sformułowanie "opracowane przez Gminę Lublin". Czy redaktorzy zweryfikowali kwestię praw autorskich i prawidłowego oznaczania dokumentów, w tym przypisów bibliograficznych, w zakresie każdego wymienionego opracowania? Informacja o autorach/podmiocie, który zrealizował dane opracowanie wystarczy umieścić w bibliografii, w prawidłowy sposób. Obecnie również bibliografia zawiera wiele błędnych zapisów. Umieszczanie takich informacji w zasadniczym dokumencie jedynie zwiększa jego objętość i dostarcza czytelnikowi zbędnych, dodatkowych komunikatów, zamiast koncentrować go na właściwym przekazie strategii - czyli jej postanowieniach.	Tak	Uwaga uwzględniona. Zweryfikowano Bibliografię i stosowane w tekście przypisy, a także przytoczenia pozycji bibliograficznych. Starano się zachować konsekwencję i spójność w tym zakresie.
Anonimowy Mieszkaniec					
186.	Strona 11: "Strategia Lublin 2030 jest jednym z pierwszych dokumentów strategicznych polskich miast opracowanych w nowych ramach planowania strategicznego"	"Strategia Lublin 2030 jest dokumentem opracowanym zgodnie z nowymi ramami planowania strategicznego"	Sformułowanie dalece wątpliwe. Co oznacza "jednym z pierwszych"? Czy np. jednym z pierwszych pięciu miast? Czy redaktorzy zweryfikowali dokładnie ile innych miast w Polsce spośród wszystkich miast opracowało dokumenty strategiczne w oparciu o nowe regulacje prawne?	Częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Zmieniono zapis i doprecyzowano, że chodzi o tzw. „duże miasta”, a w ramach tej kategorii jest to jeden z pierwszych dokumentów strategicznych opracowanych w nowych ramach prawnych planowania strategicznego.
Anonimowy Mieszkaniec					
187.	Strona 6 jako przykład i analogicznie dalej: pod tytułem rozdziału pojawia się konkretne imię i nazwisko.	Usunąć w tym i pozostałych miejscach występowania.	Strategia Lublin 2030 to dokument opracowany przez Urząd Miasta Lublin, zredagowany przez pracowników. Pracownicy pracują na rzecz Urzędu i mieszkańców. Skoro wielokrotnie Urząd mówi, że Strategię tworzą tysiące mieszkańców, dlaczego tak wyraźnie uwypukla się konkretne osoby? Jest to	Tak	Uwaga uwzględniona. Zmienione, na początku pojawiła się stopka wskazująca autorów poszczególnych części tak, jak było to w Strategii Lublin 2020.

			rzadko spotykane w samorządowych dokumentach strategicznych. Stopka autorska jest właściwszym (i wystarczającym) miejscem na pokazanie roli poszczególnych osób. Strategia to nie publikacja naukowa lub popularno-naukowa, a tym praca pod redakcją z wyszczególnieniem autorów poszczególnych rozdziałów.		
Anonimowy Mieszkaniec					
188.	Tabele od strony 156 do 167.	Opracować tabele krótsze, inaczej sformatowane, powielające nagłówki na każdej stronie. Podzielić tabele dla każdego obszaru osobno. Zoptymalizować puste przestrzenie.	Obecny sposób zredagowania tabel jest dla czytelnika "męczący" i trudny w odbiorze.	Częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Zmodyfikowano układ tabeli do orientacji pionowej. Uzyskano częściową poprawę czytelności.
Anonimowy Mieszkaniec					
189.	Bibliografia - braki w interpunkcji, wybiórcze pogrubienie tekstu, brak jednolitości w konstrukcji poszczególnych pozycji, nieprawidłowo oznaczone pozycje w zakresie praw autorskich itd.	Zastosowanie prawidłowych i konsekwentnych zasad interpunkcyjnych i redakcyjnych. Prawidłowe oznaczenie pozycji w zakresie twórców (praw autorskich).	Poprawa warstwy redakcyjnej w zakresie interpunkcji podniesie jakość dokumentu od strony redakcyjnej. Weryfikacja i zmiana zapisu pozycji bibliograficznych pozwoli uniknąć potencjalnych sporów na gruncie praw autorskich.	Tak	Uwaga uwzględniona. Zweryfikowano Bibliografię i stosowane w tekście przypisy, a także przytoczenia pozycji bibliograficznych. Starano się zachować konsekwencję i spójność w tym zakresie. Poprawiono interpunkcję.
Anonimowy Mieszkaniec					
190.	1. Strona 61 w punkcie A.3.k.3 sformułowanie „Lublin Akademicki” zapisano bez kursywy. Na stronie 62 zapisano z użyciem kursywy. 2. W rozdziale Cele horyzontalne Strategii Lublin 2030 pogrubiono wybrane fragmenty. Warstwa redakcyjna wymaga ujednolicenia i uspojnienia treści. Brak konsekwencji pisowni w wielu miejscach.	Ad 1. Należy ujednolicić. Ad 2. Należy przyjąć określone zasady pogrubiania fragmentów treści. Przed wszystkim należy wykonać korektę językową i redakcyjną.	Zmiany przyczynią się do poprawy jakości dokumentu i lepszego odbioru przez czytelnika.	Tak	Uwaga uwzględniona. Dokonano zmian redakcyjnych zgodnych ze złożoną uwagą.
Anonimowy Mieszkaniec					
191.	Prognoza oddziaływania na środowisko: 1. Strona 16, Tabela 1. 2. Strona 25, Tabela 6. 3. Brak jednolitości w stosowaniu zapisów i interpunkcji nazw tabel/rysunków i informacji o źródle. 4. Tabela 7. Powyższe stanowią przykłady. Dokument wymaga poprawek redakcyjno-technicznych w wielu miejscach.	1. Rozmieszczenie tabeli wymaga poprawy. 2. Zmiana ciemnego koloru na jaśniejszy, czarna czcionka trudna do przeczytania. 3. Należy ujednolicić. 4. Zoptymalizować formatowanie tabeli. Przeanalizować i poprawić pod względem redakcyjno-technicznym cały dokument prognozy.	Zmiany poprawią jakość dokumentu w warstwie redakcyjno-technicznej.	Częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Wykonano redakcję stylistyczno-techniczną, na tyle na ile pozwalał na to dokument pierwotny opracowany przez wykonawcę zewnętrznego.

Anonimowy Mieszkaniec					
192.	Strona 7: „3 niezależnych ekspertów”; „50 ekspertów branżowych” oraz strona 2 i 3 - wymienieni różni eksperci.	Ujednolicić, tj. wspomnieć o wszystkich lub o nikim. Także na stronach 2 i 3 o kilkunastu tysiącach mieszkańców współtworzących strategię.	Z szacunku dla wszystkich uczestników powinny być zastosowane jednoznaczne kryteria, kto jest wymieniany z imienia i nazwiska i w którym miejscu.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Uznano, że przytoczenie nazwisk wszystkich osób wiązałoby się z potrzebą uzyskania indywidualnych zgód od poszczególnych osób.
(...) (Mieszkanka)					
193.	Brak.	Poprawa komfortu mieszkalnego przy ul. Grenadierów w Lublinie w rejonie ul. Chemicznej, ul. Rataja i ul. Pancerniaków, poprzez poprawę bezpieczeństwa na drogach i chodnikach oraz zwiększenie ilości terenów zielonych.	Od roku 2008/2009, gdy sprzedawano mieszkania przy ul. Grenadierów zwiększyła się ilość przedsięwzięć, ale nie zwiększyły się w żaden sposób zabezpieczenia techniczne przed negatywnymi skutkami prowadzonych działań. W najnowszym planie zagospodarowania przestrzennego wyraźnie zaznaczono odpowiednim kolorem, dwa bloki mieszkalne przy ul. Grenadierów w Lublinie. Niestety nie zadbane o to, aby zwiększyć komfort i wymagać od przedsiębiorstw tego co przewidział ustawodawca tworząc wyraźne przepisy dotyczące bloków mieszkalnych w dzielnicach przemysłowych. Z tego też powodu wnoszę o dołączenie powyższej uwagi jako punkt strategii Lublin2030. Ul. Grenadierów jest łącznikiem pomiędzy ul. Pancerniaków a ul. Chemiczną i ul. Rataja, stanowi ważny odcinek drogi, którym porusza się wiele samochodów dojeżdżających do firm, centrum handlowego. Niestety nie ma tu oświetlenia drogowego ani oświetlenia chodnika co stanowi poważne zagrożenie życiu pieszych przy dużym ruchu pojazdów kołowych. Po 'ogłędzinach' wydziału Zarządzania Ruchem Drogowym i Mobilnością oraz stwierdzeniu, że przy ul. Grenadierów mamy ubogą zieleń, w roku 2021 Miejski Architekt Zieleni w Lublinie przeprowadził nasadzenia 5 drzew, jednocześnie zaznaczając, że w 2022 będą kolejne nasadzenia drzew. Jest to kropla w morzu potrzeb zwiększenia ilości zieleni, środowisko jest degradowane ciągle przez przedsiębiorstwa i pojazdy które do nich przyjeżdżają, m.in. mocno zanieczyszczenie gleby w szczególności miedzią. Z tego też powodu również pomimo prowadzonych nasadzeń należy umieścić w strategii Lublin2030 punkt dotyczący zwiększenia ilości terenów zielonych przy ul. Grenadierów w Lublinie. Przez wiele lat ul. Grenadierów była spychana na dalszy plan, ale nie można robić tego w nieskończoność, z tego też powodu potrzeba zwiększenia komfortu mieszkalnego w blokach przy ul. Grenadierów poprzez: - Zastosowanie naturalnych i technicznych rozwiązań, które będą	Częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Proponowane brzmienie nowego zapisu dotyka wyższego poziomu szczegółowości niż powinno być to ujęte w strategii ogólnomiejskiej. Propozycja ta ma charakter celu dla strategii dzielnicowych. Zaproponowany cel ma swoje odzwierciedlenie w zawartych w projekcie Strategii Lublin 2030 zapisach, tj.: w części B.1.1 oraz B.3.2. Jednakże uznaje się za zasadne uwzględnienie uwagi w części dotyczącej poprawy komfortu mieszkańców dzielnic przemysłowych. Zapis zostaje umieszczony w celu B.3. w synergii i otrzymuje brzmienie: <i>„Dostęp do dobrej jakości infrastruktury technicznej oraz usług powinien być standardem. W formie urbanistycznej, jaką jest miasto, nie powinno dopuszczać się sytuacji braku dostępu do podstawowych mediów, komunikacji publicznej, dobrej jakości infrastruktury drogowej, zieleni itp. Należy dążyć do jak najszybszego wyrównania tego typu rozbieżności między różnymi obszarami miasta. Istotną rolę w tym działaniu pełnią Rady Dzielnic. Szczególnie należy zadbać o poprawę jakości i komfortu życia mieszkańców dzielnic, w których dominującą lub uzupełniającą funkcję pełni lub pełnił przemysł oraz usługi uciążliwe. Konieczne jest zastosowanie w otoczeniu terenów mieszkaniowych naturalnych i technicznych rozwiązań, które będą zmniejszać negatywne skutki prowadzonych działań.”</i>

			<p>zmniejszać negatywne skutki prowadzonych działalności, - Wprowadzenie w praktyce stanowiska w sprawie „lekkiego przemysłu” w okolicach bloków mieszkalnych, - Oświetlenie drogowe ul. Grenadierów wraz z chodnikami,</p> <p>- remont chodnika, aby był równy, bezpieczny na całym odcinku ul. Grenadierów, - zwiększenie ilości zieleni, - odpowiednie środki techniczne które będą poprawiać jakość powietrza.</p>		
(...) (Mieszkanca)					
194.	Brak.	<p>Poprawa komfortu mieszkalnego przy ul. Grenadierów w Lublinie w rejonie ul. Chemicznej, ul. Rataja i ul. Pancerniaków, poprzez poprawę bezpieczeństwa na drogach i chodnikach oraz zwiększenie ilości terenów zielonych.</p>	<p>Od roku 2008/2009, gdy sprzedawano mieszkania przy ul. Grenadierów zwiększyła się ilość przedsiębiorstw, ale nie zwiększyły się w żaden sposób zabezpieczenia techniczne przed negatywnymi skutkami prowadzonych działalności. W najnowszym planie zagospodarowania przestrzennego wyraźnie zaznaczono odpowiednim kolorem, dwa bloki mieszkalne przy ul. Grenadierów w Lublinie. Niestety nie zadbano o to, aby zwiększyć komfort i wymagać od przedsiębiorstw tego co przewidział ustawodawca tworząc wyraźne przepisy dotyczące bloków mieszkalnych w dzielnicach przemysłowych. Z tego też powodu wnoszę o dołączenie powyższej uwagi jako punkt strategii Lublin2030. Ul. Grenadierów jest łącznikiem pomiędzy ul. Pancerniaków a ul. Chemiczną i ul. Rataja, stanowi ważny odcinek drogi, którym porusza się wiele samochodów dojeżdżających do firm, centrum handlowego. Niestety nie ma tu oświetlenia drogowego ani oświetlenia chodnika co stanowi poważne zagrożenie życiu pieszych przy dużym ruchu pojazdów kołowych. Po 'ogłędzinach' wydziału Zarządzania Ruchem Drogowym i Mobilnością oraz stwierdzeniu, że przy ul. Grenadierów mamy ubogą zieleń, w roku 2021 Miejski Architekt Zieleni w Lublinie przeprowadził nasadzenia 5 drzew, jednocześnie zaznaczając, że w 2022 będą kolejne nasadzenia drzew. Jest to kropla w morzu potrzeb zwiększenia ilości zieleni, środowisko jest degradowane ciągle przez przedsiębiorstwa i pojazdy które do nich przyjeżdżają, m.in. mocno zanieczyszczenie gleby w szczególności miedzią. Z tego też powodu również pomimo prowadzonych nasadzeń należy umieścić w strategii Lublin2030 punkt dotyczący zwiększenia ilości terenów zielonych przy ul. Grenadierów w Lublinie. Przez wiele lat ul. Grenadierów była spychana na dalszy plan, ale nie można robić tego w nieskończoność, z tego też powodu po-</p>	Częściowo	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Proponowane brzmienie nowego zapisu dotyka wyższego poziomu szczegółowości niż powinno być to ujęte w strategii ogólnomiejskiej. Propozycja ta ma charakter celu dla strategii dzielnicowych. Zaproponowany cel ma swoje odzwierciedlenie w zawartych w projekcie Strategii Lublin 2030 zapisach, tj.: w części B.1.1 oraz B.3.2. Jednakże uznaje się za zasadne uwzględnienie uwagi w części dotyczącej poprawy komfortu mieszkańców dzielnic przemysłowych. Zapis zostaje umieszczony w celu B.3 w synergiiach i otrzymuje brzmienie: <i>„Dostęp do dobrej jakości infrastruktury technicznej oraz usług powinien być standardem. W formie urbanistycznej, jaką jest miasto, nie powinno dopuszczać się sytuacji braku dostępu do podstawowych mediów, komunikacji publicznej, dobrej jakości infrastruktury drogowej, zieleni itp. Należy dążyć do jak najszybszego wyrównania tego typu różnic między różnymi obszarami miasta. Istotną rolę w tym działaniu pełnią Rady Dzielnic. Szczególnie należy zadbać o poprawę jakości i komfortu życia mieszkańców dzielnic, w których dominującą lub uzupełniającą funkcję pełni lub pełnił przemysł oraz usługi uciążliwe. Konieczne jest zastosowanie w otoczeniu terenów mieszkaniowych naturalnych i technicznych rozwiązań, które będą</i></p>

			trzeba zwiększenia komfortu mieszkalnego w blokach przy ul. Grenadierów poprzez: - Zastosowanie naturalnych i technicznych rozwiązań, które będą zmniejszać negatywne skutki prowadzonych działalności, - Wprowadzenie w praktyce stanowiska w sprawie „lekkiego przemysłu” w okolicach bloków mieszkalnych, - Oświetlenie drogowe ul. Grenadierów wraz z chodnikami, - remont chodnika, aby był równy, bezpieczny na całym odcinku ul. Grenadierów, - zwiększenie ilości zieleni, - odpowiednie środki techniczne które będą poprawiać jakość powietrza.		zmniejszać negatywne skutki prowadzonych działalności.”
(...) (Mieszkaniec)					
195.	Strona 80: „Zadania i projekty kluczowe B.3.k.1. Dążenie do całkowitego pokrycia miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. B.3.k.2. Przyjęcie standardów urbanistycznych.”	„Zadania i projekty kluczowe B.3.k.1. Dążenie do całkowitego pokrycia miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, warunkującymi intensywność zabudowy od niskiej do wysokiej ilości i rodzajem inwestycji proekologicznych nie będących głównym celem inwestycji. B.3.k.2. Przyjęcie standardów urbanistycznych.”	Jednym z problemów realizacji założonych w strategii planów jest ich finansowanie. Wydaje się, iż wprowadzenie zapisów w planach pozwalających na większą intensywność zabudowy w przypadku zaprojektowania i wykonania dodatkowych a dotychczas niestandardowych inwestycji mających na celu zadania proekologiczne, pozwoliło by na wytworzenie silnego bodźca do tworzenia takich inwestycji. Dodatkowo należałoby poziom wyjściowy intensywności zabudowy zaproponować na bardzo niskim poziomie aby zwiększyć siłę bodźca. Najbardziej efektywnym stimulatorem prawidłowej ścieżki rozwoju będzie ekonomia. W zasadzie identyczne uwarunkowania należałoby stworzyć na terenach jeszcze niezabudowanych a już posiadających plany zagospodarowania.	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Proponowany zapis, z uwagi na swoją szczegółowość, wykracza poza charakter ogólnomiejskiego dokumentu strategicznego.
<p>Uwaga w tym samym brzmieniu złożona przez 4 osoby: Marta Horodelska (Mieszkanka) Andrzej Muszyński (Mieszkaniec) Stanisław Wrzos (Mieszkaniec) Andrzej Filipowicz (Lubelski Alarm Smogowy/Porozumienie Obrony Lublina)</p>					
196. 197. 198. 199.	„Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Górki Czechowskie” strona 46 i 128 Strategia Lublin 2030.	<u>„Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Górki Czechowskie” obejmujący obszar przywołany w wyroku WSA w Lublinie z dnia 15 grudnia 2021 roku w sprawie ze skargi Wojewody Lubelskiego na uchwałę Rady Miasta Lublin w przedmiocie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - "Górek Czechowskich" (II SA/Lu 300/21): https://youtu.be/U7al-CEAlyo</u>	Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej "Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa". Konstytucyjna zasada praworządności obowiązuje organy władzy publicznej, a zatem również organy samorządu terytorialnego. W związku z Art. 10f. Ustawy o samorządzie gminnym, integralną część uzasadnienia do powyższej uwagi stanowi poniższy raport, zawierający wnioski płynące z analizy opinii niemal 13 tysięcy mieszkańców Lublina zebranych w ramach konsultacji społecznych oraz dyskusji i wysłuchań publicznych przeprowadzonych przy tworzeniu projektu „Strategia Lublin 2030” Ustawa o samorządzie gminnym	Nie	Uwaga nieuwzględniona. Na stronach 46 i 128 projektu Strategii Lublin 2030 wymienia się obszary, które zamierza się objąć ochroną planistyczną z uwagi na posiadane cenne walory przyrodnicze bez wprowadzania ich charakterystyki przyrodniczej, prawnej oraz planistycznej. Zaleca się, by tego typu opisy szczegółowe znalazły swoje odzwierciedlenie w dokumentach miejskich o charakterze planistycznym oraz środowiskowym, a nie

			<p>Wnioski płynące z analizy opinii niemal 13 tysięcy mieszkańców Lublina zebranych w ramach konsultacji społecznych przeprowadzonych przy tworzeniu projektu „Strategia Lublin 2030„: Strategia Lublin 2030</p> <p>Analiza w temacie Górek Czechowskich</p> <p>Na podstawie wizji przyszłości miasta powstałej na zlecenie Urzędu Miasta Lublin:</p> <p>Uzasadnienie proponowanych zmian:</p> <p>Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej "Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa". Konstytucyjna zasada praworządności obowiązuje organy władzy publicznej, a zatem również organy samorządu terytorialnego.</p> <p>W związku z Art. 10f. Ustawy o samorządzie gminnym, integralną część uzasadnienia do powyższej uwagi stanowi poniższy raport, zawierający wnioski płynące z analizy opinii niemal 13 tysięcy mieszkańców Lublina zebranych w ramach konsultacji społecznych oraz dyskusji i wysłuchań publicznych przeprowadzonych przy tworzeniu projektu „Strategia Lublin 2030„,Ustawa o samorządzie gminnym</p> <p>Wnioski płynące z analizy opinii niemal 13 tysięcy mieszkańców Lublina zebranych w ramach konsultacji społecznych przeprowadzonych przy tworzeniu projektu „Strategia Lublin 2030„:</p> <p>Strategia Lublin 2030 Analiza w temacie Górek Czechowskich</p> <p>Na podstawie wizji przyszłości miasta powstałej na zlecenie Urzędu Miasta Lublin:</p> <p>„Strategia Lublin 2030 to dokument stanowiący syntezę wyobrażeń mieszkanki i mieszkańców Lublina o przyszłości miasta, oparty na wnikliwej diagnozie.”wraz z informacją: „[...] o wizję przyszłości Lublina zapytana została społeczność miasta.”</p> <p>opublikowanej pod adresem: https://lublin.eu/biznes-i-nauka/strategia/s2030/raporty/</p> <p>Raport powstał w ramach projektu „Wymyślmy wspólnie Lublin. Partycypacyjnie tworzymy inteligentną Strategię Lublin 2030” realizowanego przez Gminę Lublin w ramach konkursu dotacji „Human Smart Cities. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców” zorganizowanego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Funduszu Spójności – Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014–2020 oraz z budżetu państwa.</p>	<p>ogólnej strategii miasta. Charakterystyka Zespołu Przyrodniczo-Krajoobrazowego „Górki Czechowskie” niósłaby za sobą konsekwencje konieczności podobnej charakterystyki pozostałych wymienionych obszarów i miałyby bezpośrednie odzwierciedlenie w zwiększeniu objętości i tak obszernego opracowania. Ponadto, ze względu na obecny stan prawny nie jest możliwe sformułowanie zapisów strategii miasta określających przyszłość tego obszaru.</p>
--	--	--	--	--

			<p>Inicjator Strategii Lublin 2030 i jej głównych założeń: dr Krzysztof Żuk – Prezydent Miasta Lublin. Wniosek o dotację uzyskał drugą najwyższą w kraju ocenę i grant w wysokości 3,6 miliona złotych. O opinie na temat kierunków i zakresu zmian zapytano niemal 13 tysięcy mieszkańców Lublina. Cały pakiet zawiera 8 dokumentów udostępnionych mieszkańcom Lublina od 15 i 19 listopada bieżącego roku, gdzie zwarte są 1034 strony maszynopisu. Strategia Lublin 2030 powstawała po składaniu uwag i dyskusjach publicznych nad projektem zmiany SUIKZP, referendum lokalnym ws. przyszłości Górek Czechowskich, przed zmianą SUIKZP, skargami na zmianę SUIKZP, wyroku WSA uchylającego zmianę SUIKZP dla Górek Czechowskich, przed sporządzeniem skargi kasacyjnej Rady Miasta Lublina na wyrok WSA uchylający zmianę SUIKZP, przed wyrokiem NSA nakazującym ponowne rozpatrzenie skarg na zmianę SUIKZP oraz przed ponownym rozpatrzeniem przez Wysoki Sąd skarg na zmianę SUIKZP Lublina.</p> <p>Raport z badań ankietowych – dzielnice diagnoza_lublin_2030._raport_z_ankietowego_badania_warunkow_zycia_w_dzielnicach.pdf</p> <p>Rozdział: Wstęp, str. 4: „Prezentowany raport pod tytułem: „Wymyślmy wspólnie Lublin 2030. Raport z ankietowego badania warunków życia w dzielnicach” zawiera ilościowe analizy odpowiedzi na pytania umieszczone w ankiecie internetowej, realizowanej wraz z głosowaniem na Budżet Obywatelski 2020 (BO 2020) w dniach od 23 września do 10 października 2019 r. Celem badania było bliższe poznanie opinii mieszkańców dotyczących warunków życia w dzielnicach Lublina oraz priorytetów inwestycyjnych w bliskim sąsiedztwie. Wyniki tego badania stanowią element diagnozy społecznej i przestrzennej wykorzystywanej w procesie tworzenia Strategii Lublin 2030.”</p> <p>Rozdział: Priorytety inwestycyjne i warunki życia. Lublinstr. 9: „W badaniu wzięło udział 2720 mieszkańców [...]” „Najczęściej wskazywanymi priorytetami w zakresie rozwoju dzielnic był rozwój i pielęgnacja terenów zielonych (37,4% ogółu odpowiedzi).”</p> <p>Komentarz: W dokumencie brak odniesień bezpośrednio do obszaru Górek Czechowskich. Niemniej symptomatyczny jest wskazywany przez mieszkańców priorytet w zakresie rozwoju dzielnic. Przeważająca większość</p>		
--	--	--	--	--	--

			<p>dzielnic wskazało rozwój i pielęgnację terenów zielonych jako najważniejszy parametr z ogromną przewagą nad pozostałymi (w niektórych dzielnicach wskaźnik ten sięgał niemal 50% ogółu odpowiedzi). Jednocześnie Urząd Miasta w projekcie nowego Studium umieszcza plan zniszczenia największego na północy miasta obszaru zielonego czyli Górek Czechowskich poprzez zabudowę blokami 35 hektarów (1/3) jego powierzchni i zdegradowania pozostałych 70 hektarów poprzez zezwolenie na budowę „parku” w koncepcji dewelopera a nie w sposób chroniący aktualny ekosystem. 2. Raport z punktów mobilnych diagnoza_lublin_2030._wnioski_z_jakosciowej_analیزی_materialow_zebranych_podczas_punktow_mobilnych.pdf</p> <p>Rozdział: Wnioski badawcze: Obszary</p> <p>Miasto zielone, str. 17-18.,- według badanych obecna polityka miasta względem zieleni i powietrza nie jest skuteczna ani wystarczająca dla zabezpieczenia zdrowia i komfortu mieszkańców.”</p> <p>„Najważniejsze oczekiwania na przyszłość:</p> <p>- zdecydowanie więcej zieleni, zarówno w postaci dużych, reprezentacyjnych parków i terenów rekreacyjnych (m.in. na Górkach Czechowskich), jak i w dzielnicach;”</p> <p>Zieleń</p> <p>str. 18:</p> <p>„Jedną z najczęściej wyrażanych obaw dotyczących przyszłości jest zmniejszanie się ilości zieleni w mieście. Badani w ogóle nie biorą takiej możliwości pod uwagę, ale odwołują się do swoich dotychczasowych doświadczeń. Przywołują m.in. zabudowanie skwerów przy skrzyżowaniu Drogi Męczenników Majdanka i ul. Krańcowej czy przy Al. Racławickich, utworzenie galerii handlowej VIVO! Lublin w miejscu ogródków działkowych (i niezapewnieniu żadnej rekompensaty w postaci innego terenu zielonego), planów zabudowania Górek Czechowskich i wycięcia drzew wzdłuż Al. Racławickich. Właściwie w każdej dzielnicy badani widzą, że kolejne zielone miejsca są przeznaczane pod zabudowę, oraz że nie powstają żadne tereny rekreacyjne uzupełniające te braki.”</p> <p>„Zdecydowanie najczęściej wymienianym terenem, który badani chcieliby przeznaczyć pod zieleń, są Górki Czechowskie.”</p> <p>„Wiele osób przy tej okazji wyraża też wolę, aby na Górkach Czechowskich wstrzymać się od jakiegokolwiek</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>zabudowy mieszkaniowej. Badani wyrażają obawy co do intencji dewelopera lub uważają postawienie bloków za całkowicie szkodliwe, m.in. z perspektywy pogarszającej się jakości powietrza w mieście. Uważają, że miasto powinno wysłuchać mieszkańców i podjąć zdecydowane kroki przeciw smogowi. Dla niektórych najlepszym scenariuszem jest wykupienie gruntu od dewelopera przez miasto.”</p> <p>„W porównaniu z Górkami Czechowskimi miejsca te [inne tereny zielone] są wymieniane sporadycznie.”</p> <p>Partycypacja</p> <p>str. 23: „Nie wchodząc w podziały polityczne, warto wskazać, że jednym z obszarów zapalnych jest właśnie dialog z obywatelami. W skrajnych przypadkach badani wyrażają całkowitą rezygnację i niewiarę co do sensowności kontaktowania się z władzą lokalną.”</p> <p>„Badani postulują, aby na terenie Górek Czechowskich utworzyć teren zielony – dostępny dla mieszkańców całego miasta, reprezentatywny, atrakcyjny. Część osób wyraża wprost, że miasto popełnia poważny błąd przeznaczając ten obszar pod zabudowę mieszkaniową. Niepokoją się, że miasto staje się coraz bardziej zabetonowane i zanieczyszczone (zwłaszcza powietrze). Ponadto, uważają, że miasto, przyjmując plan zabudowy deweloperskiej, pokazuje lekceważący stosunek wobec mieszkańców.”</p> <p>Pamięć i historia str. 32: „[...] pojawiła się potrzeba zaopiekowania się zbiorowymi mogiłami w okolicach Górek Czechowskich [...]”</p> <p>Komentarz:</p> <p>Wyniki badań nie wymagają komentarza.</p> <p>3. Diagnoza Lublin 2030. Raport z badań ankietowych diagnoza_lublin_2030._raport_z_badan_ankietowych.pdf</p> <p>Rozdział: Ogólna ocena Lublina</p> <p>str. 50: „Mieszkańcy wypowiadają się negatywnie na temat inwestycji powstających na terenie Górek Czechowskich, które według nich nie są prawidłowo zagospodarowane.”</p> <p>str. 51: „Co dziesiąta osoba badana uważa, że celem dla władz na przestrzeni najbliższych 10 lat powinno być zadbanie o tereny zielone poprzez ochronę naturalnych obszarów, takich jak na przykład Górki Czechowskie, odbudowę parku Bronowice, redukcję emisji gazów cieplarnianych, montaż kolektorów słonecznych czy odpowiednie zarządzanie gospodarką</p>		
--	--	--	--	--	--

			<p>odpadami.” „Niewykorzystany teren Górek Czechowskich to następny temat do rozwiązania jak i stary las miejsce rekreacji Lublina.” „Przede wszystkim ekologia jest przyszłością, poziom zanieczyszczenia powietrza w okresie grzewczym jest na bardzo wysokim poziomie, należy konsekwentnie przechodzić na odnawialne źródła energii. Więcej zieleni w mieście tam gdzie tylko jest to możliwe, wspierać edukację ekologiczną młodzieży lubelskiej.”</p> <p>str. 52:</p> <p>„W kategorii oferty kulturalnej i rekreacyjnej 16% mieszkańców przeznaczyłoby środki z budżetu na miejsca przeznaczone do aktywnego wypoczynku, takie jak nowoczesne place zabaw dla dzieci, siłownie zewnętrzne, boiska. Utworzyliby tereny zielone: parki, ogrody, miejsca przeznaczone do odpoczynku z dużą ilością ławek, jako przykład podają zagospodarowanie terenu Górek Czechowskich.” „Więcej zieleni, mniej osiedli. Chodzi o osoby starsze, gdzie oni mają spacerować, jak stoi blok na bloku. Jest stanowczo za mało parków i skwerów.”</p> <p>Komentarz:</p> <p>Te opinie mieszkańców także raczej nie wymagają komentarza. Warto jedynie zaznaczyć, że jak najbardziej Górki Czechowskie warto zagospodarować. Ale nie poprzez stawianie bloków na ponad 30 hektarach zieleni i nie poprzez inwestycje dewastujące wartości ekologiczne i przyrodnicze tego terenu (patrz: ścieżka deweloperska w poprzek najbardziej wartościowych terenów oraz plac zabaw w najmniej do tego odpowiednim miejscu).</p> <p>4. Diagnoza lublin 2030. Raport z badań jakościowych i działań partycypacyjnych diagnoza_lublin_2030._raport_z_badan_jakosciowych_i_dzialan_partycypacyjnych.pdf</p> <p>Rozdział: Współczesny Lublin w opinii mieszkańców Słabe strony Lublina</p> <p>str. 15: „Niemal wszystkich badanych niepokoi także zmniejszająca się liczba terenów zielonych, które są ekspansywnie zabudowywane lub betonowane: organizacja architektoniczna i urbanistyczna, która stawia na wielki kloce kosztem właśnie zielonych płuc /wywiad ze studentką/. Bardzo często badani negatywnie oceniali plan zagospodarowania Górek Czechowskich.”</p> <p>Rozdział: Lublin i jego mieszkańcy w 2030 roku Wariant optymistyczny</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>str. 19: „Lublin będzie miastem ekologicznym i czystym, będzie się szczylić największym odsetkiem zieleni wśród innych miast polskich.” „Na terenie Górek Czechowskich powstanie wielki park.” Otwartość str. 24: „Otwartość jest gwarancją partycypacji: miasto otwarte to miasto, które rozmawia z ludźmi, którzy tam mieszkają /wywiad z kobietą w średnim wieku/, a prowadzone z mieszkańcami konsultacje są brane pod uwagę (tu często przywoływano problem Górek Czechowskich jako przykład braku dialogu mieszkańców z władzami miasta), a opinie mieszkańców są faktycznie wdrażane w życie.” Rozdział: Obszary strategiczne Miasto zielone, Tereny zielone w mieście, parki i wąwozy str. 39: „Wątek zieleni miejskiej pojawiał się w każdym wywiadzie, co wskazuje na ogromne zainteresowanie i wagę tego problemu oraz ogromną wartość zieleni dla życia mieszkańców.” „Oczekuje się, że obszary zielone będą się w mieście powiększać i z niepokojem obserwuje się inwazyjne inwestycje deweloperskie, które niszczą zieloną tkankę miejską. Mieszkańcy podają liczne przykłady takich działań: zabudowanie skwerów przy skrzyżowaniu Drogi Męczenników Majdanka i ul. Krańcowej, czy przy Al. Raławickich, utworzenie galerii handlowej Vivo! Lublin w miejscu ogródków działkowych, plany zabudowania Górek Czechowskich i wycięcia drzew wzdłuż Al. Raławickich.” „Badani zgłaszali, że w Lublinie brakuje kolejnego dużego parku, który nie byłby usytuowany w samym centrum miasta, ale oddalony nieco od głównych ulic. Zdaniem mieszkańców idealnym miejscem na taki park są Górki Czechowskie: były znakomitym miejscem, ukształtowanie terenu fajne, ale to chyba zaprzepaszczone zostało. Na Manhattanie też można było wszystko zbudować. Ale jednak ludzie się powstrzymali od takiej inwestycji i dzięki temu mają gdzie biegać, chodzić, odpoczywają nad jeziorkami. A tu wszystko idzie do deweloperów bo kasiora jest potrzebna. /migrant mieszkający poza Lublinem/. Na problem ten wskazywano niemal w każdym wywiadzie. Pomysły na organizację tego miejsca były zróżnicowane, ale wszyscy badani byli zgodni, że obszar ten nie powinien zostać zniszczony budownictwem</p>		
--	--	--	--	--	--

			<p>mieszkalnym. Nierzadko pojawiały się pomysły, aby miasto wykupiło ten teren od dewelopera i zgodnie z wolą mieszkańców stworzyło duży kompleks zieleni (lubelski „Central Park”), który pozytywnie wpływałby na jakość lubelskiego powietrza.”</p> <p>Partycypacja str. 53: „Najczęściej przywoływanym przykładem aktywności społecznej, która została zignorowana przez władze lokalne, jest sprawa inwestycji na Górkach Czechowskich. Działania aktywistów miejskich sprzeciwiających się planom zagospodarowania Górek były oceniane bardzo pozytywnie.”</p> <p>str. 54: „Małe zaangażowanie w sprawy miasta wynikało także z małej transparentności działań podejmowanych przez Urząd Miasta.” „Zdaniem niektórych partycypacja jest ograniczana, co bardzo dobrze widać na przykładzie debaty nad zabudowaniem Górek Czechowskich. Pojawia się poczucie, że władze miasta nie wsłuchują się w głos mieszkańców, lekceważą go, a partycypacja jest jedynie fasadowa.”</p> <p>Rozdział: Podsumowanie str. 58: „Badani wskazywali na pożądane kierunki rozwoju miasta i dobrostanu społecznego, jaki należy w przyszłości stworzyć. W wyróżnionych obszarach strategicznych wskazywano na następujące działania: [...] - miasto zielone: wygospodarowanie większej liczby terenów zielonych (parki, skwerki), niedopuszczanie do niepotrzebnej wycinki drzew i zabudowy Górek Czechowskich, [...]”</p> <p>Komentarz: Wyniki badań nie wymagają komentarza. 5. Raport z analizy pytań otwartych ankiety internetowej raport_z_analiz_pytan_otwartych_ankiety_internej.pdf</p> <p>Rozdział: Tożsamość mieszkańców Lublina Sieć określeń str. 13-14: „Pojedyncze wypowiedzi o temperaturze negatywnej dotyczyły smutku i niezadowolenia z obecnych zmian w architekturze miejskiej oraz niedawnych decyzji władz miasta dotyczących Górek Czechowskich, a także poczuciu braku powodu do bycia dumnym.</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>Rozdział: Jaki powinien być Lublin w 2030 roku? str. 17:</p> <p>„Oprócz kwestii związanych ogólnie z zielenią w przestrzeni miejskiej, często pojawiały się wraz z nią również trzy wątki połączone z tym aspektem bezpośrednio: czyste powietrze, Górki Czechowskie oraz proekologiczność Lublina.”</p> <p>„Zanieczyszczenie powietrza okazuje się dokuczliwe i negatywnie odczuwalne dla mieszkańców oraz jest również traktowane jako zagrożenie w przyszłości. Górki Czechowskie były dla części respondentów priorytetem na przestrzeni najbliższych lat, gdzie zachowanie ich obecnego stanu stanowiłoby osiągnięcie dla miasta. Oprócz samego faktu ich zachowania bez zabudowy, za rzecz wartościową w skali przyszłości Lublina określano zwiększenie ich dostępności dla mieszkańców.”</p> <p>Rozdział: Podsumowanie str. 31: „Odpowiedzi na pytanie pierwsze, gdzie respondenci określali swoją wizję Lublina za 10 lat, skupiły się w głównej mierze na zieleni w przestrzeni miejskiej, czystym powietrzu i środowisku oraz ochronie obszarów cennych przyrodniczo, rewitalizacji centrum miasta, a także infrastrukturze rozumianej jako ścieżki rowerowe, drogi, chodniki miejskie. Rzadziej wymienianymi elementami infrastruktury są miejsca rekreacji, dworce oraz parkingi.”</p> <p>Komentarz: W tym badaniu przy pomocy ankiety internetowej wypowiedziało się ponownie kilka tysięcy mieszkańców Lublina. I znów Górki Czechowskie wymieniane były zawsze w kontekście ich ratowania i ochrony przed zabudową.</p> <p>A wizja przyszłego Lublina wg mieszkańców to w ogromnej części: zieleni w przestrzeni miejskiej, czyste powietrze oraz ochrona obszarów cennych przyrodniczo.</p> <p>6. Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu strategii rozwoju gminy lublin na lata 2021-2030 prognoza_oddziaływania_na_srodowisko_strategii_lublin_2030.pdf</p> <p>Komentarz: W dokumencie brak odniesień do obszaru Górek Czechowskich. W rozdziałach dotyczących klimatu, jakości powietrza, zasobów przyrodniczych (w szczególności Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych)</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>wspomniane są praktycznie wszystkie lubelskie tereny zielone i ekologiczne. Poza Górkami Czechowskimi. W dokumencie znajdują się także odniesienia do prac profesora Kaszewskiego z UMCS. Niestety w dość wybiórczy sposób. Profesor Kaszewski wielokrotnie wypowiadał się i podkreślał jak znaczące znaczenie dla powyższych zagadnień mają Góry Czechowskie. Autor dokumentu jednak nie skorzystał z tej wiedzy.</p> <p>Ciężko jest się oprzeć wrażeniu, że usunięcie Górek Czechowskich z tego opracowania było celowym zabiegiem mającym na celu dyskredytację tego terenu, bagatelizowanie jego wpływu na jakość życia w Lublinie oraz forsowanie tezy o braku jego oddziaływania na środowisko w mieście Lublin.</p> <p>7. Raport końcowy z prac tematycznych grup roboczych raport_koncowy_z_prac_tgr.pdf Rozdział: TGR 8: Miasto zielone str. 43 i 283:</p> <p>„Na wstępie grupa zdefiniowała siedem kategorii problemowych składających się na wertykalny obszar strategiczny „miasto zielone”. Są to: [...]</p> <p>- rewitalizacja obszarów ekologicznych – lubelskie rzeki, Zalew Zemborzycy, Góry Czechowskie (z uwzględnieniem specyfiki właścicielskiej tych ostatnich), [...]</p> <p>Rozdział: Pożądana przyszłość obszaru „miasto zielone” str. 282:</p> <p>„LUBLIN TONAĆ W ZIELENI [...] ZACHOWANIE BIORÓŻNORODNOŚCI</p> <p>Regularnie poprawiana jest infrastruktura obszarów ekologicznych (rzeki, Zalew Zemborzycy, wąwozy, lasy, Góry Czechowskie), z zachowaniem walorów naturalnych, z szacunkiem dla „dzikości” tych miejsc i dostępnością dla mieszkańców. [...] Miasto prowadzi zintegrowaną politykę skierowaną na ochronę fauny (dotyczy to także gatunków zagrożonych).”</p> <p>Rozdział: Diagnoza obszaru „miasto zielone” str. 288:</p> <p>„W kategorii związanej z rewitalizacją obszarów ekologicznych, w szczególności rzek oraz Zalewu Zemborzycy i Górek Czechowskich, wskazano na słabości związane z planowaniem przestrzennym oraz niewystarczającym zakresem ochrony zieleni miejskiej.”</p> <p>Rozdział: Rekomendowane kierunki działań w punktach styku obszarów strategicznych</p>		
--	--	--	--	--	--

			<p>str. 437: „Zagadnienie: Czy Górk Czechowskie zostały zabudowane?” Stan pożądany (opis) : Konflikt wokół Górek Czechowskich został przez miasto rozwiązany i na jego kanwie wypracowano standardy współpracy pomiędzy miastem, prywatnym właścicielem i mieszkańcami. Plany zagospodarowania przestrzennego Lublina odzwierciedlają wartości związane z bezpieczeństwem ekologicznym i ochroną środowiska. Rola TGR wskazującego : miasto buduje przestrzeń dialogu międzysektorowego i edukacji ekologicznej. Rola TGR wskazanego: tworzenie standardów współpracy miasta z prywatnymi właścicielami, tworzenie przestrzeni do dialogu między zainteresowanymi podmiotami (przede wszystkim mieszkańcami miasta).”</p> <p>str. 448: „Zagadnienie: Czy mamy park na Górkach Czechowskich?” Stan pożądany (opis): Pożądane jest zachowanie przyrodniczego charakteru Górek Czechowskich. Rola TGR wskazującego: podjęcie próby ochrony tego terenu mimo obecnie niekorzystnej sytuacji formalno-prawnej. Rola TGR wskazanego: dalsze próby zmiany stanu prawnego, który nie pozwala na działanie w tym obszarze.”</p> <p>Komentarz: To podsumowanie pracy tematycznych grup roboczych gdzie często można znaleźć odniesienia do Górek Czechowskich. Co ciekawe prawie zawsze jest to opatrzone adnotacją „z uwzględnieniem specyfiki właścicielskiej” co znowu wzbudza niepokój o intencje i wpływ dewelopera na finałowy kształt projektu. Wyjątkowo interesująco wyglądają rekomendowane kierunki działań w sprawie Górek Czechowskich. Jak na tę chwilę Urząd Miasta jest jak najdalej od nich i nie widać chęci zmiany kierunku tej polityki. Zwłaszcza kuriozalnie wyglądają próby rozwiązania problemu niekorzystnej sytuacji formalno-prawnej na Górkach Czechowskich. Bo są to próby rozwiązania problemu właściciela terenu a nie mieszkańców.</p> <p>8. Ewaluacja pracy tematycznych grup roboczych ewaluacja_pracy_tematycznych_grup_robotycznych.pdf Komentarz: Dokument techniczny TGR. Bez komentarza.</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>9. Projekt strategii Lublin 2030 (wersja do konsultacji społecznych) 2021.11.15_strategia_lublin_2030.pdf Rozdział: Wnioski z diagnoz, Diagnoza przestrzenna str. 45-46:</p> <p>„Do obszarów wskazanych do objęcia ochroną prawną w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Lublin należą: projektowane użytki ekologiczne: Derkaczowe Łąki, Zadębie;</p> <p>projektowane zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: Górki Czechowskie, Dolina Cieku spod Konopnicy, Wąwóz Węglinek, Dolina Środkowej Czechówki, Dolina Jakubowicka, Dolina Trześniowska, Jakubowice Murowane, Majdan Wrotkowski, Łysaków, Skarpa Jakubowicka, Meandry Bystrzycy, Uroczysko Krężnickie; oraz projektowane pomniki przyrody.”</p> <p>Rozdział: Model struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Lublin, Kluczowe funkcje i rozmieszczenie planowanych interwencji w przestrzeni Lublina, Rejon III – Północny str. 128:</p> <p>„Z uwagi na funkcje ochronne i kształtowanie przestrzeni otwartych oraz obszarów stanowiących system przyrodniczy miasta wyklucza się możliwość zabudowywania części obszarów w sposób niweczący przyrodnicze funkcje systemu, dopuszczając lokalizację obiektów i urządzeń związanych z ich funkcjonowaniem (sportu i rekreacji, turystyki), ochroną funkcji przyrodniczych oraz obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Ustalenia obejmują:</p> <p>tereny zieleni o charakterze publicznym położone w dolinie rzeki Czechówki i suchych dolinach pomiędzy osiedlami na Bursakach, Czechowie oraz w kierunku Rudnika i Doliny Jakubowickiej; Park Czechów, Park na Górkach Czechowskich (w rejonie ul. Poligonowej), wskazany do ochrony – Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Górki Czechowskie”, a także w rejonie ul. J. Mackiewicza (Park Lemszczyzna);</p> <p>tereny lasu na Górkach Czechowskich w rejonie ul. Północnej, wskazany do ochrony – Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Górki Czechowskie”;</p> <p>tereny zieleni urządzonej związanej z wypoczynkowymi i rekreacyjnymi potrzebami społeczeństwa, w tym zieleni działkowa w rejonie: ul. Kupieckiej, ul. I. Kosmowskiej, ul. Choiny / ul. A. Zelwerowicza, ul. Bursaki.”</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>Komentarz: Oznacza to, że nowe Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Lublin wskazuje Górkę Czechowskie do objęcia ochroną prawną a przygotowany model struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Lublin wyklucza możliwość zabudowywania tego obszaru w sposób niweczący przyrodnicze funkcje systemu. Jednocześnie to samo nowe Studium przeznacza 1/3 tego chronionego, zielonego terenu pod zabudowę blokami a na pozostałej części Urząd Miasta akceptuje i wspiera aktywność dewelopera w postaci tworzenia ścieżki terenowej i placu zabaw niweczących w praktyce przyrodnicze funkcje systemu. Podsumowanie To już kolejny projekt mający na celu pozyskanie od szerokiego ogółu mieszkańców opinii o wizji miasta ze szczególnym uwzględnieniem Górek Czechowskich. Odbyły się konsultacje społeczne dotyczące nowego Studium, zbieranie uwag do pierwszego i drugiego wyłożenia, zorganizowany został Antysmogowy Panel Obywatelski no i oczywiście pierwsze w historii referendum w sprawie przyszłości Górek Czechowskich. Przy każdym z tych projektów mieszkańcy wyrażali jednoznaczna opinię o ich niezabudowywaniu oraz ochronie aktualnych walorów przyrodniczych i ekologicznych. Teraz do tego zestawu doszły wyniki kolejnych, szeroko zakrojonych badań opinii publicznej w ramach przygotowywanej strategii dla miasta Lublin na rok 2030. I po raz kolejny pokazały, że wola i opinia mieszkańców (jak i logika, opinie naukowców oraz dobre praktyki miejskie) w sprawie terenów zielonych w Lublinie - a w szczególności Górek Czechowskich - diametralnie różnią się z koncepcjami lubelskiego ratusza wyrażonymi w postaci nowego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Powyższa analiza przeprowadzona została przez ekspertów Lubelskiego Alarmu Smogowego.</p>		
--	--	--	--	--	--

2. Uwagi złożone po terminie lub z pominięciem formularza poza obowiązującą procedurą

Uwagi zgłoszone po terminie, tj. po 20 grudnia 2021 r., lub z pominięciem wymaganej formy zgłoszenia, w postaci formularza, nie zostały rozpatrzone w sposób analogiczny do uwag zgłoszonych prawidłowo i w terminie. Uwagi te znalazły się mimo to w zestawieniu i zostały przeanalizowane, a w przypadku zasadności uwzględnione.

(...) (Fundacja Wolności)

1.	<p>W zakresie smart city, ciężko zgodzić się z postawioną w strategii tezą, że Lublin dąży do bycia Smart City 3.0. Zgodnie z definicją Smart City 3.0 zorientowane są na obywatela / użytkownika i współtworzone lokalnie, zarządzane przez społeczność. Smart City 2.0 zorientowane są na technologię i napędzane przez społeczność. Zaś Smart City 1.0 to technologia napędzana przez firmy. Trudno w obliczu takich definicji wskazać by Lublin był obecnie na poziomie 2.0, w sytuacji, gdy to urząd wprowadza dostępne na rynku „smart” rozwiązania, a te nie są nawet konsultowane z mieszkańcami, nie wynikają też z analizy ich potrzeb, a posiadane dane nie są udostępniane w formie otwartych danych, z których mieszkańcy mogliby skorzystać. (definicje za: 3 pozycją wymienioną w bibliografii w części podręczniki).</p> <p>Dodatkowo należy wskazać, że choć strategia zakłada zwiększanie partycypacji, nie idzie to w parze ze zwiększeniem dostępu do wiedzy i danych dla mieszkańców. Tym samym strategia zakłada nierównowagę informacyjną. Bez wyrównywania poziomu wiedzy, prawdziwe partnerstwo we wspólnym podejmowaniu decyzji nie jest możliwe.</p> <p>Negatywnie oceniamy także brak poprzedzenia procesu opracowywania strategii uczciwą i jawną ewaluacją poprzedniej strategii. Uczciwa ewaluacja powinna móc każdemu dowiedzieć się czy zapisy poprzedniej strategii zostały zrealizowane, w oparciu o jakie dane to ustalono, a jeśli coś się nie udało to jakie były tego przyczyny. Informacji takich niestety nie zawiera ani Raport o stanie miasta ani raporty monitoringowe z realizacji strategii.</p> <p>Zgodnie z prawem Strategia powinna być zrozumiała dla każdego obywatela. Nie służy temu ani skomplikowany język dokumentu, ani wszechobecne angielskie wyrażenia używane nawet do tak banalnych wyrażen jak wydarzenie – event.</p>
2.	<p>Szanowni Państwo poniżej przesyłam uwagi wypracowane przez grupę seniorów skupionych wokół Fundacji Wolności:</p> <p>Seniorzy zwracają uwagę, że obecne wsparcie w formie domów seniora często jest niewystarczające i wypracowane bez uwzględnienia ich głosu.</p> <p>Seniorzy sugerują, by w domach seniora powołać społecznych seniorów-liderów, którzy będą pomagać organizować zajęcia. Wpisuje się to w bardziej partycypacyjny model zarządzania i oddolnie tworzony system tworzenia programu takich placówek. Dla zwiększenia efektywności takiego działania, powinien zostać uruchomiony program kształcenia liderów-seniorów. Animatorzy-seniorzy pełniliby podobną funkcję jak animatorzy kultury czy sportu. Seniorzy wskazują także na potrzebę utworzenia centrum szkolenia seniorów, czyli łatwo dostępnego miejsca, gdzie mogą odbywać się zajęcia dla seniorów.</p> <p>Obok tego pojawia się problem „przepełnionych” domów seniora i „braku” oferty dla seniorów. Seniorzy wskazują, że może być to związane z faktem, że najaktywniejsi seniorzy korzystają z bardzo wielu form zajęć, niejako zabierając miejsce innym seniorom. Stąd sugestia by wprowadzić ograniczenia w ilości zajęć, z których można korzystać, a przynajmniej pierwszeństwo dla osób, które jeszcze w żadnych zajęciach nie uczestniczą. Podobne wymagania są np. w projektach unijnych (np. pomoc de minimis).</p> <p>Zdaniem seniorów należy także wprowadzić rozliczanie z efektywności działalności placówek, a nie wyłącznie liczby zajęć dla stałej grupy osób. Seniorzy podkreślają, że obecnie (pandemia) wiele placówek publicznych jest zamkniętych, choć prywatne wciąż funkcjonują. Podkreślają, że woli by mieć wybór – czy uczestniczyć w zajęciach, a nie narzucony ich brak.</p> <p>Seniorzy wskazują na potrzebę organizacji wydarzeń dzielnicowych, gdyż osoby starsze często tylko w takich wydarzeniach mogą brać udział, w związku z trudnościami w poruszaniu się. W zakresie projektu C.2.k.22 seniorzy wskazują, że wielu ich rówieśników jest więźniami czwartego piętra. Chętnie zamieniliby mieszkania na bardziej dostępne. Przeszkodą są jednak procedury, zarówno w przypadku mieszkania prywatnego, jak i komunalnego. W tym zakresie seniorzy liczyliby na wsparcie gminy, by mogli zmienić mieszkanie na bardziej dostępne. Dodatkowo seniorzy wskazują, że często problem da się rozwiązać poprzez budowę windy. W tym zakresie seniorzy zwracają uwagę, że strategia całkowicie pomija tego typu problemu. „Jeśli senior nie wyjdzie z domu to nie skorzysta ani z równego chodnika, ani z super komunikacji, ani z oferty kulturalnej” – podkreślają seniorzy. W tym zakresie weryfikacji wymaga projekt kluczowy c.3.k.9, który zakłada likwidację barier architektonicznych wyłącznie w przestrzeni publicznej.</p> <p>W zakresie komunikacji zbiorowej (projekty kluczowe b.2.k.7 i b.2.k.8) seniorzy zwracają uwagę, że:</p> <ul style="list-style-type: none">- komunikacja zbiorowa powinna kursować często,- zapewniać dojazd z wygodnymi przesiadkami,- w zakresie węzłów przesiadkowych powinny być wyznaczone maksymalne czasy przejścia pomiędzy przystankami (podkreślają, że dziś często przesiadka/przejście pomiędzy przystankami na węzle jest zbyt długie!). <p>W tym zakresie seniorzy postulują wprowadzenie standardu taktów komunikacji miejskiej i czasu przejścia między przystankami na węzłach przesiadkowych wewnętrznych.</p>

	W zakresie zadania kluczowego c.2.k.10 seniorzy zwracają uwagę, że miejsca spotkań dla seniorów powinny być dodatkowo wyznaczane w istniejących placówkach kultury czy edukacji (biblioteki, szkoły, domy kultury itd.).
	(...) (Porozumienie Rowerowe - Towarzystwo dla Natury i Człowieka)
3.	<p>Strategia zakłada ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Ambitniejszym celem byłaby likwidacja wszelkich palenisk węglowych na terenie Lublina, które są głównym źródłem takich zanieczyszczeń. Zadaniem kluczowym nie powinna być kontynuacja programu niskiej emisji a jego zakończenie. Oczywiście z powodu zlikwidowania problemu.</p> <p>Z dokumentu Inwentaryzacja rodzaju i wielkości zużycia paliw stałych w budynkach prywatnych opracowanego w 2017, wynika że ogrzewanie WYŁĄCZNIE węglowe może mieć w Lublinie prawie 5000 domków jednorodzinnych (a w ogóle węglowe: 7388, s. 17 inwentaryzacji). Do tego należałoby doliczyć jeszcze mieszkania komunalne czy ogrzewanie mieszane! W obecnym tempie ostatni z tych 5000 pieców zniknie za ok. 50 lat. To jednak wartość niedoszacowana, bo nie uwzględnia choćby inflacji. Lublin powinien pozbyć się wszystkich pieców opalanych węglem do 2030 roku, przynajmniej w obiektach komunalnych na co gmina ma bezpośredni wpływ. W obiektach prywatnych redukcja powinna wynieść co najmniej 50%!</p> <p>Mając na uwadze powyższe postuluję zmianę projektu kluczowego z: B.4.k.1. Kontynuacja miejskiego Programu Ograniczania Niskiej Emisji</p> <p>na: B.4.k.1. Wzmocnienie miejskiego Programu Ograniczania Niskiej Emisji, w celu likwidacji wszystkich źródeł niskiej emisji w budynkach komunalnych oraz redukcję ich liczby w zabudowie prywatnej o co najmniej 50% w stosunku do roku 2017.</p> <p>W strategii wskazano, że istotne jest równomierne rozmieszczenie czujników monitorujących jakość powietrza. To bardzo ważne. Zaskakujące, dlaczego w przypadku wpisania takiego działania do miejskiej strategii jednocześnie odrzucono w bieżącym roku analogiczny projekt z budżetu obywatelskiego. W zakresie zieleni cieszą wszystkie zapisy w strategii. Niestety rozmiągają się z dotychczasową praktyką. Zamiast ochrony drzew, mamy wycinanie ich pod byle pretekstem, zamiast więcej zieleni mamy więcej betonu. Pokazuje to, że niezbędny jest społeczny audyt każdej większej miejskiej inwestycji. Audyt ten jest zresztą niezbędny, nie tylko w zakresie zieleni, ale także w zakresie np. ochrony środowiska czy dostępności.</p> <p>Mając na uwadze powyższe postuluję dodanie projektu kluczowego: Powołanie społecznego ciała opiniującego duże projekty infrastrukturalne pod kątem zgodności ze strategią oraz audytującego jakość ich wykonania.</p> <p>Od 1997 roku strategią Lublina jest ograniczanie ruchu auta. W tym okresie wydano setki milionów złotych na rozbudowę układu drogowego. Efekty widać gołym okiem: więcej aut, większe korki. Działania przynoszą efekty dokładnie odwrotne od zakładanych. W strategii nie ma żadnej diagnozy w tym zakresie.</p> <p>W strategii wskazano, że dojazd rowerem do pracy/uczelni/szkoły wybiera od 3 do 4% mieszkańców (s. 39). Dane te wg autorów pochodzą z badania Diagnoza Lublin 2030. Raport z badań ankietowych. W badaniu tym (s. 40) wskazano jednak, że wartość ta wynosi tylko 2%. Warto podkreślić, że celem strategicznym dla miasta Lublin wynikającym z polityki rowerowej było osiągnięcie tego wskaźnika na poziomie 10% w 2020 roku. Oznacza to, że udział ruchu rowerowego jest w Lublinie jest bardzo daleki od założeń strategicznych, i prawie dwa razy mniejszy niż zakładają autorzy strategii. Wymaga to podjęcia aktywnych działań na rzecz zwiększenia udziału ruchu rowerowego w Lublinie.</p> <p>Mając na uwadze powyższe postuluję dodanie projektu kluczowego: Stworzenie Centrum Lublina przyjaznego dla rowerzystów oraz utworzenie dojazdów rowerowych do centrum na głównych relacjach, w szczególności w oparciu o system bezkolizyjnych kładek.</p> <p>Na przestrzeni kilkunastu lat, pomimo zapisów o ograniczeniu ruchu aut liczba samochodów w Lublinie wzrosła kilkakrotnie, a każda kolejna miejska inwestycja drogowa zwiększa liczbę aut na ulicach - korki nie są już długie tylko szerokie. Celem kolejnej strategii nie powinno być dalsze ograniczanie ruchu aut, tylko zmniejszenie ruchu aut. Celem jest więcej pasażerów komunikacji miejskiej, rowerzystów i pieszych. Dane te powinny być ujęte jako wskaźniki realizacji strategii. Co istotne ani do rowerzystów, ani do pieszych strategia nie adresuje żadnych działań kluczowych. Jest to o tyle istotne, że strategia zakłada realizację miasta 15 minutowego - takiego, które powinno być przyjazne pieszym i rowerzystom. W strategii wymienia się kilka inwestycji premiujących i wzmagających ruch samochodów osobowych. Wielkim minusem strategii jest brak nacisku na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Celem powinno być zero ofiar wypadków drogowych. Bezpieczne ulice to ulice przyjazne mieszkańcom.</p>

	<p>Jednym z celów strategii jest ograniczanie ruchu aut spalinowych. Inaczej mówiąc zamiana korków spalinowych na elektryczne. Oznacza to, że strategia wcale nie zamierza ograniczać ruchu samochodów, a jedynie zmienić ich źródło zasilania. Celem strategii powinno być zmniejszenie ruchu wszystkich aut indywidualnych, szczególnie w Centrum miasta. Wymaga to z jednej strony utrudnienia dla ruchu pojazdów indywidualnych, z drugiej: ułatwień dla innych użytkowników. Dalsza rozbudowa infrastruktury drogowej powinna następować tylko i wyłącznie w niezbędnych sytuacjach. Priorytetem i kluczową inwestycją powinien być rozwój infrastruktury dla transportu zbiorowego, rowerzystów, pieszych i mikromobilności, szczególnie w Centrum Lublina.</p> <p>Mając na uwadze powyższe postuluję zmianę celu z:</p> <p>B.2.4. Upowszechniać komunikację zbiorową i zmniejszać ruch pojazdów spalinowych, zwłaszcza w centrum miasta</p> <p>na:</p> <p>B.2.4. Upowszechniać komunikację zbiorową i zmniejszać ruch pojazdów indywidualnych, zwłaszcza w centrum miasta.</p> <p>Mając na uwadze powyższe postuluję dodanie wskaźników:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Natężenie ruchu rowerowego (pochodzące z automatycznych liczników ruchu rowerowego) na wybranych drogach w Centrum oraz na trasach dojazdowych do Centrum 2. Natężenie ruchu samochodowego na wybranych drogach w Centrum Lublina. 3. Liczba ofiar śmiertelnych i ciężko rannych w wypadkach drogowych. 4. Wydatki z budżetu miasta na transport i łączność, w szczególności w rozbiu na transport zbiorowy oraz rowerowy (uszczegółowienie istniejącego wskaźnika). <p>W strategii zapisano potrzebę tworzenia stref czystego transportu... których w Polsce nikt nie chce wdrażać. Pytanie jaki cel mają rozwiązać takie strefy? Naszym zdaniem problemem jest nadmierna komunikacja indywidualna w centrum Lublina. Dużo prostszym do wprowadzenia rozwiązaniem będzie naśladowanie rozwiązań z Krakowa. W obrębie plant ograniczono ruch tranzytowy, stworzono labirynty ulic jednokierunkowych i uniemożliwiono nielegalne parkowanie. Nikt nie wjeżdża tam autem bez potrzeby. Oczywiście równoległe zapewniono wygodne i szybkie połączenia komunikacją miejską, rowerem i pieszo. Zamiast strefy czystego transportu należałoby naśladować proste i działające rozwiązanie z Krakowa. Wprowadzając takie rozwiązanie w Lublinie należy rozważyć likwidację większości sygnalizacji świetlnych w Centrum, oddając priorytet ruchowi pieszemu.</p> <p>Mając na uwadze powyższe postuluję zmianę celu z:</p> <p>B.2.k.5. Wyznaczenie lokalizacji i zasad funkcjonowania stref czystego transportu.</p> <p>na:</p> <p>B.2.k.5. Ograniczenie ruchu indywidualnego w Centrum miasta, wraz z uporządkowaniem parkowania, poprzez zmianę organizacji ruchu indywidualnego i wprowadzenie ułatwień dla innych form transportu.</p> <p>Mając na uwadze powyższe uwagi w zakresie transportu ciężko uznać by projekt strategii był zgodny ze Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, w zakresie w jakim wspiera dalszy wzrost udziału przejazdów indywidualnym transportem zmotoryzowanym, zamiast promować ruch pieszy i rowerowy.</p>
--	---

3. Uwagi złożone w trakcie debat i wysłuchań publicznych

W trakcie debat i wysłuchań publicznych uczestnicy i komentujący przekazali liczne uwagi i komentarze, które zostały poddane uważnej analizie. Wiele z wniesionych sugestii, uwag i komentarzy zostało uwzględnionych przez autorów poszczególnych rozdziałów w dokumencie Strategii Lublin 2030.

Urząd Miasta Lublin
Wydział Strategii i Przedsiębiorczości
Plac Litewski 1, 20-080 Lublin
tel.: 81 466 25 00
e-mail: biznes@lublin.eu
2030@lublin.eu
www.2030.lublin.eu

Projekt „Wymyślmy wspólnie Lublin. Partycypacyjnie tworzymy inteligentną Strategię Lublin 2030” realizowany jest przez Gminę Lublin w ramach konkursu dotacji „Human Smart Cities. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców” zorganizowanego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Funduszu Spójności – Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014–2020 oraz z budżetu państwa.